

10084. H. C. f. 1. B

✓

KRISTUSOVO T Z R P L E N E

vz

OSZM PŌSTNŌH PRIDŌGAH,

ka jih je imel

ANTONI PŌKŌH,

Kaplan par s. Jakoba va Lublana, va lŏta 1831.

Po negovz smertz na svatlŏbo dal

Josef Burger,

duhovnik va Lublanske duhovstvenstve.

VZ LUBLANZ.

Natisnil Josef Blaznik, 1835.

Ima na prodaj Leopold Kremzar, bukovez pod Tranco
Nro. 12.

Ve natis téh bukv so milostivz Knez Góspod Góspod

ANTONI ALOJZI,

Lublanskz ukof, dovolilz 16. grudna 1854.

IN=030005620

I.

Ježus kervav pot poti.

Ježus je rekal apostolnam: Moja duwa je xalostna do smert; ostanite tukej, in uajte za manoj. Mat. 26, 38.

Doxivélz smo svetz utirdesetdanske post, kterga je katolawka űerkv tudz iz téga konűa postavila, de bz vernz kristjanz skoze ta svetz űas premiűlevále trplene in smert svøjiga Odravenika, Ježusa Kristusa. Zató so pa tudz po űerkvah obéwene xalostne podobe, ktere nam Ježusovo trplene pred oűí stavzjo. Nésem se mozel tadej nez lépwzga, in za vas, lubz kristjanz! nez bolwzga vz svoje postne pridzege izvolitz, kakor xalostno zgodbo Ježusovzga britkega trplena in negove grenke smertz. Ta xalostna zgodba nas bo uűila, kaj vse je Ježus za nas pretrepel, kolekan nas je lubil, kákovne zglede nam je vz trplenz dajal, in kakó moramo tudz mi po negovzh svetzh zgledezh xivélz.

Nz ne more, pravz svetz Bernard, nawzga sarná od gréhov tolekan oűistitz, nez hu-

*džga poxelena vž nas tolekan ukrotile, ney ke dóbremu nas tolekan pėrganate, kakor veykratno in xivo premiuleváne Jezusovžh ker-
vavžh ran. De bo premiuleváne Jezusovžga tərplena tudž pər nas ta dragž sad obrodilo, moramo pər tēm žmirej mĩslile, de tərpi Jezus, kteržga oblast in qast angelž sz trepetánem molžjo; de tərpi Jezus ne zavolo svøjih grėhov, ker je qistėji mēmo solnqa, ampak zavolo naužh grėhov, de bž nas rėvil vėynžga pogublena, in nam odklenil nebeško kra-
lestvo.*

Sveta Brigita, le deset lét stara, je posluwala pridžgo od Jezusovžga tərplena, in skorėj je omėdlėla od velike sėryne žalostž. In prenej po tēj pridžž je vidila vž ponoyne pərkažne Jezusa Kristusa križanžga; in od tiste ure ga né mōgla nikšdar pozabile, vėdno ga je pred svøjimž oymĩ imėla, in je negove boleqine premiulevála in obžalovála. Po tēm premiulevánž se je vž lubežne in hvalecnostž do Jezusa vnemala, je grėh sovražila, in se ga skėrbno várovala, se je ostro pokorila, in potərpešli-va bila vž vsžh nadlogah. — O, de bž paq tudž mi veykrat in sosebno skož te svete dni Jezusovo tərplene takó premiuleválž, de bž nas to premiuleváne vž lubežne in hvalecnostž do Jezusa vnemalo, sz sovrautvam do grėha navdajalo, in ž duham pokore napolnoválo!

Jaz se žanesem na Bōžjo neskonqno milost, ke ne xeli smertž grėwnškove, ampak de se grėwnšk spreobėrne in vėkoma xivĩ, in upam, de Jezusovžga tərplena ne homo brez

sadú premišleváls. Dans, ljubz moji! vas po-
pelem na Olsko Goro vz vzt Getzeman, de
bote vídils, kolékan je Jezus xe na vztz Get-
zemanz za nave odrwéne tšrpel.

Ti pa, Kristus Jezus! vods moj jezik, de
bom mógel vrédno oznanováts tvóje britko tšrp-
lene. In ker bom jaz poslušavŋam le kš uwe-
sam govoril, govorsz jim ti kš sŋŋu; de bodo
tudz vz sŋŋe obytilz, in sz vz svóje zveliča-
ne obraýals, kar bodo zš uweš sliváls.

Perwšl je tšdej tistz xalostnz ŋas, de se
ima Jezus vz odrwéne svztá britkemu tšrp.lenu
podvréŋz; pšrblixala se je tista xalostna noŋ,
de ima Jezus svójim sovraznekam zdan bitz;
né bila xe veŋ deleŋ tista xalostna ura, kobo
zayel Jezus pitz grenkš kelzš tšrp.lena. In vse
to je bilo Jezusu, pred kterzga oŋmí né no-
bena prihodna réŋ skrita, na tanko znano. To-
rej hoŋe Jezus we enkrat in zadnekrat sz svó-
jimz apostálnz vz Jeruzalemz veŋerjatz. Lu-
bezniivo se je x' nimz pšr téj zadnz veŋerji pogo-
varjal, prijazno je od nšh slovó jemál: —
kar vstane iz za mize Juda Iwkarjot, kterz je
bil xe sklenil Jezusá Judam zdatz, in gre iz
hiwe, pa ne, de bš svoj hudóbnz sklep kjé na
skrivnzem objokováł, tšmuŋ de bš ga we le vz
djanz izpelal; wšl je kš Jezusovzŋ sovrazne-
kam. We nékej ŋasa je Jezus po tém ljubezni-
vo tolaxil unšh enajst apostálnov, kš so vse
xalostnz za mizo šedéls; pštlej se pa tudz on

æ' nima vzdvigne iz za mize, in gre vs xalo-
 sten iz mesta yez potok Hedron na Olsko Go-
 ro, ktera je bila kake pol ure od Jeruzalema.
 — O, xalostna je bila ta pot za Jezusa!
 Mislite se tisto xalostno hojo, ke jo je æ
 tavæant lét poprej kral David ravno po tém
 potæ iz Jeruzalema na Olsko Goro storil, ke-
 dar je bil od svøjiga puntarskega sina Absolo-
 na preganan. Ko se je Absolon Jeruzalemske-
 mu mestu prbliæeval se svøjimæ vojuyakæ, de
 be svøjiga oyeta Davida vjel; je zapustil David
 Jeruzalem, in wæl bos in se solzamæ vs oyéh
 se svøjimæ zvestéjimæ sluxabneke yez potok
 Hedron na Olsko Goro. Paq xalosten je bil
 takrat Davidov stan! Alæ we xalostneææ je zdé
 za Jezusa: zakaj David je zapustil Jeruzalem,
 in wæl yez potok Hedron na Olsko Goro, de
 se je svøjim sovraænekam umæknil; Jezus pa za-
 pustí Jeruzalem, in gre na Olsko Goro, de
 svøjim sovraænekam vs roke pride. Kraj namræy,
 kamor je zdé Jezus wæl, in kamor je tudæ se-
 ñer se svøjimæ apostælnæ zveyer molit hødil,
 je bil Judu zdajævnu znan.

Vs srédæ xalostneæh apostælnov pride Jezus
 per tihe nouæ in per tamøtnæ svetlobæ bléde lu-
 ne na Olsko Goro, na ktera je døstæ olk ra-
 stlo, in gre æ' nima na vart Getzeman. æe
 marsektero nou je Jezus na Olske Gore prequ
 in premølil; alæ takó xalostne nouí we né imel,
 kakor je ta bila. Jezus, ktera æ enæm pogle-
 dam previde vso véynost, je døbro védzil, ka-
 kó se bo nouójwmo nou æ' nim godilo; Jezus
 je vídil, kakor de be se svøjim telesam vpri-

yo bil, kakó je Juda kž Judam wšl, in pšr nšh ňélo dšrhál vojakov in briqev dobí, de ga pojdejo lovít. Torej ko že apostšlnš na všt Geizeman pride, se kž nšm oberne, in jim reče: „Tukej sédšte; jaz pa grem napreš, in bom mšlil. Pa tudš vi molíte, de pod skuwnarvo ne omagate, in ob vero vš me ne pridete, kšdar bote vídšlš, kaj vse se bo že mšnój godilo.“ Le Petra, Joana in Jakoba je ššbój všel, in gre bol vš všt x' nimš. Te tri apostšlne je hotšl iméštš priče svšje Ÿlovéwke slabšstš, kž jih je na Taborskš Gšrš imel priče svšje Bšxje Ÿastí.

Ko je Jezus šš témš trémš apostšlnš pšr tihš nšqš in pšr svštlš lunš pod oškamš bol vš všt wšl; se ga velika šalost lotš, britkost ga opade, gršza ga obletúje, texave ga sprehajajo, trestš se žayne in pa trepetátš. Reče tšdej trém apostšlnam: „Mšja duwa je šalostno do smšrtš; ostaníte tukej, in pa že mšnój Ÿujte in molíte.“ In je stopil en luyáj deleŸ od nšh, in je pokleknil in mšlil, de bš se ga, Ÿe je mogouqe, tšrplene ognilo; žakaj negova Ÿlovéwka natora se je tšrplena gršzno bala. „Ÿqe!“ je djal, „ako je mogouqe, naj gre od mene ta kelšh; všndšr ne mšja, ampak tvšja vola se izidš.“ Pa vš téh svšjih britkostšh in texavah všndšr ne pozabš svšjih šubšh Ÿyehov. Od molitve vštane, in se nazaj kž trém apostšlnam všrne; pa vse tri najde spatš. Ššalostno jih ogovorí, in pravš: „Simon, de tudš ti spiw! De všndšr wš eno uro néste mšglš že mšnój Ÿutš! Oh, Ÿujte, Ÿujte in molíte, de

pod skuwnavo ne omagate! Duh je sęner volán, ale mesó je slabo.“

Spet obidejo Jezusa texave; popustil je torej apostolne, in se vrne na svoj poprejnę kraj, tar se vęrxe na kolęna 3ę obrazam do tál, in molę we pęrsęryņęwę: „Oųe! lube Oųe! ųe je mogouę — in pa sej tę je vse moųouę — odvzemę mę ta kelęh. Vęnder ne, kakor jaz, ampak kakor ti hoųew, naj se 3godi.“ Po tēm se spet kę apostolnam povęrne; pa spet jih najde tęrdo spatę, in pravę: „Kakó morete vęnder 3dę spatę! Vstaníte, molíte, ųujte, de ve skuwnavę ne padete.“ Pa od xalostę in zaspanę so bili takó omamlęne, de sami ne vędó, kaj Jezusu odgovarjajo.

Spet jih popustí, in ve tretje gre molit. Prave smęrtne texave ga obhajajo. Tólękouna xalost in tólękouna britkóst se lotę negovęga duha, de vęs trepeųe, de se 3aųne potítę po vsem ęivóte, in take jagode potú 3aųnejo iz negovęga telesa na tla kapatę, kakor kaple kęrví. Ve tęp strawnęh britkostíh Jezus na obraze pred svęjim nebewkęm Oųetam lexí; in ker spozna, de ųlovękę rod ne bo pogublena ręwen, ųe on 3an ne tępí, torej molę ve tęp smęrtņęh texavah: „Moj lube Oųe! ako se me ne more ognitę kelęh tępplena, de bę ga ne pil, tvęja vola se 3gode.“

Takó lexí Jezus na obraze pred svęjim nebewkęm Oųetam, takó mędlí, takó xaluje, takó molę in kliųe, prosę in 3dihuje, se trese na vsem ęivóte, in kęrvav pot potí. Nekolę ga nęsmo vídilę prej ve take in tolękounę britko-

ste. Jokal je rês, ko se je ozêrl na neverno mêsto Jeruzalem, vz kterêm so bili zanzqeváne negovz svete nauke, in ko je prevídil, kolzka wiba Boxja ga bo zavolo téga zanzqevána zadéla; jokal je tudz pèr grobz Lanarja, swójiga lubzga prijatla. Alz vz tozkownz britkostz, kakor vz vèrtz Getzemanz, ga we nésmo vídiliz. Kervav pot je stal po nem, in je tudz iz nega na tla kapal, in pod smèrtno britkostjo je omzdléval. Kadaj je we kterz qlòvzèk tozkowno xalost terpel?

Pa kdo zamore vz tvoje smèrtnè tèxave, o xalostnz Jezus! zadòstz xivo míslitz? Kterz um jih more razumétz, ktero peró popisatz, kterz jezìk dopovédatz? — O, stèrmíte, vi angèlz nebcwkz! kè vidzète vz smèrtno xalost vtoplènzga kraja nebes in zemle, *pred kterêm se mora vsako kolèno perpogovátz tistèh, kè so vz nebesèh, na zemle in pod zemlo!* Zavzemite se, vi kristjanz! kè vidzète Jezusa trepetátz, pred kterêm se vsa peklenska moy tresse. In ti, prijazna luna! kè se xalostno na Jezusa sezála, qudz se, kè vidzèw kervav pot potítz kraja véqne qastí in slave, kterému angèlz néso vrédnz stréqz. Qudz se ti, tiha noq! de sliwèw na vèrtz Getzemanz milo zdihovátz Jezusa, kterèga oblast vz nebesèh vsèh devet vèrst angelov se trepetánem molz.

Pa zakaj, lubz kristjanz! Jezus tozkan xaluje, zakaj tozkan zdihuje, zakaj kervav pot potí? Zakaj ga tozkownè tèxave sprehajajo, de bz se duwa od negovzga svètzga telesa loqila, ko bz ga ne podpirala negova Boxja natora,

in ne prhranovála we ke grenkéjwzmu tarp-
 le-nu? — Oh, pregréhe svatá mu toľkowne brit-
 kostz déljajo; grenko tarpłene, ke ga bo ve
 odrwéne vszga yłowéwtva nase vzel, ga je na
 tla podzrlo; nehvalecnost toľkan kristjanov in
 družeh ľudí, ke se bodo pr vszm negovzm
 tarpłenz radovolno pogubilz, mu je kervav pot
 iz telesa iztláylila!

Jezus, on Bog in yłowak skupej, ima na
 vrtz Getzemanz pred oymí vse pregréhe, stor-
 jene od zayetka do konňa svatá. Jezus se je
 pr nebewkzm Oyetz poróka storil za vse pre-
 gréhe; torej je pa tudz nebewkz Oye, kakor
 govori prerok Izaija, *nas vseh gréhe nan na-
 loxil*. Sz to texo pregréh' se yutz Jezus oblo-
 xenzga, in vidz nad szbój Adamovo nepokor-
 yzno ve raji in Kajnov ubój, Davidovo pre-
 wewtvo in Salomonovo malikováne, Petrovo za-
 tajevané in Judovo zdajáne, Pilatovo krivíynost
 in slzpoto Judov. Sz postavz pred oymí tvøje
 pregréhe, kristjan! kakor pregréhe vsolnzga sve-
 tá: tvøja prevzetnost in owabnost, tvøja lákom-
 nost in skoparija, tvøje neyistostz in prewewtva,
 tvøja neyowplíwost in opravlíwost, tvøja poxréw-
 nost in pijánost, tvøje kletve in kvantána, tvø-
 ja lenøba in zanikernost, tvøje krivíne in go-
 ľsije, tvøji in møji obilnz gréhz in gréhz vsz-
 ga yłowéwtva so mu zdé pred oymí stopilz. O,
 kakó bz tzej ne bilo xaloválo pod toľkan tex-
 ko butaro pregréh Jezusovo presweto szrnc,
 ke vsako tudz nar manwz napyznost stude in
 sovrazz! Rés, zavolo texke butare pregréh vsol-
 nzga svatá, sz ktero je bil obloxèn, je xalo-

vál in zdihováł, se tresel in trepetál, prošil, molil, klinjal, kervav pot potí. O gréh, gréh! ti strauna hudoba! de se Sínu Bøxjimu toľko žalosté in toľko britkost napraví! Pod tvojo teco pade kral nebes in zemle na koléna, in kervav pot potí.

Jezus pa tudž žaluje in kervav pot potí, ker na enkrat vidž vse britko tarplene, kž ima nadn pritz, zató ko se je on poróka storil za gréhe vsęga svatá. Jezus, on Bog in ylovęk skupej, je previdil, kakó gęrdo ga bodo kmale ľovņę vezále, kakó nesramno sęmtertje sovále in pęháľe, kakó de bo od nesramnega hlapņa za uhó udarjen, od duhovske gosposke po krivņę obsojen, od hudóbne dęrhále zasramován, zapleván in toľen, kakó de bo vpriyo Heroda zanęyeván, de bo po svojim xivóťe vs razmesárjen, vz svojo glavo se tērnevo krono ramen, od Pilata po nedolęno vz smert obsojen, nag na krię perbit, in se sulęno vz sęrņe prebodęn; ob kratkęm, vídil je vse svoje tarplene, kar ga bo do zadnega zdihleja prestal. Kaj yuda tędej, de Jezusa strah opade, de je žalostęn do smertę, de se trese, in kervav pot potí! Sej né bil Jezus le Bog, ampak je bil tudž ylovęk, nam razun gręha vz vsęh ręyęh enak. Kólękan pa ne trepetá ylovęka natora pred tarplenem! Le hudodéľnęka je tręba pogledatę, kterę je vz smert obsojen. O, kakó on oblędí in zmędlí, desęravno né vz dolgo tarplene obsojen, tęmuę se ob enęm mahleji negovzmu xivlenu kōņęņ storí! O gréh, gréh! ti strauna hudoba! de ti toľękan tarplena Je-

zusu napravaw! Jezus je hotel tiste kazne als utrafange pretarpéts, kə bə jih mi mogle zavolo gréha vs pekla vékoma tarpéts, de nas je téga tarplena réwil; in glejte, kolékan on se vs vartə Getzemanə tarpí!

Zadnaz je pa Jezus vs vartə Getzemanə tudə zató in sosebno zató xaloval, de mu je bilo skorěj xaloste umréts, ker je vídil, koléko duw se bo par vsəm negovəm britkəm tarpłenə le vėndər radovolno pogubilo; ker je vídil, de bo negovo tarpłene, ktero je dōbrəm kristjanam studenəŋ vszł milost in začetək zvelíqana, de bo to negovo tarpłene veliko kristjanam we le vzròk veqəga pregrawéna in hujiga pogublena. Grenkə keləh tarpłena, kə mu ga je nebcwkə Ŭye podál, bə bil Jezus zə veselem do zadne kaple izpil, ko bə bil prevídil, de bo se tém svōjim tarpłenem vse ludi vs nebesa parprávil. Alə ker je védəl, de ne bo zəlò veliko ludi zvelíqanzł, desravno mu je bilo zane tolekən tarpéts; ker je védəl, de bo negova kri in negova lubezən nad veliko ludmí zgublena, zató ko ne bodo zan maralə; ker je védəl, de bo veliko ludi le we huje pogublensł, zató ko bo on zane tarpel: torej je xaloval vs vartə Getzemanə, torej je zdihovál, molil, prošil: „Ŭye! oh lube Ŭye! ye je mogoye, naj gre keləh tarpłena mémo mene.“

Pojdte tadej na Olsko Goro, in stopíte vs vart Getzeman, vi vsə, kə brez strahú in we veselə vs gréwnsl navadah xivtè, in gréh na gréh nakladate; pojdte na Olsko Goro, in stopíte vs vart Getzeman, vi, kə se vs svōjim

sarnę napihujete, yez druge povzdvigujete, in se vam vsak slabwę zdi, kakor ste pa vi, in se torej razkazujete, kakor le morete, kakó kej visonęga in posebnęga de ste; pojdete na Olsko Goro, in stopíte vę vrt Getzeman, vi, kę ste vsę le vę yasno premoęene zamaknensę, in ga na kúp spravlate ne le po praviņę, ampak tudę po kriviņę in zę golęfijo; pojdete na Olsko Goro, in stopíte vę vrt Getzeman, vi, kę je vawe vesele nedolęne duwe zapelevatsę, in xę zapeláne takó sprídite in skazite, de jih ne bo mogoye veq na pot pokore pęrpelatsę. Pojdete na Olsko Goro, in stopíte vę vrt Getzeman, vi tęrdovratnę gręwnękę in ve tęrdovratne gręwnęne! in poglejte, kakó je Jezusov obraz bléd; poglejte, kakó iz negovęga svetęga telesa kęrvav pot na zemlo kaple; posluwajte, kakó Jezus zdihuje kę svęjimu nebewkęmu Oyetu, in mislęte se pęr tēm: „Mi, mi negovo xalost in britkost poviwujemo; mi iz negovęga telesa kęrvav pot tlayęmo!“ O, vi, vi ste kriví, de Jezus xaluje in zdihuje, se trese, in kęrvav pot potí! Jezus vas je hotęl povzdvignite kę nebewkęm dobrotam; vi pa le ięete pozemęlskęh dobrot, zató se pogrezújete zmirej globokęje vę brezęn pregręh. Jezus vam hoye datę nebewko vesele, kę vękoma tęrpí; vi pa ięete le posvętnęga gręwnęga vesela, kę kmalę mine. Jezus vam je hotęl datę svęjiga svetęga Duha; vi ga noęete, in ste raji prejela posvętnęga duha, duha prevęetnostę, duha ląkomnostę, duha neyistostę. Jezus vas je hotęl vę utęvilo Bęxjih otrók pęrprávitę; vi pa hoyete raji otronę

hudíjeva bita. Jezus vas je od pekla révil; vi
 pa hojete po sila v pekla prita. Nad vama bo
 tadej Jezusova kri zgublena, vam ne bo Je-
 zusovo trplene v nebesa pomagalo, ampak
 vam ne le huje pogublene zaslužilo. To je
 Jezus dobro védal, ker on vse vé, kar je bi-
 lo, in kar ne bo; zato pa je tudi v vrtu
 Getzemana tolikan žaloval, in tolikovne du-
 vne britkosti trpel, de je jel krvav pot po-
 tita. — To je tadej hvala, ka jo Jezusu da-
 jete, de je hotel za vas vs razmesárjen in na
 križa umorjen bita; to je hvala, ka jo Jezusu
 dajete, de je vas od pekla révil; to je hvala,
 ka jo Jezusu dajete, de vam je nebesa odperl,
 ktere je bil izvirna gréh za vselej zaklenil?
 To tadej je vava hvala, de v svojih grévnih
 navadah ostanete, Jezusa zmirej žalate, in svo-
 jo za Jezusovo krvjó odkupleno duvo v pe-
 kel silate? O nehvaleznost! o hudobija! o sle-
 pota! Jezus žaluje zavolo gréhov, grévnik se
 pa v svojih gréhih veselí; Jezus trepete za-
 volo gréhov, grévnik se pa sméja v svojih
 gréhih; Jezus zavolo gréhov krvav pot potí,
 grévnik pa po grévnem prepovedanem veselo
 hrepení; Jezus ima tolikovno žalost zavolo
 gréhov, de mu je umréta, grévnik se pa brez
 strahú in ne miran in pokójin, ne vesel po
 mlake ostudnih gréhov vala, in se ne sa svoji-
 ma gréha hvala in povihuje. O, nad takame
 grévnika, ka terdovratno v svojih grévnih na-
 vadah žive, je zgubleno Jezusovo trplene,
 zaston je zane tekla Jezusova kri! Pa kaj go-
 vorim, moj jezik? O, né zaston tekla zane Je-

žusova kri ne, temuq prelita Jezusova kri jih bo we le v huje pogublene obsodila, ker se je nouejo v svoje žveliyane obrniti! — O presladke Jezus! ali bo tudi nad mənój tvoja kri žgublena? ali bo žgublena nad mojim žubem posluwanem? O, tudi nad mənój in nad vam bo žgublena Jezusova kri, ako ne bomo svojiga živlena po negovih presvetih naukih in prelilih žgledih ravnali!

Pojdite na Olsko Goro, in stopite v vrt Getzeman, vi spokorni grėwniki! kateri ste svoje grėhe spoznali, se jih spovedali, jih zapustili, in žde se žame pokoro delate; pojdite na Olsko Goro, in stopite v vrt Getzeman, da se bote od Jezusa učili svoje grėhe prav obxalovati in objokovati, in jih po svoji moqi se spokornem delu žbrisovali. Glejte Jezusa v vrtu Getzemanu, kateri je vse grėhe vsaga sveta nase vzal, kolikan on pod nemi terno xaluje in ždihuje, se trese, in krvav pot poti; in spoznajte iz tega, kolikan morajo tudi vas storjeni grėhi v serni peqi, ker ste se x' nima svojimu žubeznivemu nebeškemu Oqetu žamerili, ga razxalili, ga žanzuevali. Pa Jezus ne le xaloval, ker se je vidil ž grėhi obloženega, ampak hotel je tudi keli trplena biti, da se ž tem svojim trpljenem razxalenega nebeškega Oqeta potolaxil, in ž storjene grėhe vsaga sveta žadostil. Žató je pa tudi v tretje k svojimu nebeškemu Oqetu molil: „*Moj Oqe! ako se me ne more ta keli ogniti, da se ga ne pi; tvoja vola se žgodi.*“ Vidaw, spokorni grėwniki! kakó moraw tudi ti ž volnem tr-

plenem in se pokorila za svoje gréhe zadovoljate, de razxalenega Boga potolaxaw, in svoje gréhe zbriaw. Kolékor vesela se ve svojih gréhah vxil, toléko xalosta moraw ve svoji pokore vxite.

Pojdte na Olsko Goro, in stopíte ve vart Getzeman, vi praviqne, bogabojeqe kristjane! in ozrite se ve Jezusa, ké stojí kervav pot po vsém negovém xivóte, in tudé na zemlo kaple. Glejte, Jezus, desravno je ve smértnéh britkostéh, le vènder ne pozabé svojih ljubéh apostèlnov, témuy jih tudé we ob ure strawnega terplena obiskuje, tolaxé, jim sèrnc daje, in jih izgovarja; in ker so bili we slabí, we noye Jezus pred néh oymí terpété, ampak spred oyi se jim terpét umakne. Tudé vi ste Jezusove uyenne, ker se prèzadujete ne po svojim poxelené, ne po spayenéh navadah zapelivzega svéta, ampak po negovéh svetéh naukéh in lépéh zglédéh xivéte; torej nekár ne mislte, de bè vas Jezus zdé pozabil, ké xè sédi na desniq nebewkega Oqeta, ker we ob strawnem terplene né pozabil svojih apostèlnov. Vaw prijatel je Jezus, in kdar se bodo ure vawzega yasnega xivlena iztekle, bo on tudé vas obiskal na smértné postelé, kakor je apostèlne ve varte Getzemané obiskoval, in vas popéle ve svoj nebewké dom, kjer je véyno veselé. Alé dokler ste we na tém svéte, vas Jezus zmirej opomina, kakor je apostèlne ve varte Getzemané opominal, in vam pravé: „*Ujte in molíte, de pod skavnavo ne omagate! Duh je sèner volen, alé mesó je slabo.*“ Če ste tudé ve dobrem

æe uterjenz, le vønder yujte nad svøjim sernam, de se kaka pregrønna æela van ne vkoreninz; yujte nad svøjimz oymí, de kjé kake skuwnave ne poberete; yujte nad svøjimz uwesæ, de vas posluwane pregrønnez ræyí vø kak gréh ne zapæle; o yujte nad sæbój, de ne græwtè, zakaj mesó je slabo! Ker pa iz svøje lastne moyí ne morete vø dobræm stanovitzæ ostatz, molíte tudæ, in prosíte svøjiga nebewkæga Oyetæ, de bæ vas vszæ skuwnáv in zapelivost obvároval; ye pa kterækrat ponevédama vø káko skuwnavo naletatzè, de bæ vas sæ svøjo moyjó podpiral, de bæ skuwnavo premagalæ, kakor jo je nékædej premagala Suzana, od nesramnez sodnikov vø gréh silena, kakor jo je premagal mladenzæ Josef, od neyiste Putifarjeve æene vø gréh napeleván, kakor so jo druge svetníkæ premagovalæ.

Pojdæte na Olsko Goro, in stopíte vø vørt Getzeman, vi æalostnz revnz kristjanæ! in gledajte Jezusa æalovátæ, in posluwajte ga zdihovátæ: „*Oye! naj gre kelæh terplena mémo mene; pa vønder ne, kakor jaz hoyem, ampak kakor ti hoyew, naj se zgodi.*“ Takó molæ, takó prosæ, takó zdihuje, takó kliye Jezus kæ svøjimu nebewkæmu Oyetu. Tudæ vi sméte vø svøjim terplenz kæ svøjimu nebewkæmu Oyetu klinatz: „*Oye! lubæ Oye! odvzemæ mæ terplene, kæ me je zadélo;*“ tode kæ tému perstavate, kakor je Jezus perstávil: „*Vønder ne moja, ampak tvoja vola se zgode.*“ Po tém, kristjanæ moji! bote zaræs bogabojeæe, ye se bote vø vszæ okolææenæh svøjiga æivlena Bøæji previd-

noste podvzrgle, ye bote tudz vz tekzih in xalostnih urah vz volo Bøxjo vdanz; po tém bote zarés posnemalz zgled Jezusa Kristusa, kterz se je ob trpplenz vz volo Bøxjo zroqil.

O stopíte, vi vsz, na Olsko Goro vz vrt Getzeman, in skleníte svøje prøvne z Jezusovzma prøvnamz, svøje zdihováne z Jezusovzma zdihovánem, de bz nas Bog obvároval nesrey in nadlog, kz smo jih sz svøjimz gréhiz zasluxiliz! Oblubíte Bogú pobolwane, in prosíte ga, de bz iz rok djal mey, kz ga xe nad namz izleguje, in nam x' nim xuga. Zdihujte kz Bogu, kristjanz! ob tém yasz, kz zméwanz narodje wume okrog nawzh mej, de bz se tudz po nawzh dæelah ne zméwalz; zdihujte kz Bogu ob tém yasz, kz vse okrog nas hrumí, de bz nas Bog obvároval strawne vøjske; zdihujte kz Bogu ob tém yasz, kz je xe kuga døstz bliænzga ljudstva pokosila, in ga we kosi, de bz ji Bog zavolo nawzh pregréh tudz vz nawe kraje ne ukazal pritz.

Oh, nebøwke Øye! zasluxiliz smo rés, de bz nas sz posebno wibo udáril, ker se po tvøjih zapovzdzih ne ravnámo! Né we dvajset lét preteklo, kar sz nas tepel; pa tvøja wiba nas né ney pobolwala, ampak we le hudøbnzwez in razuzdanwz nas je storila. Vémo, de te nawe pregréhe na maujeváne kliqejo: pa zanesz nam zavolo Jezusa, kterz je za nas na Olske Gørz kervav pot potíl; sej spoznamo svøje gréhe, in oblubzmo rsníyno pobolwane. Ye nas pa vændár udárite mislzw, zgødz se tvøja vola. Tepz nas na tém svéte, de nam le na unzm pøzanesew. Amen.

II.

Jezus vjet.

Tadej so parstopila, in so roke na Jezusa varгла, in ga prijela. Mat. 26, 50.

Jezus Kristus je jel v vrtu Getzemane trpéte, de nas je véynega pogublena révil, ker se je tudu na vrtu, v raji, zaýel gréh, ktere nas je bil v véyno pogublene zakopal. Jezus je zaýel na vrtu trpéte, pravz svetu Kiril, de se na tistem kraji délo navéga zveliyana zaýne, na kterém se je zaýelo vse húdo. Kjer se je prvu Adam s svojo nepokorúeno pregrévil, onde je drugu Adam, namréu Jezus Kristus, negovo pregrého poprávil, ke se je pove.lu svojiga Oýeta podvzrgel. O, kolékowno xalost, kolékowno britkost je Jezus xé na vrtu Getzemane trpel za vsanéga zmed nas! Base namréu, pravz svetu oye Ambrozi, né imel za kej trpéte; kar je trpel, je le za nas trpel, — tode trpel za marskterege, de bo we huje pogublén, ker noye po Jezusovéh naukéh xivéte, in sè po tém takém Jezusovega trplena v svoje zveliyane obrnité. Pa des-ravno Jezusa bolí nehvalexnost in slépotá tá-neh ludí, ktere se bodo per vsém negovém trplénu pogubilé, hoye le vnder keléh gren-éga trplena do zadne kap.le izpite zavolo

malga utvára tistih kristjanov, od kterih je védal, de bodo van veroval, van zaupal, ga lubil, in po negovih naukah na tanko živél. Jezus je bil tadej perpravlén vs smert ite.

Dans homo torej we enkrat stopila na Olsko Goro vs vért Getzeman, vs kterém smo zadny Jezusa popustila, de homo vidila, kakó je bil od sovraznekov vjet. Zadny smo vidila, kolékan je Jezus po ulóvénké natoré terpel; dans homo pa tudé vidila, kakó je svojo Bøxjo natoro na znane dal. Perpravete se ké zvéstému posluwanu.

Jezus Kristus je na Olské Górz pod teško butaro pregréh vséga svetá mædlél, æalová, zdihová, in kervav pot potil; vs Jeruzalemé se pa vs Kajfa, velénege duhovna, hiwe snidejo in zberó pismouké, farizeji in starawiné ludstva, in sklépajo Jezusovo smert. Juda Iwkarjot, eden zmed dvanajsterih Jezusovih apostélnov, je pernih, in jim oblubé za trideset srebèrníkov Jezusa vs roké perpraviti. — O lákomnost, ti gèrda pregréha! de se ti Juda také oslepila, de je perpravlén nêlò dobrotneka in prijatla, Gospoda in Zveliyarja v' smert zdats! O, kaj ne storí vséga lákomén ulóvèk, de le svoje lákomne æele spolné! Juda ponuja in prodaja iz lákomnosté nêlò Boga pismoukam in farizejem!

In kolékan de je bila ta Judova ponudba pismoukam in farizejem vwey, samí lahko spoznate, ye le nekoléko pomislite, de so bili

duhovne, pismouke in farizeji Jezusovz nar hujji sovraenake, in de neso nez tolekan zelolz, kakor Bæjiga uyenika, Jezusa Kristusa, se pote spravit, ker so jim bili negovz nauke in zgle-dje tolekan nasprotz, in ker jim je Jezus veykrat nez hinavstvo in hudobije oytal. Nez sovrautvo do Jezusa je bilo tolekovno, de so vedno perloenostz iskale ga vz kake reyze vjetz, ga zatoxit, in vz smert obsodit. Kakor hudobzn qløvek storitæ xeli, iufe zmirej perloenostz, in ne jena pred, de stori; takó tude pismouke in farizeji. Ze velikem veselem so Judu trideset srebernikov oblubilz, ako jim Jezusa vz roke perpravz. Dajo mu veliko darhal vojakov in brijev, we yez pet sto jih je bilo vszh skupej, de pojde æ' nimz Jezusa lovit. Vojakz in briyz vzamejo meye, sulzhe, kole, vzvvi, verige, de bz se jim Jezus ne mogel branit; vzamejo bakle in svatilnzhe, ker je bilo æe pozno po noyze, de bz se jim Jezus ne mogel kam skritz. — Juda, pred Jezusov apostal, zdé pa negov zdajavnz, je dobro vedel, de je Jezus veykrat zmed Judov na enkrat zgínil, kedar so mu hotlz kej xalga storitæ; torej se je zdé ze vszm preskerbel, de bz jim Jezus ne mogel nekakor uitz. In ker se vojakz, kz so bili ajdje, in briyz duhovnov, kakor sner vse robavsz, neso nekolz pzyalz Jezusa poznatz; jim je Juda oblubil Jezusa se kuwevanem odkazatz, de bz namestz nega kterzga unzh enajst apostalnov ne zgrabilz. „Kogar bom kuwnil,“ jim je rekel, „on je Jezus; nega zgrabate, in varno xenite.“ To znamne jim je pa Juda lahko

dal, ker je bila per Judéh splòh navada, de so podloænz svøje prednzke kuweválz vz znamne svøje seryne lubeznz do nzh.

Sz to veliko derhaljo vojakov in brijev se vzdvigne Juda Iwkarjot æe pøzno po noyæ iz Jeruzalema, in jih pele na Olsko Goro Jezusa lovít. — O strawno spremènéne Jezusovga apostalna vz vojvoda negovéh sovraznzkov in ubijávnyov! O Juda zgublenz! zakaj grew svøjiga Uyenika, Gospoda, dobrotnzka in nar bolwzga priyatla sovraznzkam zdajat? Kzdej te je Jezus razxalil? Kákowno krivíno tæ je storil? O, le denár te je tolekan oslépil, le lákomnost te je takó deley zapelala! Glejte, kristjanz! takó zelò se zamore ylovéwko serne zgubitz, ye se pregréwnzmu poæelenu vda. Kdo bz se ne bal, kdo ne tresel, kterz to pærgodbo sliwz!

Pa kaj pounejo pismoukz, farizeji in starawínz ludstva vz Jeruzalemz, ko je bil Juda zæ vojake in briye odwæl Jezusa lovít? Pismoukz, farizeji in starawínz ludstva so med tém vz Jeruzalemz bærz krivéh priy najelz in podkupilz, de bodo zoper Jezusa priyale, kedar ga perpelejo; zakaj æelélz so ga takó vz smert obsoditz, de bz se vsaj po zunanem praviyno zdélo. Ko so bili krivéh priy dobilz, peryakujejo vz hiwz velzngga duhovna Kajsa zbranz Jezusa, kzdej de jim ga bodo poslanz vojake in briye pærgnalz.

Med tém je bil Juda zæ veleko trumo vojakov in brijev æe bliz Olske Gore. Jezus pa we zmirej na Olskz Gorz vz vertz Getzemanz xaluje in zdihuje, se trese, in krvav pot po-

tí. O preľube Jezus! kmalé bodo divji ľovņe ropnile na vrt, na kterem zdihujew, in te bodo kakor hudodělnęka popadle, kakor tolovája vezále in vklěpale!

Pa Jezus, on Bog in ľlovņek skupej, je dobro vědel za vsako stopino svojih neusmilennh ľovņov. Ko je tadej vě tretje odmōlil ke svojimu nebeskemu Oycu, in se vě negovo volo vdal, de hoqe pitě kelěh trěplena vě odrwěne svatá; se mu angel Bōxi iz nebes pěrkaxě, in ga potolaxě in potěrdě. Věs pokōjin in ke směrtě pěrpravlen vstane po těm Jezus od molitve, in je nazaj ke apostolnam wěl; pokazatě jim hoqe, de za vsako stopino svojih sovraennkov vě. Keďdar ke něm pride, jih najde spatě; prijazno jih zbudě, in jim reqe ze ľubeznivěm glasam: „Vi zdě spatě in poqvate! Pa pěr kraji je ze vavěm spanem. Ura je xě pěrwla, de bo Sin ľlověkov grěwněkam vě roke zdan. Vstanite, pojedmo! Glejte; moj zdajavěn se xě blěxa!“ — In komej je Jezus te besěde izgovoril, kar Juda Iwkarjot pěr vratěh na věrt Getzeman stopě. Za nim pride velika děrhál vojákov in brijev se světilněnamě in baklamě, ze meqě in sulěnamě, se kolmě, věrvmě, verěgamě. Ko bě trenil, je věs věrt od bakel in světilněn vě světlōbě, in po věsem věrtě je orōxje roxlálo. Juda Iwkarjot je winil pred děrháljo, in se na ravnost ke Jezusu spustě, in ga, kakor bě bil negov nar zvestěji prijatel, pozdravě, rekoq: „Pozdravlen bodě, Uyenik!“ In po těm wě Jezusa kuwne, kar je bilo znamne pěrsěrěne prijaznostě, samo de Juda ne kuwne Jezusa iz

pársrune prijagoste, temuq de ga se kuwevám-
nem vojakam in briqem odkaze, kakor jim je
bil oblubil.

O Kristus Jezus! zakaj nése stréls zapové-
dal, de bə bila iz jasnega vz Juda udárila, pre-
den te je po hinavsko kuwnil? alə zemle, de
bə se bila pod nim odparla, in ga xivəga po-
xarla, preden te je sovraəknekam zdal? O, naš
Odrəweník se nad svøjimə sovraəknekə né ma-
uqevál, kakor se mi takó radə mauqujemo! Uqil
je vz svøjim xivlenə: *Lubite svøje sovraəkne-
ke, de bote otrøqe svøjiga Oqeta, kə je vz ne-
besəh, kə daje svøje solnqe nad dobre in hu-
dóbne, in dəx praviqnem in kriviqnem.* In
kar je uqil, to je tudə sam spolnovál. Pogle-
dal je Juda zə oqesam, kə ga je milovalo in
svarilo, in mu lubeznivo reqe: „Prijatel! qe-
mú se perwel? Juda! alə se kuwevámem zdajew
Sinú qlovékovzga?“ — O, ko bə bilo Juda le
we se qém mogoye pobolwatz, gotovo bə ga
bila mogla pobolwatz ta Jezusova krotkóst in
lubegen do nega! Pa vse je zaston; Juda je
nespokoren, Juda je tərdo vratn, Juda je otr-
pnen, Juda je zgublèn. O lákomnost, lákom-
nost! ti gərda pregréha! de se ti Juda takó
oslepíla, de ga né mogoye vey spreobèrnitz!
Pa kristjanz! takó oslepí in zaplete vz hudíqe-
ve zaderge qlovéka vsaka druga pregréha in
hudøbna navada, qe se preq od kønqa ne pre-
maga.

Ker je Jezus védel, kaj ga qaka; je wəl
sam poln svete srqnostə in brez vsəga strahú
lønqam naprotə, in jim reqe: „Kogà iujete?

Že enzm glasam mu odgovore: „Jezusa Nanarewkzga!“ Jezus jim hoče očitno pokazati, de bž ga zoper negovo volo ne moglž vjete, in de gre vž smert, le ker sam hoče, de se jim radovolno, ne persilen vž roke da; torej jim reče po bžæje žž mogouyno pa pokojno besedo: „Jaz szm.“ In glejte, pžr tžj besedž vse ritensko odskoçzjo, in kakor de bž bili od stržle zadetž, so vse na pol mertve na tla popadale. O, de bž bili paç iz tžga yuda spoznale, de imajo pred szbój Boga vž ylovçkž postavž, ktere ima žž vszm svçtam ukazovātž, vž yžgar rokž je nžh æivlene in vsa nžh moy, ktere popihne, in zemla se trese, ktere pomigne, in moyí neba se giblejo! Pa hudobnž so bili, in hudobnž so ostalž. — Jezus jim da, de se odsøpejo, in na noge skolçhajo. Po tžm jih pa spet vprava: „Koga iuyete?“ Spet mu rekó: „Jezusa Nanarewkzga.“ Jezus jim odgovorí, tode svøje Bžæje moyí jim ne da veç skusitž, in pravž: „Sej sem vam æe povédal: Jaz szm. Če tždej mene iuyete,“ je we pžrdjal poln lubeznž do svøjih apostžlnov, ktere je za szbój imel, „če mene iuyete, pustíte tele, de gredó,“ in pokazæ vž svøje apostžlne. Rçs, velika je bila Jezusova lubeznž do apostžlnov!

Vojakž in briçž so zdé kž Jezusu pžrstopilž, in ga primejo. To víditž, we le apostžlnž yutžjo, kam to kaæe. „Gospod!“ mu reçejo, „jih ne bomo žž meçem, kakólž?“ Tode Petar vž svøjim svçtm ognž za Jezusa né dolgo vpravævāl; kar meç izdere, kž ga je imel pžr sebz, in mahne, in je Malhu, velçnaga duhovna

hlapnu, desno uho odsékal. Peter je to storil iz ljubezni do Jezusa, ker ga je hotel braniti. Pa Jezus hoče druge znamenja ljubezni, ne pa sile sovražnikom délati. Jezusova ljubezen nas mora s pohlevnostjo in krotkostíjo tudi do kajjih sovražnikov navdati. Jezus je torej apostolske zavrnil. „Le pustite,“ je djal; „in ti, Peter! bera vtakne me v noženo. Kdor koli drugem za mejem namerja, zasluži za mejem umorjen biti. Ménaj kalz, de bž ne mogel we z dé Očeta prositi, in vej kakor dvanajst vojsk angelov bž mž on poslat? Tode kakó se bodo pa spolnile pisma prerokov, kž oznanujejo, de se mora za ménój takó zgoditi? Ne bom kalz pil kelha, kterega mž Oče podá? Zakaj bž se ne začelo trplene, ktero mž je nebevkž Oče naložil?“ Na to se je Jezus Malhovzga uvesa dotaknil, in pžr téj prižz mu ga pžrnel. — Alz bž ne bili mogli že po tém Jezusove milosti in dobrótivosti spoznati, in se le zopar negove sovražne obrniti, ne pa zopar nega? Pa trdovratni so ostali. Jezus jim tedej radovolno podá svoje nedolžne roke, ktere so bile ljudém že toliko dobraga storile, in mu jih zvečejo. Jezus, sama nedolžnost in svetóst, pred kterega oymí tudi mésež né svztel, in zvézde néso čiste, je z dé v rokah neusmilenzh in divjih vojakov in brijev. Z dé je pžrva tista ura, kž jo je svojim apostolnam tolikokrat pravil, de *bo Sin ylovčkov grčwnzkam vž roke zdan.*

Apostolnam pa néso vojake in brije neč žalaga storile; zakaj Bžja nevidna moy jih

je pãrmoralã, de so apostãlne pãr mirã pustilã, in po tãm takãm Jezusovo povelã spolnilã, ka jim je rekal: „Çe mene iujete, tele pustite, de gredó.“ Desãravno bã bili mogla po postavã tudã apostãlne zvezãtã, ker je wlo za uyenikã tudã uyenne prijetã; se le vãnder ne upajo svõjih rok na kterãga poloxitã, we na Petra ne, kterã je bil Malhu desno uhó odsãkal.

Med tãm je bilo nãkej duhovnov in starawinov ljudstva iz Jeruzalema vã vãrt Getzeman pãrwlo. Sovrawtvo do Jezusa jim nã dalo yakãtã, de bã ga bili vã Jeruzalem pãrpelãtã. Ko jih Jezus zagledã, jim reye: „Kakor razbojnãka ste me pãrwle lovít za meyã, sulãnamã in kolmí. Sej sãm bil vãnder vsak dan pãr vas vã tempãlnã, in sãm ouytno uyl; pa nãste po menã rok iztegnílã, in me nãste prijelã. Zdã pa po nouã ste me pãrwle lovít. Pa to je vãwa urã, to je moy nouí. Le ponouã in pãr tãmã se upate svoj hudóbnã naklãp izpelãtã.“

In na to vãzdvignejo Jezusa, in ga pelejo kakor hudodãlnãka zvezãnãga in vklenenãga vã Jeruzalem pred velãko Judovsko sãdbo. Ko apostãlnã vidãjo, de se Jezus ne braniã, tãmuã se da vã Jeruzalem pelãtã; se vsã prestrawãjo in zbããe, ker se boje, de bã tudã nãh morebitã ne popadlã. — Zapuuyãn je zdã Jezus od svõjih lubãh apostãlnov, obdãn je od divjih vojakov in briyev; zvezãne so negove roke, ktere so nebó in zemlo iz nãã napravile. Pa sam rad, ne pãrsilen je Jezus vse to tãrpel. Lahko bã bil svõje lãvne za eno besãdo pokonããl, in vã prãh spreobãrnil; lahko bã jih

bil se svojim skrivnem Božjim straham ostra-
vil, de bž se ne bili upale pŕtŕknitz se ga, ale
pa vž srédž med nimž bž lahko bil, de bž mu
ne bili mŕglž nžy žalžga storitz. In takó je se
svŕjimž sovražnžkž ržs ravnál, dokler we nego-
va ura né bila pŕwla. Ko je pa délo dodélal,
ktero mu je bil negov nebewkž Oŕye nalŕzil, in
je hotél poslednžy nawe dolge Oŕyetu popolna-
ma poplayatz, in nam takó vso lubežžn Božjo
razodéž; se je dal volno svojim sovražnžkam
vž roke, de so storilž æ' nim, kar so hotlž, ale
de bol prav reŕem, kar je Jezus sam iz neiz-
reŕene lubežžne do nas hotél. Ržs je pŕwzl
Jezus poprávit, kar je bil Adam pokazil; in
premagat tistžga, kž nas je pod oblastjo imel,
ke je bil nawžm pŕvžm starwem in nam vé-
yno prekletstvo na glavo navlékel, in nas vse
vž véyno pogublene zapelal.

Pa kdo bž mŕglž verjete, ko bž nam téga
svetž evangeli ne povédal, kdo bž mŕglž verjete,
de je ylŕvek vž stanž takó želŕ zdivjätz, de
svŕjiga Boga prodá — prodá sovražnžkam, pro-
dá vž smert! In glejte, Juda Iwkarjot je takó
deleŕ zdivjál. O ti nehvaležne Juda! kakó tž
je bilo vžnder pŕ sŕnž, ko se Gospoda po
hinavsko kuwnil, ga se kuwévánem ždal, in ko
se pŕtlej vídil, de se je dal zvezätz in vkle-
nitz? Ale se néšž sramoval svŕje kupŕije? Ale te
né vést pekla, ker se nedolžno kri svŕjiga Gospo-
da in Uŕenika iz lákomnostž prodál? — Kristjan!
razgleduj se nad Judam, in spoznáj iz nego-
vžga grozovitžga padŕja, kam te zamore pŕ-
pelatz tvŕje hudo nagnene, naj te æ vléŕe,

vz kterz gréh sz bodz, ako se mu prenej vz začetka ne vstavlaw. Prevelika ljubozn do denárjev je Juda tolzkan oslepíla, de za trideset srebarníkov svojiga Bøxjiga Uçenika sovraznèkam prodá. Pa æe zdavnej je moglo negovosærne vse hudobno bitz, æe zdavnej mu blzgo druzzga né bilo vz mislz, kakor denár in dobíqek; zakaj qlòvek ne pade preñ ob enzm takó globoko. Od začetka je Juda le posebno nagnene do denárjev vz sebz qutil; pa ne de be ga bil krotil in moril, we le redíl ga je, in redíte ga je imel døsta perloxnostz, ker je nosil mowno, vz ktero so apostolnz dévalz, kar so od vernz v bogajme dobivalz, in qesar so særer za svoje xiv.lene potrebovalz. In iz te mowne je ménde Juda æe zdavnej po malzm zmikatz zaqel; ker svete evangeli nam pové, de je bil tat. Po tém takem so për nem æele po denárjih zmirej moynéji perhajale, in na zadne so bile æe takó narastle, de za trideset srebarníkov ale po nawe za trideset goldínarjev svojiga Uçenika prodá, po tém pa obupa, se obész in pogubí.

In takó je Juda sz svojim æalostnem zgleddam pokazal, kakó rzsniqne so beséde svetzga Duha, kterz nam pové, de *né nez hudobnzwega, ko denár ljubitz, ker tak ima tude duwo na prodaj.* In gotovo, lákomnost tolzkan qlòveka oslepí, de ne spozná ne rzsniqne ne postave, ne zapovèdz ne dolxnostz, de se ne zménz ne za nedélo ne za praznek, de ne mara ne za Bøxjo sluxbo ne za Bøxjo besédo. Vse to se vz nemar spustí, de se le kak vinar

yasnega dobička perdobí. In kar je per lákom-
 noste nar žalostnejše, je to, de se nagnene do
 družih pregréh se starostjo zmanjuje, alž na-
 gnene do yasnega premožéna se starostjo raste.
 — Kakor je pa Juda nagnene do denárjev, ker
 se mu né vž začetke vstavlal, takó deley oslę-
 pilo in zapelalo, de je Jezusa prodal, in se
 vékoma pogubil; ravno takó je æ marsakterę-
 ga kristjana nagnene do gréwnęga mesnęga ve-
 sela, ker se mu né prenej od kónęa vstavlal,
 takó oslępilo in zapelalo, de je jel doperna-
 wate pregréhe, ktere bę se po besédah s. Pavla
 apostelna nęlò imenováte ne sméle med kristja-
 ne, ker so ke svetóste poklinane, in se je pø-
 tlej zvernil se svøjim telesam vž grøb, se svøjo
 duwo pa vž pekël. Kakor je Juda nagnene do
 denárjev, ker se mu né vž začetke vstavlal,
 takó deley oslępilo in zapelalo, de je Jezusa
 prodal, in se vékoma pogubil; ravno takó je
 æ marsakteręga kristjana nagnene do vina, ker
 se mu né prenej od kónęa vstavlal, takó oslę-
 pilo in zapelalo, de se je jel žę vinam nali-
 vate, dokler ga je van møglo, in se je pøtlej
 zvernil se svøjim telesam vž grøb, se svøjo du-
 wo pa vž pekël. Bodete torej, kristjane! pre-
 vidne, in vstavljajte se vsakemu hudęmu nagne-
 nu prenej vž začetke, de vas na zadne vž ve-
 like gréhe ne zapele in ne pogubí, kakor je
 Juda zapelalo in pogubilo.

Deseravno je bila pa velika Judova pregré-
 ha, je bila vendar we veče Jezusova ljubęan
 do nega; in če moramo nad Judovo pregrého
 sterméte, se moramo nad Jezusovo ljubęnjo

do nega zavzeta. Védel je Jezus, de ga bo Juda sovražnikam zdal; vendar ga je med svojimi apostolnimi obdržal, in mu posebne milosti delil. O, kakó lepó ga je opominal pred gréham per zadnje večerji, in se koléko lubeznajo ga je svaril, ko ga je pervel na vrt Getzeman zdajat! We takrat ga je *prijatla* imenoval. „*Prijatel! čemú se pervel?*“ mu reče, in se tém vpravanem ga opomne negove garde pregréhe, negovega zdajána, de bž Juda vs se wél, in se pobolwal. Juda kuwne Jezusa, de ga sovražnikam zda; Jezus pa prijazno zž Judam ravná, de bž ga se svojo prijaznostjo spreobznil. Né ga krégal, né ga zmerjal vpričo vojakov in bričev, né se nad nim mačeval; ampak zž lubeznivo krotkóstjo mu reče: „*Juda! ale se kuwévánem zdajew Sinú ylovékovzga?*“ O nesrečnz Juda! de bž se bil vsaj takrat iz svojiga gréwnzga spana zbudil, kždar se tž je Jezus kuwnitz dal, in tž je prijazno rekel: „*Prijatel! po kaj se pervel? ale se kuwévánem zdajew Sinú ylovékovzga?*“ ale vsaj takrat, ko je bil tebe in tvøjo trumo ogovóril, in ste od skrivnzga Bøxjiga strahú vse na tla popadalz! Pa vse je bilo zaston; Juda je bil mero svojih pregréh dopolnil, je vstal tždovratn, in se je pogubil. — Kakor je bila pa Jezusova lubezen do Juda velika, ravno takó velika je negova lubezen do gréwnzkov. Glejte, gréwnzke negove nauke zanzqujejo, Jezus pa molyí; gréwnzke negove zapovzde prelomújejo, Jezus pa prenawa; gréwnzke ga po besédah svetega Pavla apostzlna *vnovey križajo*,

Jezus pa tarpí. Lahko bę jih po prvem storjenem smertnem gręhu vs pekël na vękoma zavrgel, kakor je zavrgel prevzetne angele; pa jim we le dobrote skazuje, jim daje zdravje, daje premoęene, daje yast par ludęh. Jih prijazno opomina ke pobolwanu po spovednikęh, jih na pot pokore napeluje po pridęgarjih, jih ke spreobęrnenu klięe po vęstę; tode gręwnęke veęę dęl vse to Jezusovo opomineváne vs nęmar puęjajo kakor Juda Iwkarjot, gredó po potę pogublena ko Juda Iwkarjot, in se bodo blęzo tudę pogubilę ko Juda Iwkarjot. Pa kakor je rekel Jezus svęjim sovraęnekam na vęrtę Getzemanę, ke so ga vjetęga, zvezanęga in vklenenęga imęlę: „*To je vawa ura*, 3dę vam je dano 3ę menóј ravnáęę, kakor vam vawa neusmilęnost na misel da“; ravno takó tudę jaz reyem tęrdovratnęm gręwnękam: „*To je vawa ura*. 3dę je yas milostę Bęęje, 3dę vam je dano ęivęęę, kakor vam vawe hudo poęelene na misel da, ker 3dę Jezus molęí, 3dę Jezus tarpí, 3dę Jezus volno prenawa; pa iztekle se bodo ure milostę Bęęje, nastopil bo yas pravięe, in takrat vam poreęe Jezus: *Jaz sem Jezus!* In popadalę bote pred nim, kakor so lovņę vs vęrtę Getzemanę popadalę; klinęlę bote hribe, de bę vas pred Jezusovęma oymí skrilę in zagęrnilę: pa vse bo zaston; playilo bote prejelę po svęjih dęlęh, kakor ga je Juda.“

Mi pa, lubę kristjanę! nekár ne posnemajmo tanęh gręwnękov, ke za nobeno opomineváne nęę ne marajo, ampak pregręwno ęive, in sę Bęęje prekletstvo vs dan maęevána na

glavo nakladajo; temuž perzadujmo se po negovžh naukžh xivétz, de ne pridemo vž pogublene, od kterzga nas je Jezus se svøjim trplenem révil.

Ti pa, Jezus Kristus! ke se se dal vž nave odrævéne divjim vojakam in brijem na vèrtz Getzemanz popastz, in kakor hudodélnèka zvezátz in vklenitz, pomagaj nam po tvøjih svètzh naukžh xivétz. Amen.

III

Jezus pred Anam in Kajfam.

Kadar so bili Jezusa prijela, so ga pelala ke velekamu duhovnu Kajfu, kjer so se pismouka in starawina sæwla.
Mat. 26, 57.

Duhovnz, pismoukz, farizeji in starawinz ljudstva so tædej po nouz vojake in brije na Olsko Goro poslale Jezusa lovit; samí pa so ostale vž Kajfovz hiwz zbranz, in æelno perçakujejo, ke-daj de jim bodo Jezusa pergnalz. Zasliwatz in presoditz ga hoyejo. Ko bz bili to praviqne sodnikz, bz mi paq smélz upatz, de bo Jezus izpuuqèn, ker je bil vzs nedolæzn in nar veqz dobrotnèk svetà; alz ye pomislzmo, de so ti

sodniki se zdavnej Jezusovo smert sklenili, se pač ne smemo obéatati, de bo Jezus kadej več iz njih rok prwál. Če takrat so Jezusa sklenili umoriti, ko je bil Lanarja svojiga prijatla ve živlene obudil; zakaj kakor hitro so ta Jezusov yudex zvédzali, so se prenej zbrali, in se med sabój posvátújejo, kaj za Jezusam zavéti, ker tolake yudexe déla. Enz so sklenili, de je tréba Jezusa umoriti, in pravijo: „Če ga pustimo takó délati, bo vsi svét van veroval. In pa če ga ljudstvo spozna svojiga Mesíja in kralja; bodo Rimlani navz gospodje ménili, de se zopar nesárja puntamo, in bodo prwáli, nav tempel razdjali, in vse ljudstvo konyáli.“ Drugi so pa trdili, de bi bilo bolje nedolžnega Jezusa par miru pustiti, in pravijo, de né le pó in yestito kakemu ylovéku živlena vzeti, kteri né nobene hudobije kriv, temuč we le povsod dobro déla. Takó so se sodniki med sabój prepirali, — kar vstane Kajfa, kteri je bil vz tém zboru veliki sodnik, in pravi: „Vi ne pomislite, de je bolje, de en ylovék za vse ljudstvo umarje, kakor de bi vse ljudstvo konen vzelo.“ Takó je bila Jezusova smert sklenena, in od téga yasa so védno perločnosti iskali ga se potu správit. Pa po dnevu se ne upajo Jezusa prijati iz strahú pred ljudstvom; zakaj nizko ljudstvo je bilo Jezusu vdano, ker je veliko dobraga od nega prejimalo. Torej so pa po noči Jezusa loviti poslali. In de bi se vsaj po zunanjem zdélo, de ga po pravini umore; ga hočejo poprej zasliwati in presoditi, in

æ komej yakajo, de b2 bil Jezus skorej pred sodbo pargnan, ker ga æele v2 smert obsoditz.

Dans bomo tædej Jezusa vsaj od deley sprêmil2 nar poprej pred Ana, potlej pa pred Kajfa. Zvestó bomo posluwal2, kakó bo Jezus sojen; in po tém pojdemo za Jezusam na Kajfovo dvoriuqe, kjer bodo Jezusa briq2 do drugega jutra vároval2, in ker ne bo Jezus to nou nobenzga oqesa zatisnil, bomo tud2 mi iz lubezne do nega qul2, in gledal2, kaj bo Jezus od briqev in hlapqov to nou iz lubezne do nas imel preterpét2. Perpravete se.

Æe pozno v2 nou2 je bilo, in æ vs Jeruzalem je bil per mir2 in pokóji. Le sovrazneke nau2ga Odræweníka we qujejo, in æ komej yakajo, de b2 bil skorej Jezus 32 Olske Gore perpelán; — kar vojake in briq2 32 nau2em Odræweníkam v2 Jeruzalem perdivjájó. Gnale so Jezusa pred duhovsko gosposko, zató ko so hotle Jezusa zavolo negov2h naukov soditz, v2 ver2 pa je wlo le duhovnam soditz.

Per2v2y æenó Jezusa k2 Anu, ktera je bil poprèj2me léto vel2ke duhov2n, in tast sedán2ga velen2ga duhovna Kajfa. Ana je bil æ tærd star2n, in æ plésnov gréwn2k, pa v2nder velike veláve per ludéh. Jezus nedolæne stojí zdé kakor hudodéln2k 3vezan in vklenen pred gréwn2m Anam, in Ana ga v2 svoji mogóynost2 nekakowno se tak2m2 besédam2 ogovóri: „Znanó nam je vsem, de ti æ nékej lét po vs2

dææelæ uqíw. Povéj nam, kaj se uqíl? Ale so rés tvoji nauka Mojzesova postava tolékan nasproté? In pa zakaj imaw tolékan uqenqov? Kaj misléw? Ale rés ménéw Judovsko kraléstvo razdréte, in sebe krala postavíte? Odgovore na to, de se bo vídilo, ale se nedolæen, ale te ljudje po pravinq sovraæejo.“

O, kakó lépe, pa kakó hinavske beséde! Kák hudodélnék bæ se jih bil rés ustráwil; ale Jezus, on qísta nedolænost, se jih ne more ustráwíte. Krótke in seryno mu odgovorí: „Kaj so te moji nauka neznané? Nékolé jih nésem skrival, tæmuq oqitno pred vsém svétam sem jih oznanováł. Po shodnínah in vè tempælnæ sem uqíl, kamor se vse Judje shajajo, in na skrivném nésem nékolé govoril. Vawæ uqenqæ so bili moji posluwavnæ. Kaj torej mene vpravaw? Vpravaj raji te, ké so me sliwale, te, ké me toæejo; oní vedó vse, kar kolé sem uqíl.“ — Ale bæ bil paq moqel Jezus bol spriqatæ, de je le resníno uqíl, kakor ravno se tém, de vzame svéje sovraæneke na priqo? In glejte, ta Jezusov odgovor vènder né bil Anu wæuq; torej ko je komej Jezus izgovoril, ga je néké hlapæq, ké je zravæn nega stal, za uho udaril, rekóy: „Ale takó odgovarjaw velékæmu duhovnu?“

Stermíte, nebesa! lé videte svéjiga krala za uho udarjenæga. In ti, nebewkæ Qye! poglej svéjiga Sina, nad kterém imaw dopadene, kakó je od hudóbnæga hlapæqa za uho udarjen. O, marsækdo bæ bil od take krivíne vs kmalæ vè togolæ, in bæ se nad razæalnikam po svéji moqæ maqevál! Tudæ Jezus, naw Gospod

in Odræweník, bž bil lahko, kakor nékædej Mojzes, zemlž ukazal, de naj se odprè, in naj hudóbnžga hlapŋa æivžga poærè; tudž Jezus, naw Gospod in Odræweník, bž bil lahko, kakor nékædej prerok Elija, øgæn spod neba pokliŋal, de naj téga hudøbnæxa konjá; tudž Jezus, naw Gospod in Odræweník, bž bil lahko, kakor nékædej prerok Elizej, divje zverí iz bærlogov pokliŋal, de naj téga nesramnæxa na drobne kosŋe raztergajo. Alž kaj storí Jezus, naw Gospod in Odræweník? Oh, spoznajte tukej Bøæjo, ne ŋlovèwko krotkøst in poterpeælivost! Jezus se noŋe nad hudøbnem hlapŋam maŋevátž, tæmuŋ maŋeváne odloxi na velkž dan sødbe, in pohlevno in krøtko mu reŋe: „Ťe sëm keŋ napæŋnæga rekžl, napæŋnost skææž; ŋe sëm pa prav govoril, zakaj me bijew?“ In hlapŋæ né védžl keŋ reŋe; zakaj le zatø ga je bil udaril, de bž se bil Anu pærkupil. — Spoznajte, vi farizeji! iz te neizreŋeno velike krotkøstž nad Jezusam svøjiga Bogá in Gospoda; zakaj nobèn ŋlovæk ne more takø kroták in takø poterpeæliv bite. Vi, kristjanž! pa se spomnete tukej beséd, kž nam jih je Jezus vž svetem evangelji zapustil, rekoŋ: „*Žgled sëm vam dal, de tude vi takø storíte, kakor sëm jaz storil.*“

Ždè reŋe Ana Jezusa zvezanžga in vkle-nenžga h' Kajfu gnatz, kterž je bil tisto léto velkž duhovæn. Tudž mi pojdæmo za Jezusam vž Kajfovo hiwo, de homo vídile, kakø se bo øndž za Jezusam godilo. Pær Kajfž so bili zbranž nar huji Jezusovž sovraænækž, namreŋ duhovnž, pismoukž, farizeji in starawínž ludstva.

Tude podkuplenih krivih priy so iméls prpravlenih, de bodo zoper Jezusa priyale, kdar ga parpelejo. Opolnouí je æe skoréj, kar pridejo ze Jezusam vz Kajfovo hiwo, in ga postavzjo vz velleke zbør. Prenej zaunó podkuplene priye ena za drugo zoper Jezusa po krivo priyate. Pa neh priyeváne se né vjemalo in stikalo; kar je eden rekél, je æe drugæ ovargel. Ko se je bilo æe nékej priy izgovorilo; se poslednazý dva pogovorétà, de sta obá eno govorila. Jezus je bil par tistæ perloxnostæ, ko je govoril od svøje smertæ, rekél, de naj Judje ta tempel poderó, namrazý negovo teló, in on ga bo vz tréh dnéh spet sezidal; in se tème besédama je na znane dal, de bo od Judov umorjèn, pa tretji dan od smertæ vstal. Téh beséd sta se dva zmed toxnikov spómnila, in sta hotla Jezusa toxite kakor predæznega, de se upa reye, de bo Bøxji tempel vz Jeruzalemæ poderl. Torej sta parstopila in djala: „Sliwale smo Jezusa reye: Ta tempel, kæ je ze rokama narejèn, hoyem podrétæ, in vz tréh dnéh druzega, kæ né ze rokama narejèn, postavitz.“ Pa tude to priyeváne né obstalo, ker je Jezus rekél: „Poderíte ta tempel, in vz tréh dnéh ga bom spet postavil“, in te beséde je od svøjiga xivota, ne pa od kamnenæga tempelna govoril. Nobenæga hudæga déla néso moglé tædej Jezusa prepriyate. Jezus jih je posluwal, in je molyal.

Desæravno so bile vse toxbe læxnive in zméwane, je Kajfa le vnder hotel, de bæ se Jezus odgovoril. Vzdvignil se je tædej se svøjiga stola, stopæ vz srédo zbøra, in reye Jezusu: „Alz

naj ne odgovorim kž vsamu temu, kar ti zoper te pričujejo?“ — O neumne sodnik! kaj boje Jezus kž temu odgovoritz, ko je že dosti odgovora, de je pričevane vse zméwano?

Jezus né rés kar beséde odgovoril. Lahko se mislate, kakó hudó je Jezusovo moljane Kajfu djalo, ker je bil on Jezusov nar huji sovrácnik. Pa zdé se Kajfa sam zvijajo izmislé. Poln hinavske pravičnosti na svojim obraze pomigne njélamu zboru, de naj molje, in je na znane dal, kakor de ba se hotél sam zé Jezusom skúsiti. „Prav“, je rekel; „na vse to, kar ti zoper te pričujejo, nočem besédaje odgovoritz; torej te jaz tvoj sodnik zarotim per živem Bogé, resnično govore: Alz se ti Kristus, Sin hvalnega Bogá?“ — Jezus je dobro védel, kam to vpravane kaze. Če poreče, de né, ba sam se ba nasprotz ravnál, ker se je prej Sinú Bøxjiga imenovál in skazovál; če pa poreče, de je, ga bodo Bøxjiga preklinévánja imenoválz. Takó z vite vpravana so mu že pred večkrat farizeji dajalz; pa jim je vselej takó odgovoril, de so osramotenz spred nega wéz. Tude zdé ba bil lahko takó odgovoril. Tode ura negovaga terplena je prwla; dobro je védel, de ga bodo zavolo resniče vz smert obsodilz, in je vendar Kajfu seryno in na ravnost povédal: „Kar se rekel, jaz sem. In pa gotovo, vam povém, ne bo dolgo, in Sin ylovékov bo na desnije vszgamogóynzga Bogá sedel, in tude vi ga bote nekédej na neba vz oblakz vidilz pritz.“

Strawne beséde! Koga ba ne pretresle! Alz Kajfovzga otarpnzga seryna ne ganejo. Kakor de ba

bil zdivjal, pretarga oblačilo na sebz, in prave: „Bogá je klel! Kaj potrebújemo veq priq! Vidzete, moxje! vi samí ste bogokletstvo sliwalz. Kaj se vam zdi, kaj zasluze tak qlvzvzv?“ Kakor pijanz od vesela vsz na eno gerlo zavpijejo: „Smertz je vrédzn!“ — O strawna, neusmilena sodba! Kaj ste, lubz moji! veqz krivíno sliwalz? Jezus je vz smert obsojen samo zató, ko se je Sinú Bøxjiga imenovál, kar je tudz rzs bil. Nevouqlivost je sodníke zapelala, de so vse potene in dolznostz svøjiga stanú pozabilz, in se zbralz le mauzevat se, ne pa po pravíne sodit.

Ko je bil Jezus od Judovske sodbe vz smert obsojen, ga zgrabzjo vojakz in briqz, in ga iz Kajsove sodne hiwe pelejo dolz na dvoríqje, in ondz so ga várovalz, kar je we nouí. Pa moj Bog! kakó grozno gerdo so tístz dolz vojakz in briqz z Jezusam délalz! Krótko Jagne Bøxje je prwlo zdé med dereqe volkóve. Kar kolz je kteremu neusmilnost in divjota na misel dala, to so z Jezusam pouenalz. Nekterz mu vz negov svetz obraz plujejo, in ga sz pestmí za uho bijejo. Drugz mu ouí zavezújejo, rekou: „Kriste! velkz prerok sz, jelz? Prerokuj nam, prerokuj, kdo te je udáril?“ Pa kdo vam qe vse prpovzdovátz, kar so ti odbirkz Judí, ti meryesz z Jezusam hudzga pouenalz, ker nam svetz evangeli druge hudobíje, kz so jih to nou vojakz in briqz nad Jezusam pouenalz, le spløh sz témz besédamz na znane da, de prave: „*In we druge gerde kletve so jim wle iz ust.*“ Jezus pa je pr vsam tém terplenz, kz so mu ga délalz, le molqal, in vse krivíne

volno trpel. — O potrpelivost, o krotkóst! ti nése ulovévka, ti se Boreja. Glejte, Samsona so Filiujane oslépila, in ga ob nekterih godovih in praznikih v svoj ajdovski tempel ukazovale vodite, de so ga za norija iméle, in se mu posmehovale. Enkrat jih je bilo okole 3000 Filiujanov v tempelné, in ukazejo nekému mladenču, de naj jim prpelle slépega Samsona za roko v tempel; svóje neumno vesele so hotle æ' nim iméte. Samson se déla slabéga, in prosé mladenča, de naj ga ké stébru péle, de se bo nan naslonil. Samson, od Filiujanov zanzévan in zasmehován, prime zdé obá stébra, na ktera se je vés tempel opiral, vsahega zé eno roko, in ji strese; in vés tempel se zruwe, in nega in Filiujane posuje in pokonjá. Takó se je móyne Samson nad svójim zasmehováném zmaheval. Jezus pa, od nesramnih hlapcov zanzévan in zasmehován, zapleván in za uho bit, vse volno trpí, in se ne mauje nad nimé. O, rásniyne so tvóje beséde, o prelubé Jezus, ké se rekél, de se *kroták in iz serija ponixen!*

Takó ste pa spet vidile, móji lubé kristjane! kolékan je Jezus trpel, trpel za nas, de bé nam ne bilo tréba v péké vékoma trpéte.

Çe ste æe kédej skusile, kakó gróžno ulovévka bolí, kédar se negove dobrote le zé nehvalexnostjo vraqujejo; se lahko mislate, kolékan je moglo Jezusa boléte, de se mu negove dobrote se tolekówno nehvalexnostjo plaujejo. Kar kolé je dobréga storil, vse je zdé pozableno; vse dobrote, ké jih je skazoval, se mu

Zde se hudem vraqujejo. Kolokokrat je Jezus svoje svete roke iztegnil, de je nedolzne otrociqe blagoslovil, bolnike ozdravil, mrtve v zivlene budil! Zde so mu pa te dobrótlive roke zvezane, kakor roke nar hujiga hudodélnika. Kolokokrat je svoje svete usta odparl, de je nevédne poduqil, žalostne poveselil, gréwnske posvaril! Zde pa morajo molqat; qe govore, je se hudoben hlapen pripravlen, de ga za uho udarj. Kolokokrat je svoje usta odparl, de je oznanovál svete nauke, ktere zamorejo qlóvénka gréha obvárovat, in v nebesa perpelat! Zde pa morajo molqat; qe govore, ga se kriviqne sodnik obdolje, de Bogá preklina, in ga vse ze enim glasam v smert obsodajo. Kolokokrat je se svojim oymí gréwnske milo pogledovál, in se na svoje prijatle in vse Bøxje sluzabnske lubeznivo oziral! Zde mu jih pa iz zanzqevána zavezújejo. Negov obraz se je na Taborska Gora kakor solnqe svétil, in je tri apostelne se tolakem veseljem napolnil, de Peter vs zamaknen zavpije: „Gospod! tukej je dobro bit!“; zde je pa ravno ta obraz vs v plunkah. Milo je gréwnskam napovadovál, kákowna wiba Bøxja jih bo unkraj groba zadéla, ako se ne pobolwajo, in praviqnam, kákowno vesele jih v nebeskzm Jeruzalem qaka, ako do smerte v dobrem stanovitne ostanejo; zde ga pa imajo za lexnivzga preroka, in ga zanzqujejo in zasmehújejo. Tolakowne qudexe je oqitno délal, de je reql smel: „*Qe se mojim besédam ne verjamete, de sem Sin Bøxji, verjemite me vsaj zavolo*

mojih del“; zdé ga pa se pestmí za uho bijejo. O, kákovnem divjácnam je vnder Jezus v roke parvel, Jezus, kterz je iz lubezne do nas zapustil nebewko yast, v kterz ga je vszh devet verst angelov molilo! — Rés, silno hudobna so bili Jezusovz sovrazneka. Tode, kristjane! né ga gréha, de bz tudz mi van ne padle, ko bz nas Bøxja mílostiva roka ne várovala. Kdor se svojimu hudemu nagnemu vdaja, léze zmirej v veyz gréhe, in kmalez pride v otzrpnost in v duvno slzpoto, de par vszh gréhzh mirno in pokojno xiví, in potlej se, oh, tekko kedej spreoberne, in skorèj gotovo je negovo pogublene! Boj se, boj vsak te skrivne in nar strawnéji wibe Bøxje, kterz kolz ménaw, de tardo stojíw! Prevzetnost je začetek vszga hudzga.

Grøzno neusmileno, grøzno gardo in hudobno so ze Jezusam negovz sovrazneka ravnále. Jezus pa je pohlevzn in kroták par vszh téh krivínah, nam v zged, kakó moramo tudz mi krivíne tarpétz. Krive priye so zoper Jezusa priyale, in on je molyal. V Jezusa so plevále, in ga prav po divje in po neylovéwko zanzeyválz; in on je molyal. Kedar se je spodóbilo molyat, je molyal; in kedar se je spodóbilo govorit, je govoril. — Kakó vse drugáye pa mi délamo! Kedar je tréba govorit, molzymò; in kedar je tréba molyat, govorémò. O, kakó berz se potozemo, ye se nam kàka tudz majhna krivína zgodí! Kakó prpravne smo druge krivíyno dokazit in sodit, samí svojih hudobij pa ne vidzmo! In vnder

smo Judovskem pismoukam in starawinam in farizejem, Jezusovem neusmilenzem sodnikam, podobnz. Kakó zelò nas zanzyliva besédzeta zabolí! Kakó urno vémo na bodeyo besédo sto družeh hujzesh odgovoritž! Za kàkó majhno obrekováne in opravláne nas jeza in togota zgrabž, in radž, kolžkor moremo, hudo se hudem povraujemo; deszravno dostžkrat tude samí druge raznavamo. Kar drugž slabžga store, ne moremo tržpétž; kar pa samí hudžga storžmò, ne vidžmo in ne spoznamo. O hudoba ylovéwkžga serŋa! kakó polno je lastne lubžznž, in kakó malo je prave, ržsníqne lubžznž do družeh vz nem! Kristjanž, lubž kristjanž! po Kristusž se takó lžpó imenujemo; pa kakó malo smo mu we vz svøjim xivlenž podobnz! Uyímo se tždej od Kristusa kerujanskžga xivlena; žakaj Kristus nam je *žgled žapustil, de tude mi storímo, kakor je on storil.*

Pojdž torej, lubž kristjan! kž se takó rad nad svøjim razxalnikam vsaj žž besédo mauujew, pojdž vz Anovo hiwo, vz kterž je bil Jezus od hudóbnžga hlapŋa za uho udarjen, in uqž se od svøjiga tržpeyžga Odrzweníka potžrpexlívostrž. Oh, nékždej je kral Jeroboam le po Bøxjim prerokž roko iztegnil, in per téj priqž se mu je usuwila! Ona se je le skrine žavéta nespodobno dotžknil, in na méstž je umžrl. Jezus pa, kž je veq ko Bøxji prerok, veq ko skrina žavéta, se vžndžr né maujeval nad hlapŋam, tžmuq krøtko mu je rekžl: „*Ye sem kej napžynžga rekžl, napžynost skaxž; ye sem pa prav govoril, žakaj me bijew?*“

Kristjan! kakó se bow mógel pred Jezusam sodnè dan izgovarjate, če sè tolekan hudòben, de svøjiga razxalnika ne morew vidite, in mu nobene prijazne besède date, tudè takrat ne, kò te odpujena prosè, in se svøjiga gréha kèsá? O, zakaj vèndèr noyew we bodeye besédè-
 ne brez mauevána zavolo Jezusa prenestè, ker je Jezus zavolo tebe zavuznèno prenesel! In se hoyew we kristjan imenováte? O, slabo je tvo-
 je kerjanstvo!

Pojdè, nevouplívè kristjan! vz Kajsovo hi-
 wo, in sliwal bow na enkrat vse sodníke za
 enèm glasam zavpité: „*Jezus je smért vré-
 dèn!*“ Pa zakaj so ga vz smért obsodilè? O,
 ne zató, kakor de bè Mojzesovo postavo za-
 metoval, sej je sam rekèl, de *je nè prwèl ovrèy,*
ampak dopolnit; tudè ne zató, kakor de bè
 branil nèsárju davèk dajate, sej je sam zapo-
 védal *date nèsárju, kar je nèsárjevèga, in Bo-
 gù, kar je Bøxjiga*; tudè ne zató, de bè ludí za-
 pelevál, in jih zoper gosposko draxil, sej je
 sam vekwè gosposkè podloxèn bil. Obsodilè so
 ga vz smért iz same lube nevouplívostè. Djale
 so: „*Ta ylovèk toleko yudexev storí. Če ga
 tèdej pustèmò; bo vse van verovalo, mi pa
 pridemo pèr ludstvè ob vso velávo.*“ Torej
 kristjan! ne pojdè pred iz Kajsove hiwe, de vso
 nevouplívost do blixnegà iz svøjiga sèrña spra-
 vew, de ne bow tém slèpárskèm sodníkam po-
 doben, kterè so iz same nevouplívostè Jezusa
 vz smért obsodilè. Zakaj le pomislè, kolekan
 nevouplívost we dan danawne ylovèka skazí. Ne-
 vouplívost zapèle ylovèka, de zarès poboxnegà

kristjana hinavna imenuje; nevoučljivost zaplele ulovéka, de bližnjega, ktere se s' pridam in ze varujnostjo ke premoženju pomaga, skrivnih krivih obdolkuje; nevoučljivost zaplele ulovéka, de soseda, ktere per ljudéh veliko velá, obrekuje in uerní. Pa kdo te zamore vse gréhe svetéte, ktere iz nevoučljivosté izviraajo!

Pojde, kristjan! tude na Kajfovo dvorišče, kjer vojake in briče Jezusa varajejo, kar je we nouí; stopé vz kak kotiček, in glej od deleq, kakó gerdó ze Jezusam ravnájo, kakó ga zanzujejo in zasmehújejo, kakó mu vz obraz plujejo, kakó mu ouí zavezújejo, ga se pestmí bijejo, in potlej vpravajo, de naj pové, kdo de ga je udáril, ker ga imajo za lánivzga preroka. — Oh, kdo bē se ne udil, kdo bē ne stermel nad hudobíjo téh vojakov in bričov! Koga ne zgrabē sveta jeza nad témē hudobnēmē ljudmí, kakor je zgrabila Petra na Olske Gore, ko so Jezusa prijelē in popadlē! Alē ne jeze se nad nimē, moj kristjan! ampak jeze se raji nad svojimē gréhē; zakaj tvoji in moji gréhē so kriví, de je Jezus zanzeván in zasmehován, zapleván, in se pestmí bit. O gréh, gréh! Iz téga paq negovo hudobo vsaj nekolēko zapopademo, qe premislēmo trplene, ktere je Jezusu napravil.

Proszm vas tēdej vse skupej per lubeznē, ke jo imate do svojiga trpečzga Jezusa; per svetéh xelah, ke jih imate po nebcvkēm vesele; per zveličavnēm strahē, ke ga imate pred paklenskēm trplēnem: zapustíte svoje gréhe, ktere so Jezusu tolēko zanzevána, zaplevána

in trp.lena napravil; obxalujte jih, prekolnajte jih, zbrisujte jih, pokoríte jih. Oh, ne ponavljajmo Jezusovzga trp.lena z novzma pregréhamz! Sej je dostz trpel, in dostz boleqín prestal, ko je nebcwkzmu Oyetu nawe dolge playeval. Jezus nas xelí k z sebz, in zató je dal svøje sveto obliyje zaplevátz, de bz bili mi vrédnz ga k zdej gledatz vsó dolgo véqnost; torej nekár ne silzmo z gréhz Jezusa, de bz nas zavrgel, k z nas je takó drago od pogublena odkupil. Ker pa iz svøje moyí ne moremo takó xivétz, de bz po smertz k z Jezusu p r w l z; torej prosímo ga vsak dan potrebne pomoqz po negovzih naukeh xivéte, in se po tém takz nebcwkzga kralstva vrédne storitz, dans pa vsz skupej k z Jezusu zdihnzmo in molímo:

O Jezus, lubz, presladkz Jezus! kterz sz bil zavolo nawzih gréhov vpriqo Ana od hudóbnzga hlapna za uho udarjen, vz Kajfovz hiwz od sodníkov z enz glasam po krivo vz smert obsojen, in na Kajfovem dvoríuqz od divjih vojakov in briqev zanzqeván in zasmzhován, zapleván, in sz pestmí bit; daj, te ponixno proszmo, de nas to tvøje trp.lene po potz poboxnostz vodz, vz krixxih in nadlogah tolaxz, vz xalostz in britkostz poveseluje. in po smertz p r p e l e vz nebcwko kralstvo, ktero sz nam sz svøjim trp.lenem zasluxil. Usliwz nas, o Jezus! Amen.

IV.

*Jezus pred Pilatom, Herodam in
votriq Baraba.*

In je vstala vsa neh množina, in so pelala Jezusa ka
Pilatu. Luk. 23, 1.

Prav veselz so bili Jezusovz sovražnikz, de je
naw Odrzweník pred nimz na ravnost povédal,
de je on Kristus, Sin xivzga Bogá. Vz tém je
neh tãrdovratna slãpota nekolzko nad Jezusam
nawla, de so ga mogli smertz vrédnzga soditz.
Vznder sz ga pa samí ne upajo umoritz, ker
je bilo Judovsko takrat xã pod Rimsko oblastjo,
in je velzko oblast na Judovskã imel Ponqi
Pilat. Zató so mogli Jezusa predn pelatz, in
ga pred nim tozitz.. Pa Jude je skerbélo, de
bz Pilat Jezusa drugáqz ne prešodil, kakor oní.
Zakaj batz se jim je bilo, de bz Pilat priq ne
zavergel, in Jezusa ne izpustil, qe bodo priqe
pred nim ravno takó naskrixem in zméwano
govorile, kakor pred Kajfam. Ko bz bili pa
tudz vse zã enãz glasam govoritz, de se je Je-
zus Sinú Bõxjiga imenová, in ko bz Jezus
pred Pilatom tudz tãrdil, in morebitz to tudz
sz kakem yudexem spriqal, de je Sin Bõxji;
se jim je bilo batz, de bz mu Pilat ne verjel,
in ga ne izpustil; zakaj Pilat je bil ajd, in

ajdje so se takó iméla vey bogóv, in so rada verjela, de je kdo bog, če le kej imenitnega more storiti. Na vse strani so mogle tadej Judje pred preudáriti, kaj in kakó bodo govorili, preden za Jezusam pred Pilata gredó. Zató so se drugo jutro zgódej, ko se je komej dan zazná, spet Ana, Kajfa in vsz druge sodnikz zbrala, in se posvátújejo, kakó bz Jezusa pred Pilatam točila, de bz ga tudz Pilat smertz vrédnega spoznál. Sklenila so zamoljate pravz vzrók, zavolo kterzga so se oní Jezusa vz smert obsodila, in ga le tanzh rúí dolziti, od kterzh so ménila, de bodo vz Pilatovzh očéh nar huji. Toziti so ga sklenila, de ludí zapeluje in podpihuje, de prepovzdúje nesarju davke dajate, de sebe kraja Judovskega déla. Čèw, so se míslila, če bo Pilat to sliwal, bo kar dovolil, de ga umorzmo, ker mora za nesarjevo qast in oblast vnet biti. In glejte, Judje so bili vendar samó zavolo téga Jezusa vz smert obsodila, ker je rekel, de je Sin Bøxi; zdé so pa sklenila Jezusa vszh družzh rúí pred Pilatam toziti. O prekánenost Jezusovzh sovražnekov! Kedar so se bili takó pogovorila, so ukazala Jezusa zvezáti, in ga gnate pred Pilatovo sodno hiwo.

Tudz mi, lubz moji! bomo dans za Jezusam hodila, de bomo vídila, kakó se mu godí. Vídila ga bomo pred Pilatam Rimskem oblastnikam, vídila pred Herodam kraljem, vídila vutrin Barába razbojnika; in povsod bomo veliko lépsz nauk vz svoje živlene dobila. Perpravzte se zane uvesa in sarná.

Ježusovz sovračnikz so tadej rekli nauzga Odraveníka zvezátz, in ga gnatz pred sodno hiwo Pilatovo, in samí gredó za Jezusam, de ga bodo pred Pilatam toxiliz. To se je godilo velkz petzok zjutrej. O velikonoynzih praznikz so bile pa Judam tozbe tozkan prepovedane, de ob téh praznikzih po postavz we vz sodno hiwo néso smélz. Kdor je le z nogó vz sodno hiwo stopil, je bil z nevredzn velikonoynzga jagneta jéstz. Tode Ježusovz sovračnikz, ti prekanenz hinávz, so sz znalz pomagatz. Ne gredó oní vz Pilatovo sodno hiwo, de bz ne bili omadexanz, tzmuy zunej pred hiwo z Jezusam obstoje, in Pilata proszjo iz hiwe k z nem pritz.

Pilat pride, in se zaqudz, de Jude takó zgodej pred svzjo sodno hiwo vidz, in med nimz zvezanzga qlovéka zagleda. Vprava jih: „Kákowno tozbo imate zopzr téga qlovéka?“ Ker so bili Jezusa z samí vz smert obsodiliz, bz bili radz, de bz ga bil Pilat kar krixatz rekel; torej mu nekolzko prevzetno odgovore: „Ko bz ta ne bil hudodélnz, bz ga ne bili predte pzpelalz.“ — Pilat jim na to nekakowno szrdito reye: „Vi ga vzemíte, in po svzji postavz ga sodíte.“ Djalz so: „Mi ne smémo nekogar ob zivlene dévatz.“ In zdé so we le zaqelz Jezusa toxitz, ker vidzjo, de ta réy ne bo takó lahko iztekla, kakor bz bili radz. Kakor so se bili pogovoriliz, takó ga zdé tozajo, in pravzjo: „Téga qlovéka smo dobiliz, de je ludí zapelevál in podpihovál, de je prepovz-

dováł ęesarju davke plaęevátę, de je samęga sebe krala Judovskęga dęlal.“

Pilat se vz Jezusa obręne, in ga vprawa: „Alę sz ręs ti Judovskę kral?“ Jezus mu odgovori: „Ręs sęm.“ Na toębe pa, kę so jih duhovnę in starawinę ludstva prąvile, nę dal odgovora, tęmuę posluwal jih je, in molęal. Torej mu je we Pilat rekel: „Alę ne slięęw, kaj te vsęga toęęjo? Alę nęę na to ne odgovoriw?“ Jezus je pa le molęal, in besęde ne reęe, de se je Pilat sam nad tęm yudil.

Jezus se je Pilatu ęe po obraęe prenedolęęn zdel, de bę se bil kej tanęga preęręwil, ęesar so ga Judje toęile; in kmalę je Pilat yutil, de so mu duhovnę le iz nevojlivostę in sovraętva Jezusa pęrgnale. Torej se vz svęjo hiwo vręne, in Jezusu je mignil za nim itę, de razkayęęh duhovnov ne bo vprięo. Zdę je Pilat pred szbój stojęęęga Jezusa spet vprawa: „Alę ręs męnęw, de sz ti Judovskę kral?“ Jezus reęe: „Moęe kraleętvo nę tęga svętą. Ko bę bilo moęe kraleętvo tęga svętą, bę se bili moęi sluxabnęke zame potęgnile, de bę me Judje ne bili vz roke dobile. Ko bę bil jaz oblastę in yastí na svętę iskal, bę bil jaz in moęi uęęęę vse drugąę ravnąle, in bę gotovo ne stal zdę zveęan pred tębój.“ Ko je Pilat sliwal, de Jezus od nękęga kraleętva govori, kę nę tęga svętą; ga we vprawa in prava: „Tędej sz ti vęnder le kral?“ Jezus odgovori: „Prav sz rekel, ręs sęm kral; pa kral Bęęjiga, ne posvętnęga kraleętva, kral resnięę sęm. Zató sęm ręęen, in zató sęm na svęt pęrwel, de

od resniĝe priqujem, in vsak, ktera je iz resniĝe, moĝe besede posluwa. Moĝe kralstvo je duhovno kralstvo, je uez serna qlowewke. Moj namén, de sam na swét pærwel, je ludi vs neh newédnostæ uqite, neh mærzle in hudobne serna za lépe déla in za poboxnost vnetæ. Torej pa tudæ, kdor moj namén pozna, in kdor resniĝo lubæ, in no xeli spoznate, moĝe besede posluwa.“

Pilat torej, ker je vidil, de Jezus nez men ne iufe, ko posvætne qastí, je kmalæ spoznæl, de je nedolæxn, in de so negovæ toxnikæ hudobnæ. Wel je tædej væn kæ Judam, in reye duhovnam: „Jaz ne najdem nobene kriviĝe nad nim.“ — Pa zdé we le prav duhóvuĝna se tæxbanæ vs Pilata pærtisne. „We vs punt bo ludi spravił“, so djalæ, „po vse dæxelæ trosæ svoj zapelivæ nauk iz Galilejskæga do lesæm, do Jeruzalema.“ Kædar je Pilat Galilejsko sliwal imenovátæ, je vpravæl, alæ je Jezus morebitæ Galilejiĝ. Povædó mu, de je Galilejiĝ in pod gosposko krala Heroda. Tædej reye Pilat Jezusa kæ Herodu gnate, ktera je bil ravno vs Jeruzalem na velikonóqne prazneke pærwel. Pilat je bil namrzq prepoutèn, de bæ bil nedolæxnæga Jezusa tje vs dan obsojevæl, pa prebojèq, de bæ sæ ga bil upal otetæ, in se duhovnam zameritæ. Rad je torej zgrabil pærlæxnost te rzqí od sebe odprávitæ, in jih na Heroda zvernitæ.

Jezusa zdé briqæ væzdvignejo spred Pilatove hiwe, in zvezanæga pelejjo pred krala Heroda. Vse sovraxnæka gredó tudæ pred Heroda Jezusa toxit. Herod je bil prevzetæn in vs

hudoban. Kadar sliwa, de mu Jezusa peležo, se mu je silno dobro zdelo; ker je vse skoze tolzko od Jezusa sliwal, ga je mikalo Jezusa poznati, in kak Jezusov yudex viditi. Bera se je torej vz svoj kralov sedex usedel, in vse svoje imenitne sluzabnike okoli sebe zbere, in komej se yaka, de bi mu skorej Jezusa prapelal; kar stopajo x' nim vz negovo hiwo. Herod ga predse vzame, in je bil silno zgovorán iz nezemernosti in prevzetnosti, de ima tanzga moxa vz svoji oblasti. Menil je, Jezus mu bo dal kej kratkoyasnega viditi in sliwati; torej mu marsktero vpravane postavz. Bera ko ne ga je vpraval, alz je res vz Kanz na Galilejskem vodo vz vino spreménil; kakó je mogel ze malo kruha vez tavzent ludi nasiti; alz bi ne hotel tudz zde kanzga yudexa storiti. Takó rad in lubeznivo ko se je Jezus we se takó nizkem ylovékam pogovoril, kadar je wlo za kterzga zveliyane; se le vnder do bedakov né nekoli nepotrebne besede znebil. Torej tudz kralu Herodu na nobeno negovzh nezemernzh vpravan kar besede ne odgovori, temuy moljal je. In takó rad ko je Jezus yudexé delal, de je koga ozdrávil, alz ka pravz vez prapelal; vnder né nekoli yudexa storil, de bi komu kratk yas delal. Torej tudz pred Herodam nobenzga ne stori, kterz je iz kratkzga yasa yudexev xelet.

Ker pa Jezus le molji, in na nobeno Herodovo vpravane kar besede ne odgovori; ga zaunejo duhovnz in pismoukz terdo toziti, de ludi zapeluje in podpihuje, de nesarju dav-

ke plačevátz prepovzdúje, in saméga sebe krala Judovskéga déla. Pa tudz na te tozbe svojih sovraznêkov né Jezus kar stvarzêne odgovoril. Torej se je ta tozba Herodu sméwna zdéla, in Jezusovo moljane je Herodovo prevzetnost in radovédnost razxalilo. Herodovz sluxabnêkz pa ne morejo po nobenz ênéz zapopastz, zakaj de Jezus le moljí, zakaj de Herodove prijaznostz ne iuje, in zakaj de ga milostz ne prosz. Posmzêhovátz so se zaqela Jezusu Herod in negovz sluxabnêkz, zanqujejo ga, in norŋa se iz nega délajo. De bz zé Jezusam we veqz sméh imélz, ga je rekel Herod vz bélo svétlo oblaqílo djatz, in tanŋga nazaj kz Pilatu powle, ker né nq smértz vrédnêga na nem dobil. — Jezus je moljal, in vse zanqeváne zé volo prenal. Takó je hodil naw Odrzawénik od sodníka do sodníka; pa nobedzn ga ne more le enŋga gréha prepriqatz.

Jezus je spet kakor hudodélnêk zvezan in vz bélem svétlem oblaqíle kz Pilatu nazaj pèpelan, in pred nim vnovzq tozén, ker ga Herod né vz smért obsodil. Pilat bz ga bil pa grøzno rad otel, ker né ne on, ne Herod nad Jezusam nobene krivíne nawel. Ker je bila o velike noqz navada, de jim je vselej kanŋga jetníka izpustil, za kterŋga so prosile; je zdé Pilat za to pèrloxnost prijel, in sz pèrzadéva Jezusa izpustitz. Imel je nêkoga med jetnikz pèrpartéga, Barába po imenz, kterz je bil zavolo punta in ubijána vz jeyo pahnen. Téga razbojnêka, vidate, vszga zgublenzga vz obraz, vszga plawnzga vz oqí, iz kterz mu je we u-

bijávanj gledal, pərpolejo vklenenaga; in vutrinj nega postavzjo lépzga in prijetnaga Jezusa, kə se mu je Bog vz očéh vidil. Na to se Pilat kə duhóvužne in starawínam ljudstva obarne, in vz Jezusa pokaze, rekoj: „Téga ylovéka ste mə pərgnals, in reks, de ljudi zapeluje. Pa vprijo vas sém ga zasliwal, in nəy nésém téga nad nim nauzl, qesar ga tozste. Tudə Herod né nobene krivíne nad nim dobil. Vas same sém kə nemu poslal; in glejte, nəy smérta vrédnaga se né nauło nad nim. Ker je pa navada, de vam o velike nouz jetnika izpuqam; kteraga naj vam torej izpustím, Barába razbojnəka in ubijánja, alə Jezusa, kə se mu Kristus pravz?“ In komej je Pilat te beséde izgovoril, kar pride kə nemu sluxabnək, kə ga je negova xena poslala. Nekoləko na stran poklije Pilata, in mu reje: „Tvoja xena tə sporoyí; Nəkár se ne méwaj, de bə téga praviqnaga obsojevál; zakaj zavolo nega sém noqójwno nou veliko vz sanah tərpéla.“ Tistə qas pa, kar je Pilat sz hlapnam govoril, so berə duhovnə in starawínə ljudstvo wuntals in pregovarjals, rekoj: „Barába prosíte, in Jezusovo smert hotíte.“ In kaj vse opravzjo slabə zglédje sosebno vekwzh pər nizkem ljudstvə! — Kədar Pilat poslanaga hlapna odpravz, se spet vz duhovne in ljudstvo obarne, in ponoví poprejwne vpravane: „Kteraga naj vam izpustím, Barába alə Jezusa?“ In — oh, zavzemíte se, nebesa, nad to krivíno! — vsa dərhal je vz en glas zakriyala: „Ne téga nè! sz potə x' nim! Barába nam izpustě!“

Pilat, kterž by bil rad Jezusa izpustil, ostermí nad tém krikam, in vdrugy jim reče: „Kaj pa yém že Jezusam storitz, kž se mu Kristus pravz?“ Vse kmalž zavpije: „Kričaj ga! kričaj ga!“ — Pilat se prestraž nad tém vpitjem, in we vtretjiy reče: „Kaj pa je hudžga storil? Nžy smertž vrédnžga ne najdem nad nim! Pa biyatz ga vnder porečem, pøtlej ga bom pa izpustil.“ Pa strawno vpitje vzdvignejo, in že enžm hrupam so gnalž: „Kričaj ga! kričaj ga!“ Pilat nžh silž odjena, in jim izpustí Barába.

Takó le, vidžte, je to divje in oslepleno ljudstvo hudodélskžga hudodélnžka raji høtlo kakor ljubžga in dobržga Jezusa, razbojnžka in spako od ylovéka raji kakor nar večžga dobrotžka Judí, ubijávŋa raji kakor od smertž obudovávŋa!

Vž tém trpленž, kar smo ga dans premíslilž, nam je Jezus veliko lépžh žgledov dal, de jih posnemajmo. Premíslžmo ga alž pred Pilatam alž pred Herodam, povsod nam pravz: „Žgled sžm vam dal, de tudž vi storíte, kakor sžm jaz storil.“

Tebž, ljubž kristjan! kterž sž od bližnžga obrekován, in marsktere ržyí po nedolžno obdolžèn, tebž svétžjem dans, de se we povzrñž pred Pilatovo sodno hiwo, pred ktero so Judje Jezusa marsktere ržyí po krivo obdolžilž, in uęž se od Jezusa, kakó se tž je vž obrekovánž in krivžm obdolžénž obnawatz. Ozrž se vž Jezusa, kterž je pred Pilatam po krivo točen, in premiwluj ga, kakó par téh krivžh točbah

ravná. Glej, prenej od začetka pravzjo Judje, de je Jezus hudodélnék. „*Ko be ta ne bil hudodélnék*“, pravzjo Pilatu, „*be te ga ne bili pergnale*“; in vendar néso oní pred Kajfam nobene krivíne nad nim nawlé. Kólékowna lax je tadej to! Hudodélnéka imenujejo Jezusa, kterz je iz obsedenzih hudíqe izganal, bolníke ozdravlal, gobove oqiújevál; gluhém dajal, de so sliwalé; mutastém, de so govorilé; slépém, de so vídilé; krulevzém, de so hodilé, in je nzlò martve vz xivlene obudovál. *Ko be ta ne bil hudodélnék*, pravzjo Pilatu od téga dobrótlivzega Jezusa, *be te ga ne bili pergnale*. Alz be bili mogle Jezusa bol obreque, in bol po krivo sodíte? Pa kaj storí Jezus per tém krivém obdolxém? On molqí, dokler né od gosposke govoríte persilen; molqí, ker vé, de be ze govorjenem le we huje svéje sovraznéke razdraxil. — Judje pred Pilatam Jezusa toxzjo, de ludí zapeluje in podpihuje, de nesarju davke dajatz prepovzdúje, de samzga sebe kraja Judovskzga déla. Kakó laxnivo govorjene in gardo obrekováne je to! Pravzjo, de Jezus ludí zapeluje, ker jim nauke oznanuje, kz so Mojzesovz postavz nasprotz; pa negovz naukz so ludém le perpomouke kazalz in perporoueválz, po kterzih se da Mojzesova postava na tanko spolnovátz. Pravzjo, de prepovzdúje nesarju davke plaujevátz; pa né samo rckel: „*Dajte nesarju, kar je nesarjevzga, in Bogú, kar je Boxjiga*“, ampak je we yudex storil, de je zase in za Petra davk opravil. Pravzjo, de se kraja Judovskzga déla; pa ko je bil vz puqjavz veq

tavxant ljudi že malo kruha nasitil, so ga hotle prijetz, in krala postavitz, on pa se jim je skrìl.

Vidaw, kristjan! kolzkan je bil Jezus pred Pilatom obrekován, in kolzko ruzí po krivo obdolxèn; pa se né nad svojime obrekovánhe in krivíynzma toznike jezíl, jih né oponawal, ne zmerjal, se né nad nimz maujevál, tzmuy moljal je, ker je vidil, de je bole moljatz, ko izgovarjatz se, in je vse obrekováne že volo prenawal. Storz tudz ti po negovem zgledz. Če te blixz obrekuje, in marszktre ruzí po krivo obdolxuje; ne jez se, ne togotz se nad nim, ne zmerjaj ga, ne mauj se nad nim, tzmuy že lépo mu povéz, de ti téga néz kriv, cesar te kdo obdolxi. Če to nez ne pomaga, potlej moljz, kakor je Jezus moljal, in volno prenavaj obrekováne, kakor je Jezus krive tozbe volno prenaval. Dostz tz bodz, de je tvoja nedolxnost znana Jezusu, tvojemu prihodnzmu sodníku, ktez jo bo velzke dan sodbe tudz vsemu svétu razodèl.

Pojdz, lubz kristjan! ktez sz tolzkan vz ta svét zamaknen, de za svojo duwo skerbétz pozabaw; tolzkan na yasne ruzí navezan, de véynost vz nemar pustíw; tolzkan yasnzga premoxéna lákomzn, de xalujew, ko tz Bog bogastva ne da; tolzkan po yasnem blagz hrepeníw, de svojiga blixznga vz marszktre réyz ogolezáw; pojdz ti vz Pilatovo hiwo, vz ktez Jezus sz samem Pilatom govóri: slíwal bow iz Jezusovzh ust beséde, kz so vrédne, de bz jih vsak dan kz manwemu enkrat premislil, namruz te zlate beséde: „*Jaz szm kral, tode moje kralstvo*

ně téga svatá; kral rěsnije sěm.“ Jezusovo kraljestvo tadej ně téga svatá. Po nem je sęner vse stvarjeno, kar je stvarjenęga, nemu je nebeskę Oęe vso oblast dal vz nebesęh in na zemlę; pa ravno zató je vse preimenitęn za posvętnęga krala. Svět prejde zę vso svęjo lepoto, zę vso svęjo neęemernostjo, zę vsęmę svęjimę slepotįjamsę, in nar veęę kraljestva na zemlę sęasama razpadejo; Jezusovo kraljestvo pa ostane vękoma. Na svět je pęrwel otęmne ne ęlovękę um zę luyjo svęjih naukov razsvętlovat, in ludi ęyit, kákovęn je Bog, in kaj od nęh hoęę; na svět je pęrwel męrzle ęlovęke sęrna zę gorkóto svęjih naukov ogręt, in jih od hudęga kę dóbręmu prenagnit. Jezus je tadej kral ęlovęke duęe. — Kristjan! alę se pa ti vz tēm Jezusovęm kraljestvę znajdeš? Če sę pęrzaduješ Bęęjo svęto volo zmiřej bol spoęnavatę, svęje dolęnostę zmiřej bol zvédtę, po Jezusovęh naukęh zmiřej bol na tanko xivętę; o vesele se, to je dóbro znamne, to je znamne, de sę vz Jezusovęm kraljestvę! Alę ęę za Jezusove nauke dóstę ne maraw, ęę svęjimu preęręwnęmu poęelenu stręęew, svęje mesne xele spolnuješ, po posvętnę ęastę in hvalę hrepenįw; pa nęsę vz Jezusovęm, ampak sę vz hudįęevęm kraljestvę, ne spoęnaw Jezusa za svęjiga krala, ampak duha prevęetnostę in neęistostę.

Jezusovo kraljestvo ně téga svatá. We toľko nęma na zemlę svęjiga, de bę imel kam svęjo glavo naslonitę. Zapuęęn od vsęh znanęov, zapuęęn od svęjih nar lubwęh prija-

tlov, zapučen od vsch, ka jim je dobrote skazoval, stoji po hudodelnzkovo zvezan pred Pilatom. Gotovo, negovo kraljestvo ne tega sveta! — Kakó ba se tadej mogel, moj kristjan! za Jezusovga prijatla uteti, kakó ba mogel upati po smrti v Jezusovo nebesko kraljestvo priti; ko ba le po posvatu gasti in hvali hrepnel, svoje srce le na jasno premozene navezoval, le za posvatom napuznem veseljem hodil? Tudi tvoje kraljestvo, luba kristjan! ne tega sveta. Smem ser na zemli premozene imeti, smem marsktero nedolžno veselo vživati; a za tebe se v ta svet, tega ne smem. Dolzen se sosebnó na kup zbirati bogastvo dobrich del, ktere bow tudi v vecnost sboj vzeti; le tje gor proti nebesam morajo tvoje oci obrnene biti, zakaj tam gor je tvoje pravo kraljestvo. —

Tebe pa, luba kristjan! ktera se prazdujem po Jezusovih naukih na tanko xiveti, pa ravno zato od posvatanok veliko zanzevana in zasmehovana prejema, tebe pelem dans pred Herodov sodni stol, pred kterim je bil tvoj luba Jezus zanzevan in zasmehovan. Premisluj Jezusovo djane in nehane pred Herodam, de tudi ti v tanjih okolstvih ravno tako delas, kakor je on storil. Kral Herod ne nobene krivine nad Jezusam nawel, pa ga vnder za dne se svojimi sluzabniki zasmehovate in zanzevate. In de ba se iz Jezusa prav norja podelal, ga reče v belo svetlo oblacilo djate, in tanega nazaj ka Pilatu poule; tak mora Jezus od Heroda po Jeruzalemskih ulicah

nazaj k' Pilatu itz, de so sovračnake x' nim sméh iméls. Jezus pa je k' vsému moljal, in se tiho potrpečlívostjo zanzueváne in zasmehováne prenaual. — O, xivz tudz ti takó, de te tvøji nar veqz sovračnake ne bodo moqlz nobene velike pregréhe ouitatz; de slzparské posvtnákz ne bodo družzga nad tzbój iméls glødatz, ko to, de svøje dolxnostz na tanko spolnujew, de se gréha skzrbno varzjew, de vz nzh zapeleváne ne prvolzšw, de nzh golezivo obétné zametujew, in se noqew nzh posvtnzš slzparij in noróst vdalexitz. In qe rés po Jezusovz naukzš xivíw; naj potlej posvtnz psz od vszš straní vz te lajajo; naj malovrédnz kristjanz svøje strupene jezíke nad tzbój bruszjo, kakor hoqejjo; naj zopzr tebe in tvøje uqeníke govore, kakor vzdó in znajo; naj te zanzuqejjo in zasmzhuqejjo, kakor jim nzh hudøba na misel da: nqz za to, nqz ne maraj, nekár se téga ne ustrawz; vz molqeqzga Jezusa se ozrz, k' je bil od Heroda in negovzš sluxabnzkov zasmzhován, in veselz se vz svøjim serqz; zakaj qe sz Jezusov tovarw vz zanzuevánez, bow tudz negov tovarw vz nebcwkz qastz.

Tebz pa, tzdovratnz gréwnzš, tzdovratna gréwnzš! dans Judovsko ljudstvo pred ouí postavzš, ktero je z' enzš hrupam pred Pilatam vpilo: „*Barába nam izpustz, in Jezusa kriqaj!*“ Tebe je grøza kej tanzga sliwatz; in vzndzr — kdo bz mislil! — ti ravno takó vpijew, kdazr kej tanzga storiw, kar Jezus prepové. Z' besédo takó vpitz bz te bilo grøza, alz z' délz takó kriqatz te né strah. Oh, gré-

wnak, gréwnzeta! tude ti imaw raji Barába u-
 bijávna kakor Jezusa nedolxnzga, ker imaw ra-
 ji gréh kakor yednost, raji krivíno kakor ne-
 dolxnost, raji nektere drobtíne kratkzga yasa
 kakor veselo dolgo véynost, raji pogublene ka-
 kor zvelíyane, raji pzkél kakor nebesa. In pa,
 kar se nar strawnjiga da míslitz, Jezusa za-
 verzew, in se satanu zdaw! O, kakó dolgo te
 bo Barába lubwz ko Jezus? kakó dolgo gréh
 prijetnzwz ko yednost? kakó dolgo pzkél dopad-
 livwz ko nebesa?

Oh Jezus, prelubz Jezus! zbudz sz svøjo
 vszgamogóyno milostjo vse gréwnzke iz nzh
 gréwnzga spana, de se spreobzrnejo in pobol-
 wajo; ohranz spokornzke vz pokorzenz, de stor-
 jene gréhe zbriwejo, in razxalenzmu Bogú za-
 doste; potzrdz bogabojeye kristjane vz dobrem,
 de do kønna stanovitnz ostanejo, in sz zaslú-
 xzjo vénzeta xivlena. Sej sz bil le zavolo nas
 pred Pilatam po krivo toxen, pred Herodam
 zanzeyeván, in od Júdovskzga ljudstva vz smert
 klišan. Naj nam bo to tvøje tærpilene stude-
 neta vsz h potrebnoz h milost, de homo møgiz na
 tém svéte po tvøjim zgledz volno tærpéte, in
 po smertz par tebz veselitz se skoze vso véynost.
 Usliwz nas, o Jezus! Amzn.

V.

*Jezus biyan, se ternem kronan, ve
smert obsojen.*

Tadej je Pilat rekal Jezusa vzeta in biyata. Joan. 19, 1.

Takó deley je bila nevouplivost vekwe Jude zapelala, in toľkan so bili duhovne in farižeji preslepila nizko ljudstvo, ktero je sner Jezusa rado imelo, de so vse na eno gerlo pred Pilatam vpila, de naj jim Baraba izpusti, Jezusa pa naj da krixata. Pilat se je dolgo tega branil, ker je Jezusovo nedolznost spoznal, in vedel, de ga Judje le iz sovrautva in nevouplivosti xele umorita. Als na zadne vnder neh sila odjena, in jim izpusti Baraba ubijavnja, Jezusa pa reye gnata in biyata, ker je menil, de bodo vsaj potlej Judje x' nim usmilene imele, ko ga bodo vidile vszga raztepenzga in razmesarjenzga. Jezusa so pa ajdovske vojake biyale, kterem ne bilo prepovedano komu vez utirdeset tepexev data; ko bz ga bili Judje biyale, bz vnder ne bil Jezus veq ko utirdeset tepexev prejel, ker je bilo Judam od Bogá prepovedano komu veq ko utirdeset tepexev data. Biyane je bila grozovitna kazn als utrafenga per ajdsh, in torej le za suzne, ubijavnje in druge velike hudodelnzke odlojena. Kogar so

pa míslilè biqatè, so ga do pasa sléklè, in za roke pèrvezàlè kè stèbru, pèr kterèm je mogel nekolèko pèrpognen statè, in na hrèbt tepèxe prejematè. Na to so mu pèrvèy sè tèrnevèmè wibamè koxo raztèrgalè in razbilè, pòtlej ga pa mesarilè zè biqè iz jermenov, kè so imélè po konnèh svinçene alè pa xelèzne vòzle.

In glejte, kè té grozovitnè kaznè, kè je bila le za velike hudodèlnèke odménèna, je bil nedolxnè Jezus obsojen. Sè solznèmè oymí homo torej dans gledalè biqatè nauzga ljubzga Jezusa, ga kronatè sè tèrnevo krono, in obsoditè vè smert na križè. Proszèm kratko potèrplene.

Ko je Pilat svòjim vojakam rekel Jezusa vzètè, in ga biqatè; ga bèrx popadejo tè divje, dereçe zverí vè ulovèwke postavè, in ga xenó vè sodno hiwo. Gèrdo dèlatè sè kom, znositè se nad kom, je bilo tèh divjáçen nar veçe vesele. Torej hitro wè vse druge vojake pokliçeje, in vsa dèrhál zèdè Jezusa zè divjim veselè obstopè. Vsè, kar jih more, nan planejo, in zè veliko predèrznostjo mu potègnejo oblaçilo zè negovèga deviwkèga telesa. Bèrx slèçe-nèga in nazèga kè stèbru za roke in noge pèrveçeje, in nekolèko pèrpognen mora statè, de ga bodo loxej po hrèbtè raztèpàlè, in mu vsè xivot razmesarilè. In zèdè — oh, xalujte, nebèsa! in tresè se, zemla! — xè vèzdviguje nèkej neusmilènh rabèlnov tèrneve wibe, in neusmilèno zaynó x' nimè na Jezusov hrèbt ma-

hatz. Če je Jezusovo daviuko truplo radeče in prógasto, če je razpraskano in raztergano, če teče kri snurkama po negovem xivótu, če visí koxa po Jezusovem truplu. Ajdovské rablne pa, od saméga satana podwuntane, we zmirej mahajo, we zmirej bijejo, we zmirej tolčejo, we zmirej bičajo in raztép.lejo Jezusovo teló. O neusmilenost, o hudobija! In o nebcwka potérpex.lívost! Jezus molúí, in vse volno trpí. — Pa oh, oh, oh! Jezusa we zmirej bijejo, we zmirej ga raztép.lejo! Če vse wibe so se raztolkle, pa ga we ne nehajo tepstz; naméste wib vzamejo jermenaste biče ze xelézname vózlz po konnéh, in se témz bičz ga zaqnejo mesaritz, in mu mesó ze xivóta targatz. Oh, bičz ferče, tepexz se razlegajo, mesó se targa, zmirej globokéji rane se kaxejo, kri se qdí po bičz, teče po stžbrz, in ga we ne nehajo bičatz, dokler we kej zdravzga vidzjo na Jezusovem telesz; qe se enz upchajo, bax druge pærstopzjo, in ga bičajo!

O nebcwke Qqe! kž gledaw iz visóqz h nebes na svójjiga .lubzga če vszga razbičanzga Sina, alz ga ne bow tém divjáqenam iz rok otel? Pa oh, gróžno je Bøxja praviqa se pregréhamz svetá razxalena, ker pustí Bog svójjiga Sina tolékan zane trpézt! Jezus je če vsz vs ranah, vsz vs boleqinah, vsz raztepen, vsz razmesárjen, de bz se mu skoréj vse negove kostí szutéle; pa ga we zmirej bičajo. Tode nazq veq ne more tepexev prenawatz, o bičanz omédli; in ker je kž stžbru pærvezan, ne pade na tla, ampak kakor napól mærtæv na stžbrz

obvisí. Zdé ga nehajo biqatá, iz strahú, de ba jim Jezus o biqanz ne umarl, in ga odvečejo, in spet vszga ranenzga, vszga raztepenzga, in po vszm xivótz raztarganzga vs negovo oblaqílo obléyejo.

O kristjan! als imaw we kej pametz? als imaw we kej vere? Oh, poglej vs Jezusa, kterz je zavolo tvøjih in mojih gréhov takó razmesárjen, takó raztepen, de we nzkolz nobèn hudodélnzék né bil takó! Oh spoznàj, o qlòvzék, svøjo vrédnost; vzmz se kè sarnu, kolzkan se svøjimu Bogú dolxán; pomislz, kolzkan se bil Jezusu drag! Glej, kakó je Jezus nave dolgove nebevkzmu Oqetu playevál, de ba mi vs pzklz vékoma ne tærpéle. O neizreyena, nezmerzna, nezapopadliva Jezusova lubezæn do nas! Nobene vzrví ba ne bile moгле Jezusa par stæbrz pærdærxatz, de ba tepexæ prejemat, ko ba ga ne bila qista lubezæn do nas kè stæbru pævezála. O gréwnzékz, moji tovarwz! kakó morete we svøjimu mesu tolzkan stréyæ, kè vidæte Jezusa po vszm xivótz vszga razmesárjenzga? kakó morete we svøje nesramne æele spolnovátz in nasitovatz, kè vidæte Jezusa od glave do nog ranenzga? O Jezus, lubz za nas biqanz Jezus! razsvétlz nas, in pomagaj nam po tvøjih naukæh prav xivétz, de ne bo nad namz tvøje tærpene zgubleno; vtisnz svøje rane vs nave sarnæ, in daj, de nam bodo vs zvelíqane.

Kædar so vojákz Jezusa nehæle biqatæ, jim je prenej druga hudobija na misel pærule. Zanzqevátz in zasramovátz so zaqelz Jezusa. Zvédzlz so bili, de se je Jezus pred Pilatam krala

imenoval; torej ga zayno zasmehoval, kakor de
 bz bil lxniv kral. Potegnejo mu negovo obla-
 yilo z xivota, vz katero so ga bili ravno kar
 djals, in ga obléyejo vz star rzdey, wkarlátast
 plauy, zakaj take so tistokrat kralz hodilz; na-
 méstz vz kralev sedex ga posade na zanzyliv
 pløh; urno spletó iz dolzga terna krono, in
 mu jo na glavo kakor kralevno krono pertisne-
 jo; naméstz kraleve palne mu tirst vz roko
 dájo. Pøtlej pa hodzjo zdé ta, zdé unz, in sz
 sméham predu poklekújejo, in ga pozdravljajo,
 in se mu payzjo, rekoq: „Pozdravlén bodz,
 kral Judovskz!“ In van plujejo, ga za uho
 lijejo, mu tirst iz rok pulzjo, in ga x' nim
 po glavz toljejo, de se bol terna vz yelo in
 vz sanna zadira. — In takó ga zasramújejo in
 zanzujejo, kakor lxnivzga krala. Takó déla-
 jo z Jezusam, pr kterzga røjstvz so angele
 sveto pészm nad Betlehemam prepévalz; takó
 zanzújejo Jezusa, kterzga so bili pøwls trije
 kralz iz jutrove dæele molit; takó zasramúje-
 jo Jezusa, kterzga je bil yestítliv starqk Si-
 meon vz tempelnz na svoje narouje vzjel, in
 se ga né møgal nagledatz in naveselitz; takó
 oponawajo Jezusa, kterz je we le dvanajst lét
 star vz Jeruzalemskam tempelnz uyenikam xz
 take odgovore dajal, de so vsz nad nim ster-
 mélz; takó se payzjo Jezusu, nad kterzm ima
 nebøwks Øye vse dopadene; takó je zapleván
 in sz pestmí bit Jezus, kterz né nzkolz nzy
 napzqnzga storil; takó je sz ternem kronan Je-
 zus, kterz je védno dobro délal, in kral rsní-
 ne, kral Bøxjiga kralstva bil. Kakó se bow,

napuhnenŝŝ! izgovarjal pred Jezusam, ke ga vidŝw takó zanzŝevánŝga? &c.

We so ga vojaks, te spake od ludi, zanzŝeválŝ in oponawálŝ, kar pride Pilat, in storí kónŝŝŝ tém krivínŝm, ktere so se zopŝr nego-vo volo godile; zakaj on ga je bil le biŝŝŝ rekŝl. Le víditŝ Jezusa, se je prenej Pilatu vŝa-lilo. Tudŝ Judam, je ménil, se bo nad Jezusam britko storilo. Pilat gre iz svøje hiwe, in tudŝ vojakam je rekŝl za nim itŝ zŝ Jezusam. Pilat se ustopŝ pred svøjo hiwo na visok kraj, ŝŝ kterŝga je vse ludstvo pregledal; in tudŝ Je-zus pride za nim vŝs ŝŝ kŝrvjó owkroptán, vŝs raztepŝn, vŝs razmesárjen, vŝs vŝ ranah in prógah, vŝs vŝ boleŝŝŝnah, zŝ blédŝm mŝrtva-wkŝm obrazam, ŝŝ tarnevo krono na glave, ŝŝ wŝkŝrlátastŝm plauŝem po ramah. Zdŝ reŝŝe Pi-lat ke duhóvŝŝŝŝŝ: „Poglejte, we vam ga pŝr-pelem, we enkrat vam reŝŝem, de ne najdem nobene krivínŝe nad nim.“ In zŝ milŝm gla-sam we pŝrstavŝ: „Poglejte, ŝŝlòvŝk!“ Kakor bŝ bil hotŝl reŝŝŝ: „Poglejte ga, ŝŝj je vŝndŝr le ŝŝlòvŝk! Ne bodŝte torej do nega takó neŝŝlò-vŝwkŝ, vsaj ŝŝlòvéka nad nim spoutujŝte!“ Ta-kó gardí in neŝŝlòvŝwkŝ, je mislil Pilat, vsaj ménŝde ne bodo, de bŝ we vŝ negovo smŝrt ti-ujálŝ, kŝdar ga bodo víditŝ vŝ takó ŝalostnŝm stanŝ. — Alŝ oh, kakó deleŝŝ se zamore ŝŝlò-vŝwko ŝŝrŝŝe zŝgubitŝ, ŝŝe se hudŝmu poŝelenu vda! Komej so Judŝe zŝravŝn Pilata Jezusa za-gledalŝ, so ŝŝe vŝs vŝ en glas jelŝ vpitŝ: „Kri-ŝŝaj ga! kriŝŝaj ga!“ Pilat je vŝs nevolŝn djal: „Pa ga vi vŝzemíte in kriŝŝajte, ŝŝe ga po va-

we postavz krixatz gre! Jaz ne dobím nęy kri-
vęga nad nim.“

Ker so duhovnz in pismoukz vídilz, de Pi-
lat Jezusa le izpustite æelí; so ga zaęelz tudz
vz tém smertz vrédnega toxitz, de se je Sinú
Bøxjiga imenoval. „Mi imamo postavo“, so
djalez, „in po téj postavz mora umrétz; zakaj
Sinú Bøxjiga se je délal.“ Ko je pa Pilat to
zasliwal, se je zaęel we bol batz. Spoznál je
Jezusovo nedolęnost, sliwal od yudæev, kę jih
je délal; in ye je Jezus sam rekel, de je Sin
Bøxji, sz je Pilat mislil, kakó hudøbno bz
ravnál, ko bz ga, æe vsęga razmesárjenęga, we
vz smert obsodil! Torej je spet Jezusa szbój vz
hiwo pelal, in ga je zaęel izpraševátz, od kod
de je, kaj so negovz starwz; tode Jezus mu
né na to nęy odgovoril. Pilat mu reye: „Kaj?
alz menz ne odgovoríw? Alz ne véw, de imam
oblast krixatz te alz izpustitz?“ Jezus reye: „Imaw
rés oblast me krixatz alz pa izpustitz; tode te
oblastz bz ne imel do mene, ko bz tz ne bila
od zgørej dana. Téga Gospoda, od kteręga vsa
oblast pride, ti ne poznaw; nawz duhovnz pa
in pismoukz ga poznajo, zató imajo oní tudz
veęz gréh kakor ti.“

Pilat we bol spozná Jezusovo nedolęnost;
izpustite ga torej æelí, in sz to mislejo gre zdé
iz hiwe pred duhovņeno. Alz duhovņena je
kmalz yutila, kaj misle; naprotz mu æe vpije-
jo: „Ti nész ņesarjev prijatelj, ye téga izpu-
stíw! Zakaj vz ņesarja se punta, kdor se krala
déla.“ Ko jih je Pilat to sliwal, je bilo per
krají za negovo praviņo; zakaj yež vse mu je

bilo për nesarji velátz. Véndar pa we eno pokuš Jezusa otetz. Postavz ga pred ljudstvo, in pravz: „Poglejte tukej svojiga krala! Po vsz praviņz bž ga mogle spoutovátz in ljubitz, pa takó neusmileno x' nim ravnáte!“ Pa we huje so zdé vpilz in divjálz: „Kričaj ga! kričaj ga!“ „Kaj? vawzga krala bom kričaj?“ reye Pilat. „Nesarja imamo“, zavpijejo, „in nobenžga krala!“ In vpitje duhovnov in ljudstva se takó narauřa, de Pilata prevpijejo, in ga né bilo mogoye vey slivatz. Pilat vidz, de nęy ne opravz, we le pùnt bž utegníl vstátz. Torej se usede vz sodnz stol, in piwe: „Jezus je smertz vrédzn.“ — Oh, strawná, kriviřna sodbá! Kakó je mogoče ylovéka nedolžnžga imenovátz, in ga ob enem vz smert obsoditz? Pilat je to kriviřno spoznál, pa je iz strahú pred ljudmí véndar vano dovolil. Oh, nesreřna strahlívost pred svétam! kolzko hudóbe se je xz zavolo tebe na zemlž zgodilo! — Pilat sz reye vz posodz vode pžrnestz, in vpriřo vszga ljudstva sz roke umiva. Vse je potihnilo, vse gleda, kaj bo. Pilat pa reye: „Jaz sžm nedolžzn për kęrvz téga praviřnžga, vi glejte!“ Vse ljudstvo zavpije: „Na nas in nawe otróke pridz negova kri!“

O nestanovitnost ylovéwkžga sęřna! zavpije svetz Bernard, ko je premiulevál oslępleno Judovsko ljudstvo, ktero je Jezusovo smert hótlo, o nestanovitnost ylovéwkžga sęřna! Kdo bž bil verjel, de bo ravno tisto ljudstvo, ktero je Jezusa sz toľzko yastjó in sz toľkžm veselem vz Jeruzalema sprejelo, de bo ravno tisto ljudstvo in na ravno tistžm kraji yez pet dni xz

takó neusmileno in gardo za Jezusam ravnálo? Hvatno nedélo so svoje oblačila slayila, in Jezusu x' nimz yast skazovalz; dans pa mu negovo oblaçilo sz telesa potegnejo, de ga se tém zanzuyéjejo. Hvatno nedélo so vpilz: „Hozana, zdravje sínu Davidovzmu! Čeuyen bodz, kterz pride vz imenz Gospodovzmu!“ Dans pa vpijejo: „Stran x' nim! kriçaj ga!“ Hvatno nedélo so ga spoznala svøjiga krala; dans pa pravzjo, de imajo le nesarja in nobenzga krala! Hvatno nedélo so véje za draves sékalz, in stlalez po potz, po kterzm je imel Jezus parjéditiz; dans pa so tarne sékalz, de mu ga vz glavo partisnejo. Hvatno nedélo je tolzkan ludí Jezusa vz Jeruzalem za velikzm veselem in veliko yastjó sprém.lalo; dans pa né kratko nobenzga, de bz se hotel zan obnestz. Vse ga je zapustilo, vse ga vz smzt obsoduje, vse kriçí in vpije: „Kriçaj ga! kriçaj ga!“ — Pa odkod je vznder tolzkomzn razloyzèk med ravnánem Judovskzga ludstva hvatno nedélo in med negovzm djanem do Jezusa velzke petzèk? Glejte, hudobija in nevojlivost duhovnov, farizejev in pismoukov je vz wtirzèh dnèh tolzkan preslepila nizko Judovsko ludstvo, ktero je Jezusa seyer zavolo prejetzèh dobrót rado imélo. Judovskz duhovnz, farizeji in pismoukz so zmirer nizko ludstvo sz svøjjo hinavsko poboxnostjo slépilz, in so torej pred ludstvam za pravique obvelálz. Duhovnz, farizeji in pismoukz pa néso mogle Jezusa xivzga viditiz, zató ko jim je nezè hinavstvo oçital, in razodèl nezè zviçaje, sz ktermz so nizke ludí golzfalz. Zde

so se torej ti Jezusovz sovražnikz vse prizadja-
 la, de so nékej malovrédnega ljudstva vs svø-
 je hudobije prewuntala in pregovorila, druge
 pa, kž se néso dala pregovorila, za xuganem
 kž moljauu pærmoralz. Malo utvilo Jezusovih
 prijatlov je torej moljalo, in na skrivnem so
 zalovalz; Jezusovz sovražnikz pa in podkuple-
 no nizko ljudstvo je Jezusovo smært hotlo. In
 od tod je prwlo, de se velkz petæk né nobe-
 den za Jezusa obnawal, in de je vse ljudstvo
 vpilo: „Kričaj ga! kričaj ga!“

Takó zamorejo poglavárji in prednikz svø-
 je podloxne vs nar veqz hudobije zapelata, qe
 so samí hudøbnz in brez vere. O gorjè lu-
 dém, qe nzh prednikz némajø družga od ker-
 ujanstva, kakor prazno ime! Kristjanz! ne da
 se povédata, in ne da se prewtétz, kolkø lulke
 oní med pweniqø zaséjejo. Kakó rado je imélo
 nizko ljudstvo Jezusa, ker je od nega tolikan
 dobrót prejelo! Kakó radz so za nim ñelò vs
 puqavo wla, po veq dni pr nem ostala, jéd
 in pijáqo pozabila, de so le negove nauke po-
 sluwala! Alz duhovnz, farizeji in pismoukz, ti
 strupenz sovražnikz Jezusovz, so jih vs wtirih
 dnéh sz svøjim slabem zgladam in sz svøjim
 wuntanem in pregovárjanem takó pohujwala,
 takó zapelala, takó preslepila, de zdé za enim
 hrupam xenó: „Kričaj ga! kričaj ga!“ Kakor
 poxréwnz øgen pr velikem vihárji hiwo za hi-
 wo porira; ravno takó poglavárji in prednikz
 nizko ljudstvo pohujwújejo, qe so malopridnz
 kristjanz. Ti, o Bog! nar bole véw, od kod
 pride toliko pohujwana, toliko nevere med nizko

ljudstvo. Tebe, o Jezus! je znano, od kod pride, da se dosti nizkega ljudstva ne mara ne za Božje ne za herkvene zapovede. In tudi ti, svet Duh! poznav tista strupena studena, iz katerega hudobija med nizko ljudstvo izvira, da se tvojemu lepemu opominevanu ke dobremu vstavljajo. Torej pa tudi Jezus takem, ke so na visoko stopno postavljeni, veye gorje xuga, ce ne bodo po negovih naukah xiveli. — Ohranite se to ve spominje, vi starve in vi gospodárji in gospodine! ke vam je skrb za podlozne grozena. Vave xivlene je zgled, po katerem vave otrove svoje xivlene ravnájo; torej gorje vam, ce ste jim se slabim xivlenem ve spodtikleji; zakaj po tém takem Jezusovo kri na se in na svoje otroke kliyete, da ba se nad vame maujevála, kakor jo je pred Pilatom Judovsko ljudstvo kliñalo. O, nesrečna so otrove, kateri imajo malovredne starve! Zakaj al se ne zgoti veye del, da otrove hudobije svojih starvev posnemajo? Zaston in prazne bodo vse vave opominevana ke dobremu, ce bote vi hudobno xiveli. Zaston bote svoje otroke ke molitve perganalé, ce bodo vidili, da vi sami nerade molite; zaston jih bote ke ljubezne do bližnega opominalé, ce bodo ce ve hure med vame sovrautvo vidili; zaston jim bote prepovedovalé kej napzuna ga govorite, ce bodo vas sliwalé kvantále, zmerjate in klete; zaston jih bote opominalé, da naj bodo ve vsih rajéh praviqne, ce bodo vidili, da vi sami bližnega rade kanete in golzáte, kjer le morete. Gorje vam tedej, starve! gorje vam, gospodárji in

gospodine! če nêste bogaboječ, in se ne zder-
xatè vsèga, kar bè podloxnem vè spodiklej bi-
ta utegnîlo!

Če prav premislêmo, kaj vse je Jezus med
Judè storil, se nam nêh nehvalexnost do Jezusa
vè vsè svøji ostudnostè pred očí postavè. Glejte,
nêle tri lèta je Jezus po Judovskèm od mèsta
do mèsta, od tèrga do tèrga, od vasí do vasí
hødil, vesele rèsniqe oznanovàl, bolnike ozdrav-
lal, gobove oqiuevàl, slèpèam dajal, de so vídilè,
gluhèam, de so slívalè, mutastèam, de so govo-
rilè, po veq tavxènt jih je zè malo kruhè na-
sitoval, in mèrtve vè xivlene obudovàl. Zdravje
in xivlene je od nega kapalo. Kamor je sto-
pil, né bilo veq ne zdihována, ne jeqána.
Vesele je povsod szjál. Neizrečeno veliko otrók
je oqete alè matere, kè so bili bolní, spet zdrave
dobivalo; neizrečeno veliko staršev je otròke,
kè jih je smèrt xè dèrxala, spet xive in zdrave
prejemalo. Zdè pa, glejte, sè tèm Jezusove do-
brote vraqujejo, de vsè zè enèam glasam vpíjejo:
„Kričaj ga! kričaj ga!“ O nehvalexnost! o hu-
dobija! o slèpøta! — Pa, kristjan moj! ne qudè
se tolxkan nad nehvalexnostjo Judov do Jezusa,
ampak qudè se veliko bol nad svøjo nehvalex-
nostjo do nega, ker je tèhè Jezus xè veq do-
brót skazal, kakor takrat Judam; in vèndèr tudè
ti we gèrje ravnáw zè Jezusam, kakor so takrat
Judje ravnálè. Jaz vém, de ti sèrèr zè besèdo
ne vpíjèw: „Kričaj ga! kričaj ga!“ pa zató
nèšè nèq bolwè od Judov, ampak we veliko hu-
dobnèwè sè, ker ti sam *Jezusa kričajw*, pravè
svètè apostèl Pavl, kèdar negove zapóvèdè vé-

dama in prostovoljno prelomzu. Spoznáj tãdej svojo nehvalexnost do Jezusa, in de jo bow spoznál, premislã dobrote, kã tã jih je xã Jezus skazal, in tã jih we zãé skazuje. Glej, komej sã bil røjen, sã bil xã vã vødã svetãga kersta od izvirnãga grãha opran, in vã utãvilo Bøxjih otrók vzet. Ko sã bil nekoliko veqã, sã prejel zakrament svete birme, de sã bil od svetãga Duha utrjen vã verã. Ko sã bil xã prenej odrastãl, te je Jezus vã zakramentã svetãga rãvnãga Telesa sã svojim lastnem mesam redil, in sã svojo lastno kãrvjã napajal. Zapustil tã je prídãgarje, de tã pravo pot vã nebesa kãxejo; zapustil spovãdnie, de te po potã poboxnostã vodãjo; dal tã je vãst, de te od hudãga odvraãuje, in kã dobrãmu pãrgana; dal angela varha, de te varãje telesnih in duvnãh nevarnost. Pa qãmú bã tã nãwtãval dobrote, kã sã jih xã od Jezusa prejel, ker sam lahko spoznãw, de takovnih nã we Judam skãzovãl, kakor jih tebã skazuje? Pa to neizreãeno dobroto Jezusovo naj tã vãndãr we vã misel vzãmem, de Jezus takrat nã bil we svoje kãrví za Jude prelil, kakor jo je xã zãte. Alã nã torej tvøja nehvalexnost do Jezusa tolikã veqã, ko je bila Judov, kolãkor veqã dobrote sã xã od Jezusa prejel? In kar tvoj grãh we povãtuje, je to, de ti zã grãham po besãdah apostãlnã Pavla *vnovãy krixãw Jezusa*, kterãga zã jezìkam svojiga Bogã imenujew in molãw. Alã se ne smã tãdej reãã, de ti we gãrje ravnãw, kã zã grãham Jezusa zanãjujeã, kakor so Judje ravnãlã, kãdar so pred Pilãtam vã

Jezusovo smrt tiujále? Judje so sãner velike kazne vrédne; Bog varaj, de bẽ jih jaz hotel izgovarjate! Pa nẽh grẽh bẽ vnder smẽle nẽh nevédnostẽ perpisate, sosebno ker svete Pavl pravẽ, de bẽ onĩ *Jezusa Kristusa ne bili nekõle krixale, ko bẽ ga bili kra.la yastĩ poznale.* Judje so hudõ grãwile, ne tajim, ke so vẽ Jezusovo smrt tiujále, desãravno ga nẽso Sinũ Bõxjiga spoznale; nẽh nevédnost jih ne izgovarja, ker bẽ ga bili lahko spoznale, ko bẽ jim ne bilo nẽh hudõ nagnene branilo. Zakaj vse prerokẽ so ga xẽ toleko yasa prej napovdovále in popisovále takõ, de bẽ ga bil lahko vsak spoznãl, ko bẽ bil hotel. Alẽ pregrãvno sãrpe se rãsniqẽ in Bogũ védno vstavla. Judje so xelẽle Odrãwenika bogatãga, Jezus pa je bil revãn; hotle so ga vẽ posvãtne yaste, Jezus pa je bil ponixãn. Judje so mẽnile, de jih bõ oblublene Mesija iz oblasti Rimlanov odrãwil; Jezus pa je preganane, tãrpene, pomankane in veliko druzãh britkost in nadlog na svẽtẽ tistẽm obẽtal, ktere hoqẽjo vẽ negovo sveto kralestvo prite. Mĩslile so, de jih bõ oblublene Mesija obogatil, imenitne in sloveqe storil; Jezus je pa revqẽne in yastĩ per Boga, ne per ludẽh iskate perporoqal. Ker je vse to posvãtne mu sãrpu zopãrno, torej ga nẽso hotle, ampak so ga zavãrgle, sovãxile, golũfa in zapelivqã ime novále; in ker je nẽh nevero svaril, so mu po xivlene strãgle, in ga tuda ob xivlene perprãvile.

Vẽ sklep danãwnãga takõ xalostnãga premivlevãna ne morem nãq bolwãga storite, kakor de vam biqãnãga in se tãrnem kronãnãga

Jezusa pokazem, kakor ga je Pilat Judam pokazal. Poglejte ylovéka, nad kterým ima Bog Oye dopadene, kakó je se ternem kronan, vam vs poduyene in vs sramoto, kterz po nuyemzrnz yastz in po posvztzn hvale tolskan hrepenztè! Poglejte ylovéka, kterzga devet vztst angelov molz, kakó je negov obraz vs vs plunksh in kervz, vam vs poduyene in vs sramoto, kterz se zavolo svøje lépe podobe in zale postave tolskan yislate, in yez druge povuyujete! Glejte ylovéka, po kterým so vse praviynz starzga zavéta kopernéls, kakó je ze rdeuyzm wkerlátastem plauyem po ramah ogzrnen, vam vs poduyene in vs sramoto, kterz se tolskan liypate, se zavolo svøje obléke owabzte, drugzm pohujwane dajete, in denár po nepotrèbno zapravlate! Poglejte ylovéka, kterzga so preroke starzga zavéta napovzdovále, kakó je zdé vs razmesárjen, in se kervjó owkroptán, vam vs poduyene in vs sramoto, kterz svøjimu telesu vse pwpustztè in dovolzte, kar le nesramnzga in neyistzga pwxelí! Poglejte ylovéka, kterz je le na svét pwpwél ludí zveliyat, kakó je zdé po vszm xivóts ranen, vam vs poduyene in vs sramoto, kterz le za yasno, le za truplo, le za xivex skerbtè, svøje truplo pitate, in za vinam nalivate, véyno pa, svøjo duwo, poboxnost, vs nemar pustztè! Glejte ylovéka, kterz bo pwpwél sodit xive in martve, kakó ima milo obliyye, vam vs poduyene in vs sramoto, kterz ste vs svøjih grésh vesels, jih we drugzm pwpovzdújete, in se x' nima hvalzte! — Alz morete gledatz Jezusa, zavolo vawzh gréhov po vszm xivóts razte-

penęga, od glave do nog ranenęga, 3ę mert-
 vaukęm blędęm obrazęm, sę tęrnevo krono na
 glavę, 3ę rędeęęm plauęm po ramah, in vsęga
 sę karvijó owkroptánęga, alę ga morete vę tém
 xalostnęm stanę gledatę, in se ne kęsátę svęjih
 gręhov, sę kteręmę ste vse to Jezusovo tęrp-
 le- ne ponavlatę? Alę ga morete vę tém xalostnęm
 stanę gledatę, in we gręwítę, in po tém takęm
 vse to Jezusovo tęrp-lene ponavlatę? Oh, kri-
 stjanę, lubę kristjanę! ne bodęte tolękan nehva-
 lecnę svęjimu Odręweníku, kterę je za vas tolę-
 kan tęrpel. Zarotím vas pęr xivęm Bogę, kte-
 rę je svęjiga edinęga Sina iz lubęznę do nas
 dal biyatę, in sę tęrnem kronatę, spoznajte to
 neskonęno lubęznę do nas, pomislęte to do-
 broto, vzemite sę kę sęręu to Bęęjo milost,
 in bodęte svęjimu Jezusu zano hvalęcnę; sej
 nęę družęga ne tirja od nas, kakor de xivímó
 po negovęh naukęh, de ne bo pęrsilen nas za-
 vręęę, desęravno je za nas tolęko boleęín pre-
 tęrpel. Alę hoęemo mar Jezusovo kri nad se
 klinętę?

Paę, tvęja kri, o Jezus! pridę nad me in
 nad męje posluwavnę, pa ne pogubit, ampak
 zveliqat nas. Pridę nas oęistit od hudębnęh
 skuwnáv in pregręh: pridę nad nawe sęręę in
 teló, de bo tebę posveęéno; pridę nad nawe
 mislę in xele, de bodo tebę dopadlive; pridę
 nad vse nawe xiv-lene in djane, de bo oznano-
 válo tvęjo véęno qast in hvalo. Amen.

VI.

Jezus križe vléye.

Jezus je svoj križ nesóy van wál na mésto, ka se imenuje mésto martvaukah glav. Joan. 19, 17.

Doseglá so Jezusovz sovraçnekz, yesar so to-
lèkan xelèlè: Pilat je iz strahú pred ljudmí pèr-
volil vè Jezusovo smert. Tode *Jezus né hotèl*,
prave svètz Križostom, *vè kakz hiwz, ne vè*
tempèlne, tudz ne vè méstz umrètz, de bè kdo
ne mislil, de je le za Jude umèrl, temuq ho-
tèl je zunej mésta na gòrè umrètz, nam vè
spriyeváne, de je za vsòlne svèt dar oprávil,
in de so ga vse ljudje delèxnz. Jezus, vi vé-
ste, je na križz svøje sveto xivlene sklenil, in
ta križ je mogèl sam iz Jeruzalema vléyè na
goro Kalvárijo, po nawe, hrib martvaukah glav,
kjer je bil križan. Paq xalostno je moglo bitz
za vsako usmileno sèrñe Jezusa víditz na potz
protz gòrè Kalvárii sè teakzè križem na rame!
— Menz xè mile solze vè oqí pèrigrájo, kèdar
berem xalno pèrgodbo, de je vè starzè zavètz
Izak na svøjih ramah dravà nesèl na goro Mo-
rjo, na kterèh je imel on sam sèxgán, in Bogú
darován bitz. In tudz vam, ménzè, se brilko
in ináko storí, kèdar vidète kanzga hudodèlnz-
ka iz mésta na moriye pelatz. Ye se pa ylo-
vèwèkzmu usmilènzmu sèrñu xè nad hudodèlnz-

kam včas, kedar je vs smert pelan; komu bi se we le britko ne storilo, ce premisljuje nedolznega Jezusa, nar vraga dobrotneka svta, na zalostnem potu proti gore Kalvarii se tekem kriem na ramo?

Mi, lube kristjane! ke smo bili se svoji-
ma miselma par Jezusa na vertu Getzema-
na, pred duhovskema in dexelskema sodnika, spre-
memo ga vs duha tuda na Kalvarijo. Dozde smo
vidile le neusmilene sovrazneke in kriviyne
sodnike okole nega; tukej na potu proti Kalva-
rii bomo pa vidile tuda nektere bolne ljudi,
ktere so ga milovali, in se nad negovm ter-
plenem jokale. Pa tuda nad Jezusam bomo
vidile, de, kakor nam je vs vsam svojim zivle-
na in terplena lepe zglede dajal, nam jih daje
posebno na potu proti Kalvarii; zakaj na tem
potu nas vsa vraga za srbuj kliye, in prave: „*Kdor
hoye za menoj prite, naj zadene svoj krix,
in naj hode za menoj.*“ Po pravini sme tu-
kej od sebe reye: „*Zgled sem vam dal, de
tude vi storite, kakor sem jaz storil.*“ Preden
pa zaegnemo Jezusa na potu proti Kalvarii pre-
mislevate, prosim kratko potrplene.

Ko je Pilat vs Jezusovo smert dovolil, je
braz Jezusa nekej vojakov popadlo, in wkarla-
taste plauj za nega potegnejo, in ga obleyejo
vs negovo lastno oblauilo; druge vojake hite
po krix, ktere je bil iz tekah brunov zbit,
druge po vrevi in lojtre, druge po kladva in

æble, druga po gobe in jeseh; 3æ eno besédo, 3æ vsam so se oskerbéle, qesar so për križane potrebovále.

Parnesen je tekke križ, na kterém ima Jezus umréta. Milo ga Jezus pogleda, radovolno ga vzame na svojo raztepeno in krvavo ramo, de ga povléqe na goro Kalvárijo. Zde vzdvignejo Jezusa se križem na ramo, in ga peležo med dvéma razbojnikama iz Pilatove hiše na ravnost skoze mésto na goro Kalvárijo. Ludstva brez wtevila se tare okole Jezusa; zakaj gróžno veliko Judov je bilo iz vsch krajev na velikonoune praznek v Jeruzalem prwlo, in vse hoqe víditi qlóvêka, kterz se je Bogá délal. Jezus pa gre molye, in molz, in se opotéka pod tekem križem, ker je bil æ vs slab, in se potí po vsam æivóte, in se krvjó zagnamuje svoje stopíne.

Peryæ za Jezusam so wle negove sovraçneke, posebno farizeji. Ti so wle 3æ neizreçenem veselem za Jezusam, in so æ komej qakale, de bz ga skórej mertvzga vídile; zakaj gróžno so ga sovraçile, ker jim je dozde toľko grenkeh resniç povédal, nsh skrito hinávurano, nsh krivíne in hudobije razodél, nsh zvijáqe, se kterzme so dosehmal nevédne po tæm vodile in golzfále, oqitne storil. — Drugæ ljudje, posebno kterz so od dalnih krajev v Jeruzalem prwle velike nouí ohajat, so se qudile nad tém, kar so vídile. „Alz né to ravno tiste Jezus“, so govorile med sæbój, „alz né to ravno tiste Jezus iz Nanareta, kæ je med namz toľko lépega in toľko dobrega storil; kæ je toľko slépem zdra-

ve očí, toľako gluhým zdrave uvesa, toľako mutastým besédo dal, bolníke ozdravil, in ňelò mŕlíqe vž xivlene obudoval? Kaj je na enkrat toľako hudobného storil, de se je smŕt zasluxil?“

Med trumo ľudí so bili pa tudž dobré ľudje, kž so Jezusovo nedolxnost spoznáz, ga ljubíz in milovalz, in bž mu bili radž pomagáz, ko bž bili mŕglz. Med témž dobrémž ľudmí so bile, kakor prave svetz evangelist Luka, sosebno poboxne, bogabojeqe xene. Te so od xalostž ž rokamž pokale, in sž solžnžmž oqmí nad nedolxnžm Jezusam ždihovále. „Oh“, so med sžbŕj govorile, aľ vsaj míslile same pŕ sebz, „oh, tukej peľejo vž smŕt nar bolwžga žmed vsžh ľudí, navžga ljubžga Jezusa! O, ko bž nega ne bilo, bž xž ždavnej mŕja huj vž zemľe lexala; on pa jo je ža roke prijel, in je od smŕtž vstala, kakor kdo, kž se iz spana žbudí! Ko bž nega ne bilo, bž moj brat Lanar xž vž grobž gnil; on pa ga je iz groba pokliŕal, in vstal je iz groba, kakor kdo, kž iz postele vstane. Ko bž nega ne bilo, bž bila jaz revna vdova xž ždavnej brez pomouž; on pa mž je mŕjiga edinžga sina, kž so ga xž vž grob nesľe, xivžga spet nazaj dal, de imam pomou od nega svŕje stare dni.“ „Veliko dŕbŕega je storil“, so se pogovárjale druge xene, „in nžq družžga ga né bilo, kakor lubežn in prijaznost. O, kakŕ pŕsŕyno je on ljubil vse dobre ľudí, žlastž pa nedolxne otroqíqe; kakŕ vesel jih je bil, kž smo jih predn vodile in nosile; sž kolžkžm veselem jih je objemal

in blagoslovil! Nobèn oye svøjih otrók takó ne lubè! In ta takó dobrótlivè, takó lubeznivè Jezus mora zdé umréta! Oh, kákown je zdé negov sveta obraz! Bléd je, mærtvawkæ pot æ po nem stojí, po yelæ in po vsæ glavæ mu kri teye; kakó slab in trudn je æ od tolnæga terplena, sæmtertje se æ opotéka pod teækæm kriæem! In neylovéwkæ trínogæ vènder takó ne-usmileno æ' nim délajo! Paq bæ mogæl yløvek tærd bitæ ko kamæn, de bæ se solzam ubranil.“

Take beséde alæ take mislæ so iméle bogabojece æenc, kæ so wle za Jezusam. Jezus je sliwal næh jok, sliwal næh govorjene; zató se oberne sæ teækæm kriæem protæ næm, in jim milo reye: „O hyere Jeruzalemske! ne jokajte nad mænój, ampak jokajte nad sæbój in svøjimæ otronæ; ker yas se bliæa, ko se bo reklo: Blagor neporodnæm, ktere néso otrok iméle, in pærsam, ktere néso dojile! Tæyas bodo rekæ hribam: Padæte na nas! in griyem: Pokrite nas! Zakaj ye se zelænmæ lésu takó godí, kákowna se bo suhæmu godila?“ Sæ témæ besédamæ je hætæl Jezus tolekó reye: „Væ, hyere Jeruzalemske! kæ prebivate væ Jeruzalemæ in po vsæ dæxelæ, væ ste sliwale veykrat møje nauke, in vídile, kolekan sæm sæ pærzadjal vse ludí sreçne storitz. Tode kaj so møji naukæ pærvæym délé møjih posluwavnov pomagalæ, to tudæ vidæte. Za vse dobrote, kæ sæm jih skazal, me zdé kakor hudodélnæka væ smert pe-lejo. Møje terplene, vém, vam gre kæ særnu, in ræsninyo, ne hinavsko, jokate nad mænój. Vènder pa nekár ne jokajte nad mænój; jaz sæm

storil to, zavolo cesar sem bil od Očeta poslan, in grem rad na tistè kraj, kamor me je hudoba mojih sovražnikov obsodila. Jokajte raji nad sèbój in nad svojimi otroci: zakaj če se že menój takó hudó godí, kè sem nedolčen, in sem le zavolo vas podobo grévnika nase vzel, in za vave gréhe Bøxi praviçe sklenil zadostiti; kakó se bo we le že Judè godilo, kè so polnè hudobije! Wiba Bøxa jih bo doseгла, in strawnè dneve praviçe bodo nadne perwè; povsod bo razdjane in gnusoba, in tudè to lépo mésto Jeruzalem bo grobla kamna. Takrat se bote voučile, de bè ne bile nekòle matere, de bè vavèh otrok taka britkost in nesreča ne bila zadéla. Zató vam rečem: Ne jokajte nad menój, ampak jokajte nad sèbój in svojimi otroci.“

Ko je bil Jezus bogaboječem xenam te beséde izrekèl, je wèl dalej protè Kalvárii. Pa zmiraj bol se pod tèkèkè kričem sèmtèrtje opotéka, in we péwate zaune pod kričem, in pa na tla padatè, ker je bil zavolo prestanzga trplena æ vs oslablèn. Ravno zdé jih sreča Simon Hirenčan; se pola je vè mésto wèl, in se mémo ravná. De bè se sovražnikè že Jezusam na potè predolgo ne zamudilè, in de bè jim Jezus æ na potè pod tèko krixa ne umèrl, in de bè ga we za hujwè trplene pèrvárovalè; so téga Simona Hirenčana kar zgrábilè, ko ravno mislè mémo itè, mu krixa na ramo navale, in ga persilèjo za Jezusam krixa nestè na goro Kalvárijo.

Takó gre Jezus proti gori Kalvárii, zapu-
 ťen od svojih učencev, in obdan s svojimi
 nar hujšimi sovražniki. Mesto Jeruzalem ga né
 spoznalo, ampak ga je vs svoji strahú slépotú
 zavrglo, desravno je vídilo njegove yudexe,
 in sliwalo njegove nauke. Oh, grozna sodba ga
 je zató yakala! Vse, kar je Jezus na potú proti
 Kalvárii bogaboječm xenam zú xalostnem ser-
 nam napovédal, vse to se je nad Jeruzalem-
 skem mestam wtirdeset lét po tém na tanko
 spolnilo. Kakor je bila velika in nezapopadli-
 va hudobíja slépa in tórdovratná Judovska-
 ga ludstva, de so pred Pilatam vpilú: „Nego-
 va kri naj pride na nas in na ve otroke“; rav-
 no takó je bilo tudú strahú mauevané Bøæje
 nad nimi, kú jih je wtirdeset lét po tém za-
 délo. Jeruzalem je bil od Rimske vojske raz-
 djan, de kamen na kamú né ostal; tavænt in
 tavænt Judov je lakote umérlo, ktera je to-
 lúka bila, de so tudú roke usmilenzh æn svoje
 otroke kuhale; tavænt in tavænt jih je konèi
 vzelo kuge, ktera je neusmileno po méstú div-
 jála; tavænt in tavænt jih je bilo zú meym
 pomorjenzh; tavænt in tavænt od sovražnika
 vjetzh, in potlej alú križanzh alú pa razproda-
 nzh po svétú. In ko je æ skorej osæmnajst sto lét
 preteklo, se we zdé vidéjo nad Judú znamna
 jezè Bøæje, ker se razloúajo od vszh narodov,
 in se po svétú potikajo, kakor se je potikal
 Kajn, kdár je bil svojiga brata Abælna ubil.
 To strahú nadlogo je prevídil Jezus, on Bog
 in ylòvek skupej; torej je rekel bogaboječm
 xenam, ktere so ga objokóvale: „O hycè Je-

ruzalemske! ne jokajte nad menój, ampak iokajte nad sčbój in svojime otroqe; ker vas se blixa, ko se bo reklo: Blagor neporodnem, ktere néso otrok iméle, in persam, ktere néso dojile. Tãvas porekó hribam: Padzete na nas! in griqem: Pokrite nas! Zakaj ye se zelcnemu lésu takó godi, kákowna se bo suhemu godila?“

Alz kar je Jezus Jeruzalemu xugal, xuga tudz vszm nevernem in nespokornem. Dnevz pridejo, ko bodo tãrdovratnz gréwnzke Jezusa iskale, pa ga ne bo; bodo pred veliko sramoto hribam vpilz: „Padzete na nas!“ in griqem: „Pokrite nas!“ in se bodo po tém vz pogublene pogreznilz, in bodo vz pogublene brez odrwéna véyno ostalz. — Pridzete tãdej, vi vsz, ktere nouete xivétz po Jezusovzh naukzh, ampak xivétè po svojim hudzm pozelenz in po spayenzh navadah hudóbnzga svatá, pridzete, in premiwlujte Jezusa, kz gre sz krizem obloxèn na goro Kalvárijo. Zdé je on we vaw usmilenz Odrwénik; zdé je on we vaw lubz prijatel, in nese križ na Kalvárijo, de 'bo na nem za vas umerl; de bo nebewkzmu Oqetu sz svojo smertjo dolge poplayal, kz ste jih vi storilz; de vas bo réwil od pogublena, vz ktero vas je izvirnz gréh zakopal. Glejte, tozkowno lubezn ima zdé do vas, de je prpravlen za vas umrétz! Ker vas pa negova lubezn ne omeví, ker vas negovo trp.lene od gréha ne odtërga; o jokajte, pa ne jokajte nad Jezusam, on storí volo svojiga nebewkzga Oqeta, ampak jokajte nad sčbój, ker vas se blixa, ko bote od velike sramote in gróznzga trp.lena hribam re-

kle: „Padete na nas!“ in grijem: „Pokrite nas! Zakaj če se zelenemu lesu takó godí, kákována se bo suhemu godíla!“ Če Jezus zavolo gréhov svatá tolekan tərpi, kə je vėnder gola nedolėnost; kákováno tərplene we le vas yaka, kə ste hudobnė, in svøjih hudobij ne zapustatė! Jezus, kterė vam je hotel Zveliyar bitė, bo vaw ostrė sodnik; Jezus, kə vas je hotel vė nebesa pərpeletė, vas bo mogel vė pėkel zavréyė, ker negovėh svetėh naukov ne spolnujete, ampak po svøjim hudėm nagnenė in po pregrėvėnėh navadah zapelivėga svatá xivtė.

Spomnė se Jezusa, lubė kristjan! spomnė se Jezusa, kterė gre se təkėm krixiem obloėn na goro Kalvário; spomnė se ga, kėdar zapustíw pər tėmė nøyė svoj dom, in mislėw svøjiga bliėnėga na premoėnė powkódovats, alė pər nem svøjė nesramne mesne xele nasítitė. Glej Jezusa nestė təkė krixi na Kalvário, de bė na nem tudė tebe od pogublena révil, tudė tebe nebėwko kralestvo odpər. O, nėkár ne pėrdėvaj negovėmu təkėmu krixiu nove texe se svøjimė pregrėhamė; nėkár ne silė Jezusa, de bė te mogel zavréyė, kə te je takó drago odkupil: tėmuy vėrnė se na svoj dom, padė na kolėna pred nebėwėga Oyeta; obxaluj, kar se míslil hudėga storitė, in ne podáj se nėkolė vey na pot pregrėhe!

Spomnėmo se Jezusa na krixievėm potė, kėdar kolė nas poxelene vė káak grėh nagana, kėdar kolė nas slabė zglėdje družėh vė hudobíje vlėyejo, kėdar kolė nas hudóbne duh se svøjimė skuwėávame vė húdo vabė, spomnėmo

se takrat Jezusa na križevem potu, ktera nas je wsl od pogublena réwit, in reñimo samí per sebz: „Ne, ne! takó nespametno, takó nehvaležno, takó hudobno noyem ravnáte, de bz gréh storil, in spet silil vz pogublene, iz kterzga me je lubz Jezus sz tolskownzím terplenem potegníl; ampak hvaležn bom svøjimu Odrzeweníku za to neprenženeno dobroto, in sz tém mu hoyem svøjo hvaležnost skazate, de bom negove nauke vselej rad in na tanko spolnovál.“ O, blager nam, ye bomo takó míslilz, govorilz in storilz vz vsakz skuwnávz! Ti, lubz Jezus! daj nam kz tému svøjo vszgamogóyuo pomoy.

Pa we druge nauke se nam posilzjo, ye sprém.lamo Jezusa vz duhz na goro Kalvárijo, na ktera ima umrétz. Sej véste, ye kdo umérje, ale pa ima vz kratkém umrétz, de vse negove beséde in déla ylovéku na misel hodzjo. Ye smert priyatlu priyatla vzame, o kolzko yasa mu hodzjo beséde in déla umérwzga priyatla na misel! Kodzr kolz gre, ze zayne zdihovátz: „Kolzkokrat je moj priyatel tod hødil, zdé pa ne bo nikzdar veq! Kolzkokrat mæ je to in to právil, zdé ga pa ne bom nekolz veq sliwal!“ Pridate tædej, lubz kristjanz! na križev pot, in sprémete Jezusa na Kalvárijo, in kmalz vam bodo perwle na misel beséde, kz jih je Jezus nékædej govoril, rekoq: „*Nebeuko kralcstvo silo terpi, in le silnz ga zgrabejo.*“ In te negove beséde vas bodo poduqile, de se je tréba truditz, perzadévatz za nebeuko kralcstvo. — Sprém.lajte Jezusa po križevem potz na Kalvá-

rijo, in kmalu vam bo na misel prwlo, de jih je Jezus *blagrovál, ktere xalujejo, in zavolo pravine preganane terpe*; tistem pa je xugal *gorjè, ktere se smèjajo, in posvètno grèwno vesele vxivajo*. In te Jezusove besède vas bodo opómnilè, de se zaston nebèsa obèta, kdor no-
 ye svøjiga hudøga poxelena premagovátz, no-
 ye zavolo storjenz grèhov sebe pokoritz, no-
 ye zavolo pobochnostz prenawatz zanevèvana po-
 svètnákov, ampak le po tém hrepení, le po
 tém roke izteguje, kar se slabz natorz, kar se
 mesu perlizuje. — Sprémajte Jezusa po kri-
 xevz potz na Kalvárijo, in kmalu vam bodo
 prwle na misel besède, ke jih je Jezus poprej
 govoril, rekoj: „*Kdor hoye za menój pritz,*
naj zadéne svoj krix, in naj hode za menój.“
 In te Jezusove besède vam bodo na zname da-
 le, de moramo za nim krix nositz, ye hoyemo
 za nim vz nebewko kralèstvo pritz.

Torej je pa tudz Bog xè takó obèrnil, de
 né ylovéka na svètz, ktere bz møgel reye, de
 je na zemle védno in neprenehama sreyn,
 de ga nobena texava ne zadéne. Bode se vz tém
 alz tém stanz, vz téj alz téj starostz, vz tém
 alz tém kraji, med témz alz témz ljudmí, bode
 se grèwnèk alz nedolæzn ylovèk; vsanega mar-
 saktero terplene zadéne, téga veyz, téga man-
 wè. Bog nam izbere krixe in brilkostz, ke nar-
 bol vé, kolèko zamoremo prenawatz, in da
 moy, de preterpémò, kar nam naloxí. Bøxja
 beséda in Bøxja lubezen do nas nam spriyuje-
 te, de nam Bog nêkolz nøy ne naloxí, yesar
 bz za negovo pomoyjó ne møgle prestatz. Vé-

mo pa tudi po Bøxji obljubi, de *nam je vse dobijek, če volno preterpamo*, in de *vse terplene tega sveta né vrédno prihodne yasti, ke se bo nad nam razodela*, če zdé vse iz ljubezni do Bogá radi prenavamo. Kdor zdé vse krixe, reve in nadloge vz ljubezni in vz duhi pokore terpi; bo vidil, de je rés veliko zasluzene për Boga. Torej se ne smémo potoxiti, če nam Bog veokrat po ljudéh krixe povila in naklada, ne smémo godernáti in nevolni biti; ker takó ze namé déla le Bøxja nezapopadliva modróst in milost, ke tudi Jezusu Kristusu iz ljubezni do nas né perzanesla. Jezus je bil zelen lés, mi pa smo suh in trøhel; Jezus né nobenega gréha storil, mi pa smo jih brez utévila. Jezus je ljube Sin, nad kterem ima nebewke Øve vse dopadene; mi pa smo veliké gréwnéke, tolikokrat æ vrédne véynéga pogublena. Torej je po pravini, in znamne Bøxje posebne ljubezni, de nas tepe, se krixe obklada in pokorí, de bè nam potlej véyno perzanesl. Blagor mu, kdor za Jezusam krixi nosè, in za nim grede svoje gréhe, ke so Sinú Bøxjiga tolikan tevilè, milo objokuje, in se spokornéme solzame zbrisuje!

Vsak svoj krixi pa moramo nositi, kakor ga je Jezus nosil, alè pa vsaj, kakor ga je nesl Simon Nirenyan. Krixi po Jezusovo nositi se pravè: krixi ljubiti, ga xelèti, ga iskati, ga ze veselem na ramo zadèti, in ze veselem nositi. Pa le malo je takó popolnih duw, de bè se krixi radovolno izvolile, in ga ze veselem nosile. Po Jezusovo so krixi nosilè apostelne, od

kterih nam sveto pismo pové, de so že veselem spred sovražnikov ulé, kadar so bili zavaló Jezusovéga imena tepenz. Po Jezusovo so križ nosile tudé mučené ale martérné, od kterih nam popisováne živlena svetnikov spriguje, de so želéle za Jezusovo vero umréte, in so tudé zano že veselem svójo kri prelivale. — Križ nosite pa, kakor ga je Simon na Kalvárijo nesel, se pravé: križa in trplena ne sežer želéte in iskate, pa ga vendar potrpelivo in volno nosite, kadar nam ga Bog tudé zoper navo voló nalóí. Po Simonovo noséjo križ vsé bogaboječú kristjanú, které xele po smérte vé nebewko vesele prité; in néhje se ne smé nebewkúga vesela po smérte obétate, které neje po Simonovo križa nosite.

Torej, kristjan moj! je te je nebewké Oye ta križ nalóí, de per vsém svójim trude in perzadováne, per vsé pridnosté in délavnosté, per vsé skérbnosté in varnosté le vendar zmiréj pomankane trpíw, in dóstokrat stradaw; o nékár preveč ne xaluj, ako per tém le bogaboječe živíw, ampak imój védno vé spominé beséde, ké jih je Jezus govoril, rekoč: „*Kdor hoye za menój prité, naj zadéne svoj križ, in naj hode za menój*“! Zadéne tudé svoj križ na ramo, nesé ga za Jezusam na Kalvárijo, de bow tudé za nim prúwl na nebewké Tabor, kjer bow poln vesela prepéval: „*Gospod! takej je dobro bité.*“

Je te je nebewké Oye ta križ nalóí, de per vsém svójim pouteném, pametném, zdéréném živleném le vendar védno bolehaw, in mar-

sektre texave tarpíw; o nekár preveq ne xaluj, ako par tém le bogabojeqe xivíw, ampak iméj védno vz spomínz beséde, kz jih je Jezus govoril, rekoq: „*Kdor hoye za menój prítz, naj zadéne svoj krix, in naj hode za menój!*“! Zadéne tédaj svoj krix na ramo, nesz ga za Jezusam na Kalvárijo, de bow tudz za nim prwz vz nebewkz Jeruzalem, kjer se da gledatz in vxivatz obliqje vz obliqje.

Če Bog prpustí, de te malovrédnz posvtnákz zanequjejo in preganajo, in tž gerde imena dajejo, in te hinavna imenujejo, zató ko sz przadujew po Jezusovzh naukHz svetó in bogabojeqe xivéte; o nekár preveq ne xaluj, ampak iméj védno vz spomínz beséde, kz jih je Jezus govoril, rekoq: „*Kdor hoye za menój prítz, naj zadéne svoj krix, in naj hode za menój!*“! Zadéne tédaj svoj krix na ramo, nesz ga za Jezusam na Kalvárijo, de bow tudz za nim prwz vz nebewko vesele med svetníke in angele.

Vsak kristjan, naj ima xé krix, kakorwzn hoye, vsak kristjan naj posluwa glas svojiga Zveliqarja: „*Kdor hoye za menój prítz, naj zadéne svoj krix, in naj hode za menój!*“ Naj tédaj vsak kristjan po nauke in zgledz Jezusovz storí, naj vzame krix na ramo, in naj ga vesel nese za Jezusam. Komur Bog tarpjene naloxí, nadloge in texave powle; naj jih prenawa potrpexlivo iz lubezne do Bogá. Kdor spozná, de je Bogá velikokrat razxalil, in de je kazne vrédz; naj sz we sam naloxí tarpjena, naj se zatajuje, in svoqe mesó zatira, naj

vzame križ pokore, in naj ga se spokornem sernam za Jezusam nosi. Takó naj nosi vsak svoj križ na goro Kalvárijo, in na gore Kalvárii naj križa samoga sebe, svoje pregréšno spajeno mesó, de se bo, ze Jezusam vred križan, tudz nebewke yastí per nem vdalexil.

Torej te, lubz Jezus! vse skupej prosimo, de nam pomagaj križ za tzbój na Kalvárijo nositi, ker se ga hotel ti iz lubezne do nas na Kalvárijo vlezti. Daj, de pod tém križem, ke nam ga ti nakladaw, vse svoje storjene gréhe zbrívemo in spokornò, in po smerti ze gore Kalvárije za tzbój pridemo vz nebewko veliystvo. Amen.

VII.

Jezus križan.

Kadar so bili parwla na mésto, ktero se imenuje mésto mertvawkeh gláv, so tam križala nega in dva hudodélnzka, enzga na desna, in enzga na léva strana. Luk. 23, 33.

Æalostna je podoba, vz ktere so preroké ob-lublenzga Mesija, Odrwenika in Zveliyarja svéta, Judam oznanovále. „Néma podobe, ne yastí,“ takó so preroké vz starem zavéte od ob-

lublenega Mesíja govorila, „néma podobe, ne yastí, vsa lepota je zginila z negovga obliqja. Od nog do glave né nqy zdravga na nem. Povsod so rane na nem in proge, ké néso obezane, ké jih nobena roka ne nqéla, in ole ne hladí. Negove roke so prebite, in od tisteh prebodene, kterém je tolzko dóbréga storil, které bž ga móglé bol ko drugé lubité. Vés je obnemagal, vés je slab in poln boleqín, zanzeyeván, ponízan in zverzek ludi; bol podobén je qervu kakor qlóvéku; zasramován, zasmehován in preklinan je. Pa per vsém tém je kroták in pohlevén; ne odprè svøjih ust kakor ovna, ké se vž mesníno péle, in ko jagne, ké molqí pred nim, které ga stríxe.“

Glejte, lubé kristjane! takó so od Bogá razsvtlené preroké oblublenega Mesíja, Održeníka in Zveliqarja svatá, vž starém zavéte popisovála. In kakó na tanko se je vse to nad Jezusam Kristusam spolnilo! — Veliko negovga tarpelena sém vam æ pred oqí postavil, in dans vas we na Kalvárijo, na mésto mertvaqkéh glav, popelem, de bote vídila, kolékan je Jezus tudé tukej we za nas tarpel. Na górz Kalvárii bote we le prav spoznala, kakó na tanko se je vse nad Jezusam Kristusam spolnilo, kar so vž starém zavéte preroké od oblublenega Mesíja prerokovála. O, de bž paq pørgodbo Jezusove smérte takó zvestó posluvala, in sž jo takó globoko vž svøje sèrqa vtisnila, de bž vž nžh lép sad poboænosté obrodila!

Okolz devete ure pred poldnam so bili Jezusa na Kalvárijo perpelalz. Na Kalvárii stoji zdé Jezus, on nedolano Jagne Bøæje, in pred nim lexí kriæ na tléh, na kterem ima on umorjèn bitz. Pitz mu ponudzjo vina zø grenko miro in xelyem naméwanaga. Sz to pijáyo so mámila tiste, ktere so kriæalz, de néso smertnih boleyn prehudó yutilz. Jezus pokuse to pijáyo, pa je ne pije, nazaj jo je dal; zakaj per lépam zavédz in per vse brihtnostz je hotel tarpétz in umrétz, de we do zadnega pojmlaja dobro déla. Zdé mu oblaýilo zø raztepenzga xivota potegnejo, na ktero so se bile rane æe nekolzko persuwile; in per téj priyæ se mu hraste po xivótz oderó, in rane se ponove. Zdé Jezusa nazzga znak na kriæ dénejo, ktez je we zmirej na tléh bil. In zdé — oh, molímo jo, molímo negovo neizreyeno lubezn do nas! — zdé mu zø vørvní roke in noge po kriæ raztegújejo, æe mu jih zø ostræmæ æzblz predirajo, æe mu jih sz kladvæ na kriæ perbijajo; æe lubzga Jezusa kriæajo. — O neizreyena lubezn Bøæja! Nas gréwnæke odréwitez Bog svøjimu lastnæmu Sínu ne perzanese! O lubeznivz Gospod Jezus Kristus! kakó te moremo za to tolzkwono dobroto zahvalitez, de sz se za nas dal kriæatz? Ko bz tudz ves yas svøjiga æivlena druzzga ne délala, kakor te védno iz vse moýí in na vs glas yestiliz in hvaliliz; bz te vønder za tolzkwono dobroto ne møglz zadostz zahvalitez.

Kedar so bili Jezusa æe na kriæ perbile, vzdvignejo kriæ od tal, in ga po kønnez za-

sade vž jamo, ktera je bila za križ se pripravljena. Po tém pa tudž una dva hudodélníka križajo, enega na desníne, enega na levíne. — Takó visí zdé Sin Bøxi med nebam in med zemlo vž sréde dvéh hudodélníkov, kakor de be on nar veče hudodélník bil, in negova draga kri teče iz prebitih xil na tla. Ta grozna krivína je bila tadej hvala za vse tolike dobrote, kž jih je Judam skazoval. Pa vž sréde téh neznanih bolečin in med tolikoma grenkoma grenkotama je lubeznivž Jezus ve svoje oči vž nebó obrnil in djal: „*Oče, odpuste jim; sej ne vedó, kaj déljajo!*“

Jezus visí zdé vž neznanih bolečinah na visónem križu, ž okerváveno trnevo krono na glavž, in vž bléd in vpaden vž obraz, in po vsem živóte raztepen in razmesarjen. Bol in bol so xžble rane razganale, bol in bol se rane razbolujejo, in negova nedolžna kri ve žmirej nre na gréune tla. Vse se tare od lidí okole križa, vse imajo na križ obrnene oči vž razpetžga Jezusa.

Duhovné, pismouké, farizeji so zdé prežetno pod križ stopile; žasmehújejo Jezusa, in se mu pačejo. „Drugem je pomagal,“ so djale, „sež pa ne more. Če je réš Sin Bøxi in kral Judovské, naj vpričo nas se križa stopž, in bomo verovalé van. Védno je vž Bogá svoje župane stavil; zdé naj ga réwe, če je negov prelubž Sin. Sej je djal in djal: Bøxi Sin szm.“ — Veliko družeh mémo križa hodejoužh Judov je ravno takó Jezusa klelo; glave so žmajevale, in vž Jezusa so na križ vpilž: „Dete,

dete! kakó Bøxji tempel podiraw, in vè tréh dnéh spet postavæw! Sam sebz pomagaj, sam sebz, in sè krixa stopæ, ye sè Sin Bøxji!“ — Tude vojake Jezusa zasramujejo. Hodile so, in mu jeszha ponujajo, rekoq: „Çe sè kral in Odræweník Judov, sam sebe réwæ!“ — Tude lévè hudodélnæk Jezusa zasramuje in preklina. „Çe sè Kristus ti,“ se je van paqil, „sam sebz pomagaj in nama, kè sva sè tæbój vred krixa-na!“ Desne hudodélnæk pa ga je svaril, in mu reye: „De se tude ti Bogá ne bojiw, kè sè ravno vè takæm! In pa nama se po pravinq godí; playílo le prejemava, ktero gre najnem délam. Ta pa né nøy hudæga storil.“ Pøtlej pa we Jezusu reye, væs skæsán svøjih gréhov in æalostæn svøjih hudobij: „Gospod, spomne se mene, kèdar pridew vè svøje kralestvo!“ Jezus, ktere se je do zadnæga pojemleja spokornæm gréwnækam prijatla skazovál, mu reye: „*Gotovo, tæ povém, we dans bow æe menój vè raji.*“

Takó so zanæyeválæ Jezusa æe na kriæ razpetæga, takó so ga zasramoválæ, takó oponawalæ negovæ kauji sovraænækæ. Jezusovæ prijatlæ pa sè ne upajo iz strahú pred Judæ do kriæa pritæ, le deleq okolæ so svøjiga kriæanæga Uçeníka in Oçeta obæaloválæ in objokoválæ. Le Marija, Jezusova matæ, in Marija Kleofova, nena sestra, in Marija Magdalena, in æmed apostælnov edinq prelubæ Joan se néso dalæ æe nobeno ræyjó ostrawitæ; prav na Kalvárijo so Jezusa sprémilæ, in ædé stoje te ævéste lubeæznive duwe, prav kakor britke podobe, pod kriæem, in sè kolekæm usmilenem de so vè Jezusa vè tém

stanz in vž téh bolečinah pogledovále, kdo premore to izrečt! Negrovz materz zlastz — kjé namržy je kej yez materzno lubezən? — negovz materz se godí, kakor bz ji vž obé strani ostar mey sžrŋe rézal. Jezus, ko jih sz krixa vidz takó enzga pžr drugem statz, poln mile otroyje lubeznz pžrvzy vž svøjo mater pogleda, in ji zž oymí migne vž Joana, in reye zž umirajoyem glasam: „*Xena, glej, tvoj sin!*“ Vsz lubezniv pøtlej vž Joana pogleda, in mu vž Marijo migne, rekoj: „*Glej, tvøja mater!*“

Med tém je Jezus zž tri ure na krixe previsel, in opoldne je zž, kar na enkrat solnŋe otžmní, strauna tžma je nastopila, in vso dzxelo pokrije, in ŋéle tri ure je zemla in nebó vž noyž in tžmž. Vsz Jezusovz zasmžhovávŋz so se prestrawilz in umolknilz. Kakor vž zemlo vzidano je ludstvo prestraweno stalo, kakor pred hudem vremenam, in gleda, kaj bo. Tudz Jezus je moljal. Vszem je bila to strauna tihøta! Jezus je bil vž ta yas vž grøznzh bolečinah, neskønyne tezave ga sprehajajo. Oh, to so bile za Jezusa tri straune, britke ure! Vse tžrplene, kar ga je ylovéku mogoye, mu je po Bøxjim modžem sklepe dano poskúsitž. Ob tréh popoldne, kdždar negovo tžrplene do verha pžrkípí, je Jezus pžrseryno in sz prelubem zaupanem zamølil pžrvz kønž 21. Davidovzga psalma, sz kteržm je David veliko sto lét prej vse to prerokovál, kar Jezus zždé tžrpí. Na glas je torej Jezus ta psalm zamølil, de Jude opomnz, kakó zždé samí Davidovo prerokováne spolnujejo. Rekal je po hebrejsko zž

oyúmi protě nebesam oběrnemem: „*Eli! Eli! lama sabaktani?*“ kar se pravě po kransko: „*Moj Bog! moj Bog! zakaj me zapuščaw?*“ In prav zdě je začela tãma minovatě.

In glejte tãrdovratnost zarjavleněh grěwněkov! Komej se je nebó nekolěko spet razsvětlilo, kmalě začnejo spet sovračněkě Jezusa uklinatě in zasramovatě. Ker je Jezus kě nebečskemu Očetu zě besědo „*Eli! Eli!*“ klinjal, so nekterě okolě krixa te besěde iz neumnostě, alě pa we bėrx iz hudobije nalauč na robe sliwalě, in so djalě: „*Poslušajte, preroka Elija kliče!*“ Drugě so djalě, in se posmėhújejo: „*Čakajte! bomo le vidilě, alě pride Elija, de ga bo snel!*“ — Viděte, ljubě moji! takó le imajo we smėh zě Jezusovemě zđihleji, kě se mu iz toľekan boleče duwe pėrglasějo.

Ker je Jezus věděl, de je vse spolneno, kar je bilo od negovčga tãrpłena in od negove smertě prerokovãnčga, le nčkej svetčga pisma we ne, je pōtlej na glas zavpil: „*Čėjin sem!*“ Kmalě bliz krixa je bil jesčh vč posodč. En vojak teče, včame gobo, jo zě jesčham napojí, na tčrst natakne, in jo Jezusu kě ustam pomolí, de pije. — Pač revn ohladlej je bil to za Jezusa pčr takó xgočč xėji! We kak pōxirčk mčrčzle vode ga ne zãdėne! Pa sč tčm se je mčsto svetčga pisma spolnilo, kč pravě: „*Vč moji xėji so me zě jesčham pojilč.*“

Ko je Jezus jesčha zavpil, je zě velikem, tãrdnem glasam zavpil: „*Dokonyano je!*“ In predn zãdněč povčzame, reče we: „*Oče! vč*

tvøje roke zroyim svojo duwo.“ Ko je to izgovoril, je glavo nagnil, in umarł. —

In glejte, zemlja se zaupne trestø, skale pokajo, grobje se odpirajo, in zagrinålo, ki je v Jeruzalemskem tempelju pred presvetimjem viselo, se od vrha do tal po srède prepara. Stotnik, kterø je zavržen krixa stal, in za lastnamø oqmí vse to vidil, je na glas Bogú yast dal, na glas zavpije: „Gotovo, ta yløvøk je bil praviyøn, je bil Bøxji Sin!“ Tude v vojake, kterø so bili s stotnikam vred par krixa na straxø, je veløk strah udaril, kedar so vse to vidilø, zlastø pa zemlo pod srbøj se gibalø yutilø, in peyévje okolø na kùp hrumétø sliwalø. Vø en glas s stotnikam vsø prestrawenø rekó: „Gotovo, gotovo! Bøxji Sin je bil to!“ In vse ljudstvo, ki je bilo gledat prwlo, in ki je vidilo, kaj se godí, je s trepetånem na persø tarkalo, in molye se razide.

Kedar so Jezusa mertvøga vidilø, mu je eden vojakov s sulønø sernø prebodøl, in kri in voda se mu je iz sernø ulila. — Takó, ljub moji! je Jezus konyål svoje xivlene. Zaperte so zdé negove prijazne oyi, ktere néso moøle nekjer brez usmilena nadloge in texave viditø; umolknile so zdé negove rsníyne usta, ki so toliko lépsz naukov oznanovåle; raztegnene so zdé po krixa negove roke, iz kterøh je toliko dobrót med ljudi prwlo; prederte so zdé negove noge, ki so ga tolikokrat ki revexem in bolnikam nesle; prebodeno je negovo predrago sernø, ktero je tolikokrat nad tædovratnostjo gréwnøkov xalovålo; blédo, mærzlo in tæ-

do je njegovo sveto truplo, ktero je bilo resnično prava tempel Bozji!

Alz kaj, ko bi bil naw Odrzwenik se tém se vse preterpel! kaj, ko bi bilo njegovo trplene se dokončano! Pa — oh, zalostno resnično vam moram povédati! — Jezusovo trplene we dan danawne gréwnzke ponavljajo. Pa nekár se ne yudite, ko pravem, de gréwnzke Jezusovo trplene ponavljajo. To resnično nam spričuje sveto pismo, in jo spričujejo svete rerkvene učeniki. In pa tudz nawa pamet nam se nekolzko pokaze, de gréwnzke Jezusovo trplene ponavljajo. Le pomislite nekolzko Jezusovzga trplena, in kmale bote spoznale, de ga gréwnzke ponavla.

Vz Jezusovzém trplenz najdete, de ga je negov apostel Juda zapustil, in se podál na stran negovzih sovraznekov. In kaj stori gréwnzke, kdard grawí, družzga, kakor de zapustí Jezusa, kterzmu je per svetém kerstz zvestobo persegal, in se obrne na hudičevu stran? — Vz Jezusovzém trplenz najdete, de so ga briče in vojake na Olske Goro zvezale. In kaj stori gréwnzke, kdard grawí, družzga, kakor de Jezusa zveze? Zató je govoril se kraljev prerok David vz Jezusovzém imenz: „*Vervi gréwnzke so me zvezale.*“ — Vz Jezusovzém trplenz najdete, de je bil Jezus zanečeván, zasmehován in zasramován. In kaj stori gréwnzke, kdard grawí, družzga, kakor de zanečuje, zasmehuje in zasramuje Jezusa, ker zameče negove nauke, zavrzče negove zglede, in sramoto déla negovzmu evangelju? — Vz Jezusovzém trplenz najdete, de je Judovsko ljudstvo

hudodélskzga Barába raji hotlo ko nedolænzga Jezusa. In kaj storí gréwnæk, kedar grawí, družzga, kakor de raji hoye hudodélskzga Barába ko nedolænzga Jezusa, ker ima raji napùh in prevzetnost ko poniænnost in pohlevnost, raji nesramnost in neyistost ko sramoælivost in yistost, raji poxréwnost in pijánost ko zmernost in tréznost, raji gréh ko yednost, raji hudobijo ko dobre déla? — Vz Jezusovem tærp.lenz najdete, de je bil Jezus biyan. In kaj storí gréwnæk, kedar grawí, družzga, kakor de Jezusa biya? Zató pravz svete Avgwtin: „*Kakor je bil Jezus nékzdej od Judov biyan, takó ga zdé gréwnæke zæ gréhe biyajo.*“ — Vz Jezusovem tærp.lenz najdete, de je bil Jezus se tærnem kronan. In kaj storí gréwnæk, kedar grawí, družzga, kakor de Jezusa se tærnem krona? Zató pravz Hugon: „*Hade misle, gréwne xele so tærne za Jezusa.*“ — Vz Jezusovem tærp.lenz najdete, de je bil Jezus krixan. In kaj storí gréwnæk, kedar grawí, družzga, kakor de Jezusa krixæ? Zató pravz svete apostel Pavel: „*Gréwnæke Jezusa vnovzuy krixajo.*“

Kdor je tædej grawíl, je Sinú Bæxjiga vnovzuy krixal; in kdor bo vz prihodne we grawíl, bo Jezusovo tærp.lene spet ponavlal, in ravno takó zæ Jezusam délal, kakor so nékzdej Judje zæ Jezusam délalz. Alz kaj govorím? Bog hotel, de bæ kristjanz Judov vz hudobii ne presoglz, in vz grozovítnostz ne premagale! Pa zæ xalostnem sernam vam moram povédatz, de so hudobnz kristjanz zæ Jezusam bol neusmilenz, kakor se æ' nim Judje bili. Zakaj ko so Judje vidilz Jezusa razbiyanzga, krixanzga, mærtvz-

ga, so vrgle neusmileno oročeje že rok; aš gréwnék ne storí takó, on divjá we nad Jezusovo razbodeno glavo, nad negovzme raztegnenemz ude, nad negovzme xé umorjenemz truplam, in vse trplene, vse rane mu že gréha ponoví. O hudobija! o neusmilene! Aš je vnder mogoye, de more kristjan takó neusmileno ravnáts že Jezusam, ktere je iz lubezne do nega na križe umerl? Po vsz praviže se tadej Jezus po svetem Avguwtine pertoxe, in prave: „*Bakaj tewew, gréwna dawa! ve svøjim sernye texji krix žame, kakor je bil Judovske? Na Judovskem križe, na kterem sem umerl, sem imel vsaj to tolaxbo, de bo moja smert ve žveliyane sveta; ale kákowen tolaxlej morem iméte na tém križe, na kterega me ti že gréham perbijew?*“ Po praviže se Jezus po svetem Bernardže pertoxe, ko gréwnéka takó le ogovorí: „*Ale nésem we zadoste zavolo tebe ranen? Bakaj me we ti rano na rano nakladaw? Oh, rane, ké so me jih Judje storile, veliko loxej prenawam, ko rane, ktere me ti že gréha délaw! Poglej vnder, o ylóvek, kaj žate terpim! Tebe to reyem, ké žate umiram, tebe reyem: Poglej, kaj žate terpim; poglej xeb.le, ké so me prevrtale! Takó velike ko so moje telesne boleyine, je le vnder britkost mojiga duha we vcyž, ker skuwam tvojo nehvalcxnost.*“ Komú, kristjanž moji! bž to ké serny ne wlo? Kdo bž gréha ne sovrazil, ker se x' nim Jezusovo trplene ponavla?

O, de bž se pay ve to míslilo ve unž hiwž, kjer né družega, kakor prepír, ježa, so-

vrautvo, preganane in preklineváne! De b2 se pa2 v2 to míslilo v2 un2 tovarwíi, kjer né dru-
z2ga, kakor opravláne, kvantáne, pohujwane,
nesramnost2 in neyistost2! De b2 se pa2 v2 to
míslilo p2r un2 prodáji in kupyíi, kjer né dru-
z2ga, kakor lax in gol2fija!

Kristjan, ti vid2w zate zapleván2ga, raz-
biyan2ga, s2 t2rnem kronan2ga, na kri2 razpe-
t2ga Jezusa, in v2nd2r we gr2wíw! Jezus je na
kri22 umorj2n, umorj2n zavolo tebe; pa oh,
to t2 we né zad2st2! Negova 2e prelita kri ne
more p2r teb2 we pogasit2 2gna jeze, sovra-
wtva in neyistost2; ampak vnov2y ga we 22r-
pin2w. Jezus je 2e v2s razmes2rjen, pa ti ga
ho2ew v2nd2r we bol razmesarit2; Jezus je 2e
od glave do nog v2s v2 ranah, in ti mu jih
ho2ew we ve2 naredit2. O, 2e je bila Jezu-
sova kri 2e nad Jud2 tak2 te2ka, ko v2nd2r
Jezusa néso sv2jiga Bog2 spozn22, kakor ga
mi spoznamo; kol2kowno B22je prekletstvo s2
we le kristjan2 na glavo nakopávajo, ako z2 gré-
h2 Jezusa vnov2y kri2ajo, ker oní Jezusa sv2-
jiga Odr2weníka spoznajo, in z2 jeziki2m mo-
l2jo! Judje so takrat Jezusa mu2il2, ko je v2
2lov2w2k2 postav2 po zeml2 hodil, in se hot2l
nebe2k2mu O2etu v2 odr2wéne sv2t2 darov2t2;
kristjan2 ga mu22jo, ko je 2e v2 sv2ji nebe2k2
2ast2. *Judje so ga zanyev22, prav2 sv2t2 Av-
guwtin, ko je v2 2lov2w2k2 postav2 na kri22
visel; nasprot2 pa ga hud2bn2 kristjan2 zana-
yújejo, in vnov2y kri2ajo, ko 2e s2di v2 B2-
2jim kral2stv2 na desni2 sv2jiga O2eta.*

Gorjè tadej hudobnem kristjanam, ktere
 sz svøjime hudobijame Jezusovo trplene po-
 navlajo! Zgubleno bo nad nime vse Jezusovo
 trplene, ye vz tém æalostnem stanø svøje æiv-
 lene sklenejo. Kristjane, lubø kristjane! kte-
 re tolskokrat brez strahú vz gréh pervolite, kjé
 bote ob smertne urø vz svøjih duvneø teævah
 pomoye in tolaxbe iskale? Ale per svøjih gré-
 vneø tovaruø in tovaruinaø? O, zaston bote
 obrayalø ovi okolø sebe, de bæ kterøga zagle-
 dale! Nobenøga ne bo, de bæ vas potolaxil vz
 zadneø duvneø britkostø. In ko bæ tudø okolø
 vave postele jokale, bæ te solze za vas ne imé-
 le ney tolaxbe, ampak we bol bæ vam sernø
 ranile. Ale per poboænø kristjanø? O, pa tu-
 de ti vam ne bodo moøle nobene tolaxbe dati!
 Ale morebitø per kriæanem Jezusø? Dala se vam
 bo morebitø podoba kriæanøga Jezusa vz roke,
 ktere je na smertne postele edine prijatel bo-
 gabojeyø kristjanov in edine tolaxnek skesaneø
 in spokornø grévneøkov, kakor je bil na kriæ to-
 laxnek desnøga skesaneøga razbojnøka Digma; ale
 kakovno zaupane bote moøle vi vz kriæanøga
 Jezusa postavite, ye bote do zadne bolèzne vz
 gréhø æivéle? Kakó bote moøle upate per Je-
 zusø milost zadobite, ker se bote per pogledø
 vz kriæanøga Jezusa spómnilø, de ste negovo
 kri æe nogame teptale? Kakó bote moøle upate
 per Jezusø milost zadobite, ye vam per pogle-
 de vz kriæanøga Jezusa vera in vést poreyete:
 „Poglej, o grévnek! kriæanøga Jezusa, kterøga
 sz tolskokrat sz svøjime pregrèhamø vnovøy kri-

zal“? Alz bo tadej mogoye par tém oqitanz na smertnè postelz vz Jezusa zaupane imétz?

Kdor tadej med vamz qutè, de ima sz kàkem smertnem gréham obloxeno vést; o naj nekár ne odlawa od dne do dne spreobèrnitz se, de mu ne bo zmankalo qasa, vole alz pa milostz Bøxje zajetè drugáyno, bogabojeqe xivlene, temuq posnema naj stotnèka, vojakè in vse tiste, kterz so par Jezusovz smertz spoznalez, de je on rèsniyno Sin Bøxji, in so torej polnè kesána nad gréhè na svøje gréwne pèrsz tarkalez! Takó naj storí vsak, qe mu kak smertnè gréh vést texí, in naj gre vprawat Bøxjiga naméstnèka, kaj mu je storitz, de bz we Bøxjo prijaznost dosegl, ker je za gréham Jezusa vnovzuy kriзал.

Pridzite tadej, gréwnèkè, gréwnèqe! pridzite na Kalvárijo, ustopíte se pod krixa, na kterém je Jezus za vas krixa; premiwlujte ga zaplevánzga, razmesárjenzga, kèrvavzga, mèrtvzga; premiwlujte petere kèrvave rane Jezusove, namzuy predzrte roke, prevzrtane noge in prebodedo sèrqe. To premiwleváne vas bo opomineválo kè sèrynemu usmilenu do Jezusa, in pèrganalo kè spreobèrnenu, de ne bote vz prihodne vez negovzga tèrplena ponav.lalz. Ne hodíte pred sz Kalvárije spod Jezusovzga krixa, dokler svøjih pregréh ne prekolnete, svøje tozkowne nehvalexnostz do Jezusa ne objokate, in rèsniyno ne sklenete vz prihodne na tanko po Jezusovzè naukezè xivétz.

Ti pa, za me in za moqe posluwavnè zaklano nedolèno Jagne Bøxje, usmilenz Jezus!

bodž nam revnem gréwnžkam mílostiv, usmíle se nas, zanesž nam. Sej spoznamo, de smo krívž tvøjiga tårplena, prelivana tvøje svete kerví, krívž tvøje britke smértž: pa žal nam je zdé, vz sårnje nas bolí in peče, de smo æ tolekokrat tvøje tårplene ponovíle; in pårpravlenž smo po svøji močž playevátž, kar smo zadolžíle. Odvèrnž tædej, krixanz Jezus! svøje očí od naužh pregréh, in daj nam najtž mílost vz tvøjih svetžh peteržh ranah. Sej zavolo nas na krixž visíw, zavolo nas so tvøje roke in noge žž ostrèmž æblž prederte, zavolo nas je tvøje sårnje sž sulžno prebodeno, zavolo nas je tekla tvøja kri; operž nas tædej æ' no od vsžh pregréh. Nedolžanz, spokornèkž, gréwnèkž, vsž kličejo vz te, sladkž Jezus! íčejo pod tvøjim krixem mílostž in pomočž; o, usliwž jih!

O svete krix, krix naužga Žveliyarja, zastava naužga odrèwèna! bodž qeuyèn, bodž nam moč vz skuwnávah, tolažba vz žalostž, pårbž-æálèuje ob smértžž urž, de nas Jezus po teba sprejme vz nebewko vesele, vz veselo družbo angelov in svetnikov, kž nas je na teba véynžga pogublèna odrèwil. Amen.

VIII.

Kaj nas Jezusovo trpljenje uči.

O vi vsa, ka mémo greste po pota, postojte in poglejte, ala je bolečina, kakoruna je moja bolečina. Xalna pészm Jer. 1, 12.

Spolnilo se je, kar so preroké vz starém zavéts prerokováls; zgodilo se je, qesar je hudobna tãrdovratnost Judovskéh duhovnov in farizejev toľkan xeléla. Jezus Kristus, kã sã je toľkan perzadjal kraljestvo nevédnosti in zmot razdréts, in ludi uqits prave pobožnosti; on, kã je takó nedolãno xivel, de je smel svoje nar huji sovražneke nagovorits, de naj ga le enega gréha prepriqajo, qe morejo; on, kã je povsod, kamor se je podál, le dobrote med ludi dëlil; on, kã je bil qe ubožeh, zdravnik bolneh, in tolažnek skãsãneh gréwnëkov; on, kã je bil oblublens Mesija in Odræwenik in Sin xivzga Bogá; — on je bil rës med hudodélnëke wtët, je bil rës na križã umorjën, in visí med dvéma razbojnekama na sramotnem léss križã mertev.

Med vszã Jezusovã pergodbamã je negova smert nar veqã pergodba. Per negovã smertã je nebó in zemlo, takó rekoq, grøza obwla: solnqe zakrije obliqje, nebó se zã xalostjo prevléqe; zemla se gible, strah prele-

tuje vse stvari, in tudi divjanske srna opade. In kakor je nekdeje ope par smert svojiga sina oblayla pretergoval, tudi Bog zde par Jezusa, svojiga ljubega Sina, smert takó ravná; zakaj Bog je zagrinálo vz Jeruzalemskem tempelne pred presvetiujem, kjer je bil on vpriuzn ue- uen, na dvoje preparal.

Rés veliko, neizreyeno veliko je mogel Je- zus za nas trpétz, de nas je sz svojim trp.le- nem od pogublena révil, in de je za nawe hu- dobije Bøxji pravine zadøstil. O vi vse, kè greste mémo britke podobe po potz, postojte in poglejte, alz je kjé taka boleyna, kakorwne so Jezusove bile, in premislzte ob kratkém Je- zusovo trp.lene! In bote dobilz vz nem veliko potrebnz naukø za svoje xiv.lene. Iz téga kønna vas dans we enkrat povabz na goro Kalvárijo. Ustopilz se homo pod sramøtnz kriç, na kterém Jezus mærtv visí, ogledovalz homo zè oymí vere negove kævave rane, in po- sluwalz tiste lépe nauke, kè nam jih Jezusovo trp- plene daje. Kaj nas tædej Jezusovo trp.lene uyí?

Na to kratko vpravane szm sz vam na- ménil odgovoritz vz sklep létawnz postnz pri- dzg, vz kterz szm vam ob kratkém Jezusovo trp.lene popisoval. Predz pa zaqnem, prosz, de se parpravzete kè zvéstemu posluwanu.

1) Jezusovo trp.lene nas uyí, de nas Jezus Kristus neizreyeno ljubz. Sz yém bz bil paq mogel Jezus bole pokazatz, kolz-

kan de nas lubę, kakor ravno se tém, de je hotel za nas tolskan tarpéts, in na sramotnem lése krixa kakor hudodélnék umréts? *Nehye*, prave Jezus, *néma veyę lubęznę, kakor je ta, ye kdo svøje xiv.lene da za svøje prijatle.* Jezus je pa nêlò za svøje sovraxnęke tarpel, in xiv.lene dal. Zakaj gréh je Bøxje sovrautvo, in vsak gréwnék je Bøxji sovraxnék; in predn je Jezus tarpel, smo bili vse gréwnęke, ker smo izvirnę gréh nad sêbój iméts, in torej vse Bøxji sovraxnęke. Ye je tãdej po Jezusovęh besédah xę to velika lubęzn, de kdo za svøje prijatle umérje; kolękouna je we le Jezusova lubęzn do nas, ker je on za nas svøje sovraxnęke umér! Vse boleqine, kę jih je Jezus prestal, nam na glas govore in pravzjo: „Glej, ylvęk, kolękan te Jezus lubę!“ Jezus je bil xalostn do smértę, in je od duwnęh britkost kervav pot potíl, ker nas lubę; Jezus je bil zdan, in po hudodélnękovo vjet, ker nas lubę; Jezus je bil po krivo toxn, in za uhó udarjen, ker nas lubę; Jezus je bil biyan, in se ternem kronan, ker nas lubę; Jezus je bil po krivo vę smert obsojen in kriخان, ker nas lubę. O, le vę negovęm veliqastvę se ga mislęmo, kę ga je imel pęr svøjim Oqetę pred zaqetkam svétá, in vę kakorwnęm se je bil na Taborskę gørę perkazal, vę vę luqę in svétlóstę in vę nebękę lępøts med Mojzesam in Elijem; in zdé ga pa tukej na Kalvárii poglejmo med dvęma razbojnękama, zasmęhovánęga in zasramovánęga, se tarnevo krono na glavę, negov obraz vę kervę in plunkęh, in negove dobrót-

live roke in noge za ostrame xzble predarte, in vse negov xivot vz karvz in ranah, in vse to iz ljubezne do nas, de nas je odrévil: ale ne vpije vse to na glas, de nas Jezus neizreyeno lubz?

Pa ktera ylovénke jezík vam more dopovédate Jezusovo ljubzen do nas? Odprz se pekél pod nauzma nogama, in pridate ven, vi zavrxene angela! vi bote mojim posluwavnjam bol dopovédate, kolékan nas Jezus lubz, kakor jim jaz zamorem dopovédate. Zakaj vi ste bili veliko imenitnawe stvarí Bøxje ko mi, in le prevzele ste se bili zavolo te svoje imenitnostz, in naz vey milostz né bilo za vas, zavrxene ste bili prenej vz pekél na vékoma; mi pa smo vz prvzh starvzh grawíle, in Bog nas né udáril, ampak — o neizreyena ljubzen! — nebesa se odpró, Jezus Kristus pride na zemlo, in on pretzrpí tiste kaznz ale wtrafenge, ké bz jih mi moglé vz pekél vékoma tertzé.

O kristjanz moji! kaj homo vzdar Jezusu za to tolékowno ljubzen povzrnile? Naz drugzga kakor to, kar on od nas hoje; sej to né veliko. Jezus hoje od nas, de mu pokorzno skazujmo, in vse negove nauke vselej na tanko in rade spolnujmo; in vidate, tudz to hoje on od nas samo zavolo téga, ker dobro zé namz mislé, in le nauzga zveliyana, le nawe yasne in véyne sreje xelí, in drugzga noye in ne iyé. In takó kamnenzh sern, mislam, ne homo iméle, de bz Jezusa ne lubíle, ktera nas je tolékan lubil; sej nam je xé perrojeno, de svoje dobrotnzke lubzmo, in kdo je naw veyz dobrotnék ko Jezus Kristus?

2) Jezusovo trpjenje nam v drugy pokazje, kakó imenitna in kolzkan de je vrédna nawa duwa vz Bøxjih oqéh. Ako hojew védatz, kerujanska duwa! kolzkan de sz vz Bøxjih oqéh vrédna; poglej, za ktero qéno de sz odkuplena. Le kri Jezusova, ne srebró, ne zlató, ne bogastvo vszga svtá, le kri nedolznzga Jagneta Bøxjiga te je odkupila od véqnzga pogublena. Bog je bil zate zanzqeván, zapleván, in sz pestmí bit; Bog je bil zate razbiqan, in sz ternem kronan; Bog je zate tekz krix na Kalvárijo nesl; Bog je bil zate na krix raztegnen. Glej, tozkan sz ti vz Bøxjih oqéh vrédna!

Alz — oh slzpotá, vrédna krvavzh solz! — kakó zanikerno, kakó malo nekterz kristjanz za svøjo duwo skzrbe! Jezus je hotel grozovitno veliko pretzrpéts, in grenko smzt na krixx prestatz, de je tvøjo duwo, moj lubz kristjan! od pzkla odkupil; kolzko pa ti storíw, de bz jo ohranil vz véqno xivlene? — Jezus je hotel od vszh ludí zapuqèn, zanzqeván, zasramován bitz, de bz tvøjo duwo odréwil in zveliqal; ti pa svøjo duwo zapravlaw sz tém, de se raji Bogú ko ludém zamerzw, de se navezújew na pzrliznene in zapelive prijatle in prijatlzqe, de vz hudzh, pregréwnzh, nesramnzh rzqéh nzh volo spolnujew, de vz nzh druqenz prepovédanzga vesela in gréwnzh kratkouasov iupew. To je tvøja hvala, de te je Jezus od pzkla sz svøjo smztjo odkupil! — Jezus je hotel revzn in ubog bitz, de né imel svøje sz ternem ranene glave kam na svøje naslonitz,

zató de bž bil tvøjo duwo otel iz pekla, in jo vž nebeszh obogatil: ti pa prodajaw svøjo duwo za minlivo pozemzlsko premozene, za ktero toľkan skerbíw, de za svøjo duwo skerbéte ne utegaew; rad zamudiw ob nedélah sluæbo Bøxjo in Bøxjo besédo, de le kej qasnęga dobiqka pærdobíw, kteręga sz nabiraw ne le po powtenzh potah, ampak tudz po krivínę, tudz zę golęfijo, tudz sz tatvino, deszravno tž po smertž ne bo nęq pomagat. To ję tvøja hvala, de te je Jezus sz svøjo smertjo od pogublena révil! — O neumzrlive duwe! duwe po Bøxji podobz stvarjene, zę Jezusovo kęrvjó odkuplene, in vž nebewko kralestvo naménene! spoznajte vęnder kędej, kakó imenitne in kolekan de ste vž Bøxjih oųéh vrédne, ker vas je hotel Jezus takó drago iz hudięeve oblasti odkupitž. Spomnate se veykrat svøje velike imenitnostž in drage odkupuęne, in varęjte se, de ne bote svøje imenitnostž sz kakęm gręham oma-dexale in ognusile. Na vsake britke podobz Jezusovz je zę nezbrisenęma qerkamę zapisano: „Glej, kęruęanska duwa, toľkan sz ti vrédna in imenitna!“

3) Jezusovo tærpene nam vtretjię pred oųí postavz hudøbo in ostudnost vsaęęga smertnęga gręha in grøzno ostróst Bø-xje pravine. De je gręh kej hudęga, nam sęęer æ lastna vést pravz. æ per kakęm majh-nem pregrękwz nam kri vž obraz stopz, in le perpovzdvóatž sliwatž hudo pregręho nas grøza obide, qe nésmo æ popolnama skaxenz in spridenz. In pekël, kę ga gręwnęk vž lastnęm sęr-

ηε nose, je strawn, de nηy strawnéjwzga na svétz; qerv, kε gréwnzka, kamor kolz gre, sprém.la in grize, je hud, de nηy hujwzga na zem.lz. Solze zapeláne nedolxnostz, nepokóji po hiwah, ubowtvo zaprav.lívηa, ogneno okó togotnexa, zelenz obraz nevouplívηa, gola kost in koxa in prezgodna smért neqistnzka, vse to nam po svétz okrog nas vsak dan napovzdúje, kakó kej hudzga de je gréh. Izgnane naweh pεrvzη starwev iz raja, vsolnz potòp ob Noetovzm qasz, oqzη spod neba na Sodomo in Gomoro, in we neizreyeno veliko družzη strawnzη pεrgodzηb spriqujejo, kakó kej strawnzga de je gréh, in kakó de je ostra praviηa Bøxja! In vnzdr kaj je vse to, qe pomislzmo, de je gréh takó strawn, de sam vszgamogóqnz in vszgavédnz Bog né imel zε nηqemεr drugzηm strawnzη nastopkov gréha zbrízatz, kakor sz smértjo svøjiga edinzga Sinú! Le sz smértjo Bøxjiga Sinú je bilo mogoye gréh poprávitz. O ostróst razxalene praviηe Bøxje, in o strawna hudøba pregréhe, kε je Bøxjo praviηo takó razdraxila qez nedolxnzga Jezusa zavolo téga, ker se je en poróka storil za nawe gréhe! *Zavolo nawe hudobije je bil Jezus ranen, prave prerok Izaija, in udarjen zavolo naweh pregréh.* Torej pa vpije tudz svetz Bernard in prave: „*Spoznáj, o qløvøk! kakó nevarne so bile tvoje rane, kε jih je bil gréh storil, ker je mogel Jezus ranen bitz, de tε jih je ozdrávil.*“

O qløvøk, zanikernz qløvøk! vzemz sz vnzdr kεdej kε serηu, kakó kej strawnzga de je gréh, ker je moglo Jezusovo teló od glave do

nog raneno bitz, de smo od gréha réwenz. Spoznáj vnder kadej, ti pregréwnz jezik! hudobijo svøjiga opravlána, pohujw.livzh pogóvorov, zalublenzh pészem, nesramnzh norqij. Spoznáj vnder kadej, ti razuzdano okó! nevarnost in hudobo svøjih nesramnzh in zapelíveh pogledov. Spoznáj vnder kadej, ti nesramna roka! hudobijo svøjih nesramnost in svøjih tatvín. Spoznáj vnder kadej, ti pregréwno sarnje! hudobijo svøjiga napihována in napuha, svøje lákomnostz, svøje nevouplívostz, svøjiga sovrautva. — Alz oh, ylòvzk noue hudohije svøjih gréhov spoznátz, ampak perzadéva sz vse svøje gréhe izgovoritz, in iz strawnzh pregréh majhne, odpustne nareditz! Kolzko izgóvorov paq najde sosebno zastaranz gréwnzk, de svøjo vést potolaxz; de samzga sebe in druge pregovarja, de to, kar déla, né takó pregréwno, kakor nekterz ménzjo; de je ta in ta gréh le slabóst ylòvékova, zavolo ktere se né tréba kaznz batz; de je Bog usmilen in dobrótliv, in de ylòvzk ne more angel bitz! Od tod pride tolzko hudobij in pregréh na svét.

4) Premiwléváne Jezusovzga trp.lena nas tolaxz vz krixzh in nadlogah. Ylòvzk tolzkan rad svøje trp.lene prijatlu potoxz, in ye najde per prijatlz ravno táko trp.lene, kakor ga on ima, on nekólzko loxzej svøje trp.lene prenawa. Kdo pa je naw veqz prijatel, kakor za nas krixanz Jezus? In kterz ylòvzk ima kázko trp.lene, de bz ga ne bil krixanz Jezus poskusil? Pridete torej, kxrujanske duwe! kz vas marsektero trp.lene zadéva, pridete na Kalvá-

nijo pod Jezusov križ; vs megovih krvavih rarah bote naučile tolažbo vs svojih trpljen. On vas sem že sebi kliče, in pravi: „*Pridete k meni vse, ktere ste trudne, in se trpljenem oblozene, jaz vam bom trpljene polajval.*“ Tukej na Kalvarii zamorete že Jezusam per miru in pokoji govorite, mu zamorete svoje serne popolnoma odprete, ke nemu zdihovate, in mu svoje tezave potozite. Tukej na Kalvarii pod britko podobo Jezusovo bote spoznale nezemernost posvetnega vesela, kratkosti ulovekoga xivlena in minljivost yasnega premozena.

Pride, revne bolnik! ke te vse zapusti, ke imaw slabo postrambo in veliko trplene, pride na Kalvarijo, ustope se pod britko podobo Jezusovo, ogleduj Jezusove krvave rane, glej, kakó je bil zate vs raztepen. Alz so paq tvoje bolequine tolskorne, kolzkorne so bile tvojiga Jezusa? O, nekakor ne! Na Jezusa ne nez zdravga od glave do nog. Tarpz tudej volno, pij grenke kelih svojiga Gospoda, in bode svojimu Zveliqarju enak. *Sej hlapca ne bolne od Gospoda*; ye se je tvojemu Gospodu takó godilo, kaj hoqew ti? Nez ne maraj; ye se Jezusov *tovarw vs trplene*, bow tude megov *tovarw vs nebwkem vesela*. — Pride, revne in ubozne! ke nemá nez svojiga in nobenega potolazka na svete, pride na goro Kalvarijo, ustope se pod britko podobo Jezusovo, ogleduj Jezusove krvave rane, in misle per tém, kakó se je Jezusu tvojemu Zveliqarju godilo. Glej, Jezus je zavrxen od svojiga ludstva, zapuqen

od svojih prijateljev, in nag visi zdé na sramotnem lése križa, on, ki je kralj vséga svéta!

O, kteremu ylovéku pač ne gre wiba Bøxja na tém svéts, kdo se smé potoxiti, ker Bog želò svojimu edinému, ljubému Sínu zavolo nas né pøzanesel! Darujmo se Bogú, svojimu Oçetu, in trpímo volno nadloge, ktere nam powila, de homo tudz vs tém in vs drugim podobnz svojimu Zvelíqarju. Na svéts moramo bitz z Jezusam poníxnz, ye ho-yemo bitz po smértz æ' nim powíwanz.

5) Jezusovo trplene nam da petz z gled in podobo vsz h kørufanskz h yednost. Jezus Kristus ælí nas vse na Kalvárijo, de bz se ustopilz pod negov križ, sz kterzga nam govori in pravz: „Premíwujte in spolnujte vse yednostz, ki sem vam jih pøporoçal, in vs svojim trplenz nad szbój kazal.“ In rés, alz je ktera yednost, de bz je ne bil Jezus vs svojim britkz trplenz nad szbój pokazal? Glejte, z molitvzjo je na Olskz Gørz trplene za-ycl, skoz vse svoje trplene se je dæxal nebewkzga Oçeta, in negova posledna beséda na križ je bila molitev. Kakó volen je bil tædej! — On né imel nzj lastne vole, ampak kar je nebewkz Oçe hotel, to je tudz on hotel. Prøsil je Oçeta na Olskz Gørz, de naj bz mu trplene odvzel; tode parstávil je, de naj se zgodí, kakor nebewkz Oçe hoçe. Vidzte Jezusovo pokorufano do nebewkzga Oçeta! — Jezus je krivíne, ki hujwz né, molçe pretærpel; nobena jeza né skalila negovzga milzga obraza, nobene tæxbe né bilo iz negovz ust. Bil je

za uho udarjen, pa se je za lépo odgovoril; bil je zapleván in zanzqeván, pa je molqal; bil je biqan, in se ternem kronan, pa se né jezíl. Glejte Jezusovo potz rpe x.livost! — Hlò do svøjih kriqavqov je Jezus we lubezan imel, sa mærtvaukæmæ ustnænamæ je we zane Oqeta pròsil, rekoq: „*Qye! odpustæ jim; sej ne vsdò, kaj dèlajo.*“ Pogledjte, kakó kroták je bil Jezus! — Vse qlóvèwke qastí se vana, zasramovátæ se pustí, deszravno je bil kral vszga svatá; med hudodèlnæke ga wtéjejo, deszravno ga ne morejo nobenæga grèha prepriqatæ; pravzjo mu poglavár hudodèlnækov, deszravno je bil Sin xivzga Bogá. Pa vse pretzrpí; vsa qlóvèwka qast mu né nqy, de le nas odrèwz. Glejte, kolzko wna je bila negova poniznost! — Qast, vesele, kri in xivlene, vse da za ludi; terne vz glavz, æzble vz ranah, boleqine in smært, vse pretzrpí, de le druge zveliqæ. Vidzte, kolzko lubezan ima do ludi!

O, de bz paq veqkrat vz kriqanæga Jezusa pogledalz, kteræ nam je vz svøjim tærpленæ podobo vszih keruqanskæh qednost nad sæbój pokazal! De bz vsaj zjutrej in zveqer van gledat hodisz, de bz se védno nad negovo podobo razgledovalz, in negovo djane posnemalz!

6) Jezusovo tærpленæ nam kaxæ westzq, de se le sa tærpленem pride vz nebewko vesele. Jezus kar qlóvzæ je le sa tærpленem in smærtjo vz svøje nebewko veliqastvo wæl, in nam je vz tém zgled zapustil, de tudz mi le sa tærpленem in smærtjo zamoremo vz nebewko qast pritæ. Kdo bz torej ne hotz tærp-

péts, naj bo æ pravižen ala gréunæk? Kdo bæ ne hotel zæ volo tarpéts, æ pomislæ, de tarp-lene zadnæy væ vesele pelá; æ pomislæ, de je tarp-lene tista pot, ktera væ nebesa dærxí? Gotovo iuæ druge potæ væ zveliyane, kdor noue tarpéts, ne tiste, ktero nam je Jezus se svøjim tarp-lenem zaznamnal, in po ktera so svetnike væ nebesa pærwæ. O, æ je Kristus tarpel, kæ je bil væ nedolæzn; kakó moremo mi míslite væ nebesa pritæ, kæ smo gréunækæ, ako neyemo hodite po potæ tarp-lena! — De tarp-lene væ nebesa pele, se mislate, kedar vam Bog britkosta, nadloge in nesrøye powle, alæ pa vsaj pærpusti, de vas zadénejo. In de bæ svøje græhe zbrisoválæ, de bæ se nebesa sluxilæ, iz téga konnæ radæ pretærpíte mraz, vrojino, gardo vreme, revuyæno, zanzuyévæne, preganane, slabósta svøjiga telesa, bolézna, zgubo svøjih staruyev, sorodnækov in prijatlov, in vse druge nadloge; zakaj æ bote na tém svéts zæ Jezusam *tærpéts*, se bote na unæm svéts æ' nim *veselilæ*.

Vidæte, lubæ kristjanæ! kaj nas vse Jezusovo tarp-lene uyí. Premiulujino tædej veykrat tarp-lene in smert svøjiga Odræweníka in Gospoda Jezusa Kristusa, de se uyæmò, kaj smo mu dolæní; de vidæmo, kolækan nas je lubil, in de se vadæmo tudæ mi iz lubezna do nega svøje kriæe in nadloge volno tarpéts, in græha, kæ smo æ' nim Kristusa umorilæ, se várovatæ in sramovatæ. O, kolækouna lubezæn nawæga Zveliyarja! kolækouno hvalo in lubezæn smo mu torej dolæní!

Premisljamo, kolško žalost je imel zavolo nas pred svojim trpljenem na vrta Getzema, ker je védel, vs kákovno nesrečo nas sprava nava hudobija, ks námamo skerbí pobolwats se, in gréwnzh navad zapustitz. Védel je tudz, kolškan naws gréhs Bogá xalzjo, kar xe lahko po tém spoznamo, ker gréha né mogle nobena druga réy zbrisatz, in zan Bogú zadostitz, ampak le kri in smert Bøxjiga Sinú.

Spomnemo se potlej nehvalexnostz in nezvestobe Juda Iwkarjota, ks ga je lákomnost oslepíla, de je svojiga Gospoda in Zveliqarja zdal, in kákovzn kønzh je po tém storil; in uqímo se par tém, de tudz vsaka druga huda navada in strast qlovéka oslepí, in mu s. Duha iz srnha izxene. Védemo, de tudz mi sámí iz sebe lahko takó globøko zabredemo, ye za svarjene svojih uqenikov ne maramo, in svojiga poxelena ne krotmò in ne premagujemo. Védemo, de tudz nas strawno pogublene qaka, ye se bzx ne pobolwamo, in bojmo se, ker ne vémo, kdaj bo mera nawszh gréhov spolnena, in als nam bo qas pokore puqèn.

Premiwlujmo dalej pohlevnost svojiga Odrazeníka, ks se je za nas volno dal gréwnzkam vs roke. Kakó neusmileno so ga dolxile in sodile! Vsza, kar se je mogle kdo nar hujwzga izmíslitz, so ga toxile; on pa je molqal. Le samo to, de je Bøxji Sin, sodník vszh Judí, je terdil, in zató so ga Judovske poglavárji vs smert obsodile, zató ga zasramovalz, van pleválz, ga vs líne bilz, in druge hudobije x' nim poyenalz; in on je molqal,

in volno trpel. Mi pa se za vsako réy preñ potoxmo, se nad svojimz zoparnzke jezémò in togotémò, in jim majhnzga razxalena ne moremo pozabitz in odpustitz!

Mislémo tudz, kaj je Kristus za nas ve veq trpel. Kz Pilatu ga pèrpelejo, in Pilat najde, de je nedolxzn; negovz sovraznzke pa ga pèrsilejo, de jim dovolz, kar mislejo x' nim storitz. Za razbojnzka Barába proszjo; Kristusa pa, vpijejo, de naj krixa. Neusmileno ga raztepejo, sz tèrnem kronajo, zasramujejo, zanzqujejo, pòtlej mu krixa naloxe, ga na Kalvárijo pelájo, in ga na krixa med hudodélnzka umore. Alz je xè kterz qlòvzk tolxko, in pa po nedolxno za druge trpel? Alz je pa tudz xè kdo takó pohlevzn in kroták bil? Mislémo, de moramo tudz mi sz Kristusam vse radz tèrpéttz, in x' nim umréttz, ye hoyemo x' nim nebewko kraléstvo iméttz.

Premiwlujmo vse okólzuzne Jezusovzga trplena, in vse tisto orodje, sz kterzm so nawzga Gospoda muylz in umorilz; in to premiwléváne nas bo zopar sovraznzke várovalo. Ko bz tudz le én tèrn Kristusove krone nawo glavo prebodél, alz bz se pay móglez gréwnzm rzqém sméjatz? Ko bz xèbzél, sz kterzm so bile presvete roke nawzga Gospoda prebodene, nawe roke prebodél; alz bz jim pay kej tanzga pèrpustilz, kar bz utegnílo nawz nedolxnostz wkódovatz? Alz ko bz nawe noge xèbzél, sz kterzm so bile presvete noge nawzga Gospoda pèrderte, tudz pèrdèrl; alz bz pay hotlz vz pregrévne kraje zahajatz, sz svétam noréttz in skakatz?

Takó premislujmo vse Kristusovo trp-
lene in vse njegove okólujane, de se ujamò za
Kristusa in se Kristusam vse volno trpéts, in
vse pregrévne skušnàve se Kristusovem trp-
nem, se svetm križem in se ponižno molitva-
jo premagata.

Tebe pa, za nas križane Jezus! zdé za-
hvalamo za vse bolečine in za vse zasramová-
ne in za vse krvave rane, kterih se bil poln
od nog do vrh glave, de se nas za Bogam
spravil, in nam spet nebško kraljestvo od-
parl. Alz, oh Gospod! ne moremo te po vré-
dno zahvaliti; zakaj ko bi tudé moy vséh
stvari iméls, bi te vendar za tvojo tožkowno
in takó drago sveto trplene ne móglé niké-
dar zadósta zahvaliti, ker presece zaslužene
in misle vséh lidí in vrédnost vséh stvari.
Pa vendar, de qisto nehvaležne ne homo, te æ-
lámò vsaj nekoléko za tvojo tožkowno ljubéžn
in takó igrenko trplene zahvaliti za besédamè
ponižne molitve. Spomne se nas, Gospod Je-
zus! v svojim kraljestvu, in kedar se bodo
nawe duwe se téga svatá ločile, pride ti ka nawe
smertne postelz, in potolaxz nas, kakor se po-
tolaxil na križz tolovája, ka je svoj gréh spo-
znál, in se ga kesál, in kakor se nemu rekél,
tudé nam reče ob smertne uri: „*Dans bow za
menój ve raji.*“ Amen.

K A Z A L O.

	Stran.
I. Jezus karváv pot poti	2
II. Jezus vjet	19
III. Jezus pred Anam in Kajfam	53
IV. Jezus pred Pilatam, Herodam in utriñ Barába .	48
V. Jezus biñan, sz tarnem kronan, vz smært obsojen	63
VI. Jezus krix vléne	79
VII. Jezus krixan	93
VIII. Kaj nas Jezusovo tarp.lene uqi	108

L E O P O L D K R E M X A R

ima tudz na prodaj:

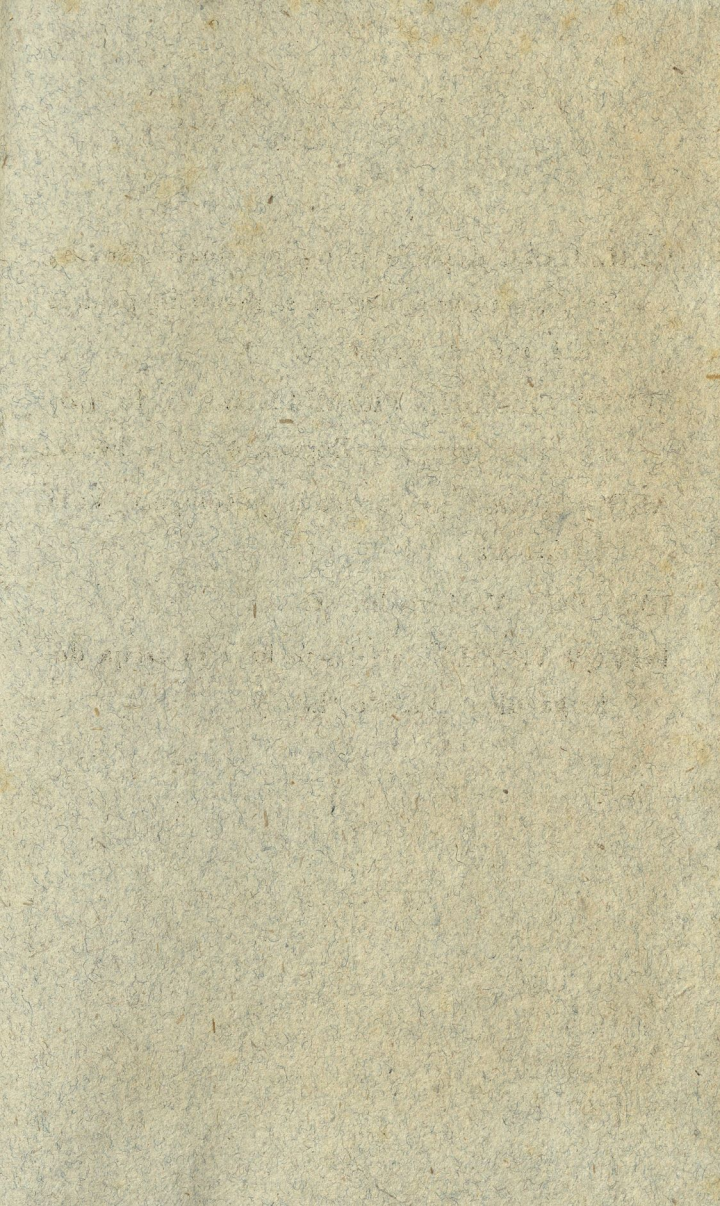
RAZLAGANE dopoldane oqitne sluxbe Bøxje,
alz kerujanske nauke od s. mawe in pridæg.
Velá 1 gold. 30 kr. sr.

SVETE TEREZIJE PREMIULEVANA in par-
seryne pogóvorz 3z Bogam. Velá 17 kr. sr.

NEDOLÆNOST preganana in povelijana. Velá
20 kr. sr.

EVSTAH. Velá 20 kr. sr.

POMOY VZ SILZ, alz læsenz krix in sreya dó-
braga uka. Velá 8. kr. sr.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

CUBESS®

00000075050

